

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET FOLYÓIRATA

CXXXVIII. évfolyam • 2003. július-augusztus

ALAPÍTVÁ

1862-BEN

EURÓPAI FÜZETEK 27.

SZAKMAI ÖSSZEFOGLALÓ A MAGYAR CSATLAKOZÁSI

TÁRGYALÁSOK LEZÁRT FEJEZETEBŐL.

Szedlák Tamás – Dr. Varga László

Erdőgazdálkodás az Európai Unióban

Mezőgazdaság

A Miniszterelnöki Hivatal Kormányzati Stratégiai Elemző Központ és a Kölgyminisztérium közös kiadványa

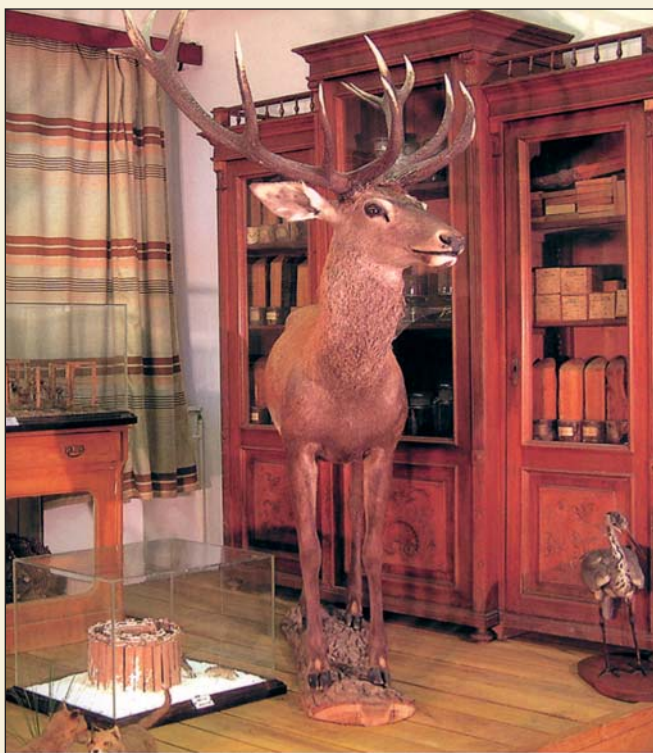
Európai füzetek 27.

Akiket részletesebben érdekelnek az EU-csatlakozással kapcsolatos tudnivalók, újabb kiadványt forgathatnak haszonnal

Miniszteri látogatás

László Csaba pénzügyminiszter úr az Erdészeti Információs Központban történt tárgyalásai után Zambó Péter vezérigazgató úr (Pilisí Parkerdő Rt.) kíséretében, rövid látogatás keretében ismerkedett meg Könyvtárunkkal.

ERDÉSZETI MÚZEUM ÁSOTTHALOM

Erdészeti Múzeum Ásotthalmán Színes fényképekkel gazdagon illusztrálva mutatja be a kiadvány a Bedő Albert Szakiskola patinás gyűjteményét. Ismerteti az oktatási intézmény tekintélyt parancsoló múltját, változásait egészen napjainkig. Andrési Pál szerkesztő és munkatársai szép kiadvánnyal gazdagították az erdészeti szakirodalmat.

Detrich Miklós természetfotós, a SEFAG Rt. üzemi folyóiratának, a Fagazdasági Híradónak a szerkesztője. A Somogyban fellelhető idős, nagyméretű vagy más okból különleges fákat 1991 óta fényképezi. Ekkor jelent meg ugyanis dr. Bartha Dénes professzor felhívása az Erdészeti Lapokban, a Magyarország famatuzsálemei és faóriásai című könyv tervezett kiadásával kapcsolatos adatgyűjtésre. Az évek során több mint hatvan különleges fát fényképezett, mért fel, és az adatokat továbbította az egyetemen ma is gyarapodó adatbázisba. A szép, érdekes vagy különleges fák saját újságjukba is bekerültek – eddig 47 darabról készült fotó és leírás színesíti lapjukat, Az idők nagy tanúi rovatban. Ez a munka leletmentésnek is bizonyult, hiszen már hat olyan fa van közöttük, amely az évek során kipusztult – szinte az utolsó pillanatban fényképezte és mérte fel őket. A legérdekesebb fákról készült fotók megtekinthetők az Erdészeti Múzeum (Sopron, Templom u. 4.) kiállítótermében, 2003. augusztus 15. és szeptember 16. között.

A harmadik oldal

Nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy soha nem fogjuk megtudni, kinek jutott eszébe a Vándorgyűlés gondolata. Mindenesetre jó ötlet volt, melyet tett követett, és így került sor 1865-ben az első összejövetelre. Helyszíne a felvidéki Bazin volt. S lám, nincs új a Nap alatt. Az egyik szakmai téma már akkor környezetvédelmi kérdéssel foglalkozott. „Minő befolyással bírnak a vegyész gyárak kigőzölgései a környezetre és különösen a fa növéseire.” Néhai erdész kollégáinknak a téma iránti érdeklődése is bizonyítja, hogy az erdőkért érzett aggodalom szakmai sajátosság. De közjóléti téma is szerepelt azon a bizonyos első összejövetelen: „Milyen tapasztalatok és észleletek szerezhetők a községi erdők kezelése körül?” S mint olvashatjuk, bizony komolyan vették a megbeszélést erdész elődeink, mert nem felejtődött el egyetlen „észlelet” sem. De ugorjunk másfél évtizedet. Az 1879-es székesfehérvári összejövetel témái között ilyeneket olvashatunk: „Meg kell vitatnunk, hogy az Alföldfásításnál a tömör erdők, a fasorok vagy a facsoportok a legcélszerűbbek-e.” Vagy: „Érdekében áll-e az erdőbirtokosoknak a háziipar felkarolása?” Nyilvánvaló, hogy a mellékhaszonvételek támogatásáról volt szó, mely szervezett együttműködést kívánt.

Mindezt csak azért hozom szóba, mert mára lett igazán égetően valós a Vándorgyűlés jelmondata, hogy „Az erdő közügy.” Most már csak azt kell cselekvő szándékkal mélyrehatóan átgondolnunk, hogy a köz, a társadalom az erdővel szemben való egyre szerteágazóbb elvárásainak meg tudunk-e egyedül felelni. Ki tudunk-e lépni végre valóban – és nem csak a szavak szintjén – az évtizedes elszigetelődésből, amelyet csak magunknak köszönhetünk. Az erdei iskolákon keresztül a pedagógusokkal egyre szorosabb a kapcsolat. Ugyanez mondható el az újságíróknak szervezett szakmai kirándulásokról. A természetvédők a legfelső szinten nyújtottak kezet felénk. Most már csak magunk között kell a szétbúzásból egységet teremteni a közös út felé!

Pápai Gábor

Tartalom

Vándorgyűlés 2003, Mátra198

Pálos Rózsa:
Amit a Mátráról tudni kell200

Duska József:
Gondolatok az erdőgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolatáról206

A közgyűlés212

Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram III.223

Keresztes György:
Vitatkozzunk226

Pápai Gábor: Csárdás vagy tangó227

Szedlák Tamás: Hírek az Unióból228

Apatóczy István:
Interjú Molnár Lászlóval229

Riedl Gyula-Sárvári János:
Miről írtunk 100 éve, 50 éve?230

Bús Mária:
Szlovéniai tapasztalataink232

Víg Péter:
IV. Erdő és klíma konferencia234

Egyesületi hírek.....235

Schalkbáz Lipót:
A Rákóczi-szabadságharc emlékei Kassán.....239

II. Fakitermelők versenye
STIHL fűrészekkel240

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXXXVIII. évfolyam 7-8. szám (július-augusztus)

FŐSZERKESZTŐ: PÁPAI GÁBOR • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: DR. SZIKRA DEZSŐ

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI: Andrési Pál, Apatóczy István, dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Greguss László Géza, dr. Járasi Lőrinc, dr. Sárvári János, Zétényi Zoltán.

SZERKESZTŐSÉG: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon/fax: 201 77 37 • Mobil: 06 30 97 15 255

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. • FELELŐS KIADÓ: CSERÉP JÁNOS elnök

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2003. július 14.

ISSN 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, fotóért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

Címképünk és a vándorgyűlési beszámoló Detrich Miklós és Pápai Gábor fotóinak felhasználásával készült.

Akárhogy is nézzük, ragyogó dolog ez a Vándorgyűlés. Évente megélhetjük azt a felemelő érzést, ami csak az öt-évenkénti osztály- vagy évfolyam-találkozókor melengeti az ember szívét. S ha a rendezvény jó idővel is párosul, akkor már csak egy jó adag – ötletekkel teli – rendezői forgatókönyv kell, s indulhat a találkozó.

Szinte hihetetlen, hogy mi fér bele az alg több mint egy napba. A tudósító is csak sajnálhatja, hogy nem lehet ott egyszerre valamennyi helyszínen. Mert végül is igen jóra sikeredett *Anda Pista* javaslata a többhelyszínes rendezvényre. Az egriek meg csavartak is egyet a szervezésen. A programot választók élhettek a szakmán belül a sajátos helyszínek láttnivalóival, majd két helyen egyesülve avathattak emléktáblát, követ, ami az erdész emlékhelyekről szóló kiadvány kötetében minden biztonnal majd helyet kapnak. Aztán a két-két csoport egy újabb helyszínen egyesült, ahol pezsgővel köszöntötték egymást a jelenlévők, bízva jelenben, jövőben. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a terepi program 1014 méter magasra sikeredett. Ennél magasabb pontja pedig nincs széles e hazának, hacsak a koccintás alatt tárogatózenét adó *Fodor Imre* erdómérnök toronybéli helyzetét nem tekintjük annak. Vagy ha már tárogatóról esett szó, az 1800 méteres Hargitát.

alapján a rendező EGERERDŐ Rt. székhelyének és az érintett települések hajdani leírásával.

Itt meg kell említeni a tarisznyában ta-

lált ismertetőik közül a Füredi Híreket, a Bene Egylet 150 fős tagságának lapját, mely az alkalomra megjelenő különszámában erdészeti témákkal foglalkozik.

„A fajzást a következőképp gyakorolják: gyalogosok részéről naponta, kétkerekű taligások részéről hetente egyszer – szombati napon –, a fuvarosok részéről minden második héten – szerdai napon –, ezen jogokat csakis a bükkös erdőrészen fekvő hulladékfákra érvényesíthetik.

Sajnálatos tény, hogy naponta 500 gyalogos is kijár az erdőbe, jogukat nemcsak nappal, hanem éjjel is gyakorolják. Tevékenységüket nemcsak a száraz, hanem az élő fákra is kiterjesztik, leginkább a tölgyes erdőrészen, amely a városhoz közelebb van. Jogukkal visszaélve a fajzás útján nyert fát a gyöngyösi piacon áruba bocsájtják.

A fuvarosok minden második hét szerdai napján élnek fajzási jogukkal; 60–80 szekér 120 úrm. tűzfát fuvaroz el. Károsításuk még a makktermő törzsekre is kiterjed.

A tetten ért fajzók által okozott kár értéke 1884–1886 években 720 frt. volt. A kimutatott kár mélyen alatta van a valóságos kártételnek, a fajzás fenntartása mellett okszerű erdőgazdálkodás nem folytatható.”

Idézzük fel a térségben tartott korábbi vándorgyűléseket:

1929 Parád

Az Országos Erdészeti Egyesületnek, mint társadalmi tömörülésnek célja az erdőgazdaságot a legmagasabb fokra kifejleszteni és hivatása a Magyar Erdőgazdaság és a magyar erdőtisztikar támogatása, megvédése és annak érdekében való fáradhatatlan küzdelem.

Tudjuk, hogy Nagy-Magyarország gazdasági ágazatai között az erdőgazdaság igen jelentős szerepet töltött be, nemcsak azért, mert az ország összes területének mintegy 25%-át borította erdő, de azért is, mert kiviteli mérlegünknek egyik igen jelentős aktívitéletét éppen a külföldre szállított faanyagok értéke szolgáltatta.

A helyzet képe Trianonnal teljesen megváltozott. Erdőterületünknek 86%-

át elvesztettük és ezzel erdeink az összes terület 14 százalékára apadtak.

Kétségtelen tehát, hogy a hivatás, melyet az Országos Erdészeti Egyesületnek be kell töltenie, fontosságából nem veszített, s a cél, melyet el kell érnie, nemzetibb és magasabb, mint valaha is volt. (Élénk helyeslés.)

A másik kérdés, betölti-e, be tudja-e tölteni az Egyesület ezt a hivatását s ha nem, mi az oka annak?

Be kell látnunk, hogy az Országos Erdészeti Egyesület hosszú idő óta nem tölthette be ezt a szerepet, melyet nemcsak hivatása, de kötelessége is lett volna betölteni.

És itt a hibát magunkban kell keresnünk. Hiányzott az arra hivatott tényezőknél a céltudatos és eredményes működéshez szükséges érdeklődés. Pedig a háború utáni idők súlyos gazdasági viszonyai mellett az erdőgazdaság

S ha már itt tartunk, az elmúlt évek tudósításaihoz híven ismerkedjünk Fényes Elek 1851-es Geographiai Szótára

létérdekei nagyon is rászorultak volna a hathatós védelemre.

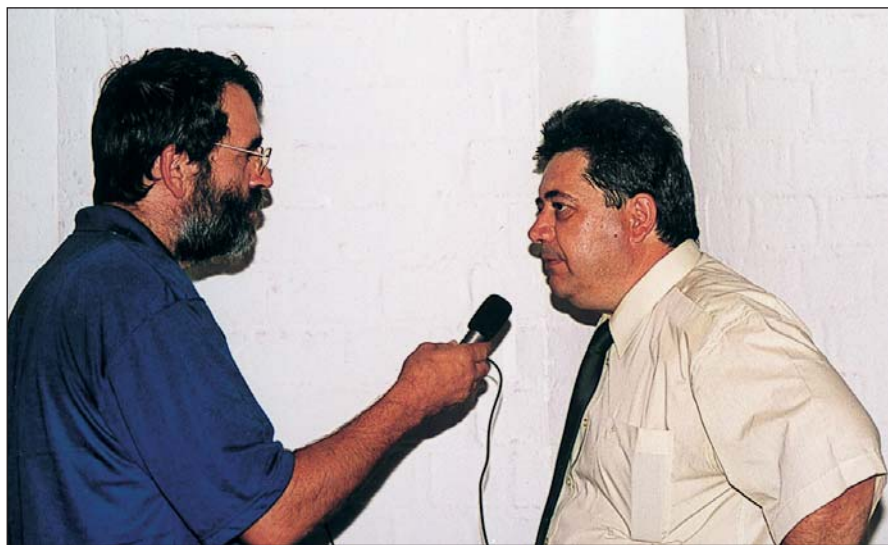
Mindnyájan ismerjük az adóterheket, melyek az erdőgazdaságra nehezdednek s maholnap lehetetlenné teszik a gyengébb állományokkal rendelkező gazdaságokban a jövedelmező üzemet.

A magyar erdőgazdaságnak egyik régi sérelme az 1918. évi 3296. M. E. számú háborús kormányrendelet és ennek végrehajtása ügyében kiadott 1918. évi 143.800. sz. F. M. rendelet rendelkezéseinek változatlan fenntartása. (Úgy van! Úgy van!)

A rendelet miniszteri engedélytől teszi függővé a szabadrendelkezési érdekekben minden használatot s a minisztérium hatáskörébe utalja, hogy a használat engedélyezését feltételekhez köthesse, anélkül azonban, hogy a birtokos jogait csak a legkisebb mértékben is körülírná vagy biztosítaná.

Ma is érvényben van drákói büntetőrendelkezése, melynek alapján a favásárló esetleges mulasztásaiért vagy kihágásaiért is a birtokos felelős és közigazgatási úton hathavi elzárással és ezenfelül még pénzbüntetéssel is büntethető, a faanyagok elkobzásán kívül.

Az ellen, hogy ez a háborús rendelet a birtokost szabadrendelkezési jogától ilyen mértékben továbbra is megfoszsa, a leghatározottabban tiltakoznunk kell. (Úgy van! Úgy van! Tiltakozunk!)

Pallagi László, az Egererdő Rt. vezérigazgatója (jobbról) nyilatkozik Hubay Gruber Miklósnak, a Magyar Rádió tudósítójának

Át kellett és át kell alakulnia a változott viszonyok között az Egyesület életének és működésének is.

Az utolsó időkben jórészt megszűnt a feszültség az Egyesület és a hivatalos körök között, amely az Egyesület munkáját megbénította s a hivatalos körök annyi jóindulatának láttuk tanújelét, hogy bizton reméljük azt, miszerint a kívánatos teljes összhang mielőbb helyreáll s az Egyesület munkája a teljes egyetértés jegyében fogja szolgálni mindnyájunk közös célját, a

magyar erdőgazdaság felvirágoztatását!

Ennek a közös célnak a munkálására gyűltünk itt össze s meggyőződésem az, hogy tárgyalásaink az erdőgazdaság érdekeit számottevő mértékben fogják előmozdítani.

Vizsont ha az Egyesület működésében nem érvényesül a magán-erdőgazdaság kívánsága s az Egyesület fellépésének nincs meg a kellő nyomatéka: ennek legkevésbé sem oka az államerdészet tisztikar, hanem csak az a körülmény, hogy a természetes többség az egyesülésben rejlő erejét sem befelé az Egyesületben, sem pedig kifelé meg sem próbálta érvényesíteni.

Egyik állandó kifogás volt az, hogy az Egyesület hivatalos közlönye, az Erdészeti Lapok kifejezett irányzatot szolgál, s nem foglalkozik sok olyan kérdéssel, amik különösen a vidéki kolégákat érdekelnek.

Bár a lapot ennek megfelelően nagyobb terjedelemben kellett megjeleníteni, ami az Egyesületre jelentékeny anyagi terhet ró, bekapcsoltuk a lap tárgykörébe a mérnöki társadalom, a vidéki egyesületek fontosabb életjelenségeinek ismertetését, az állandó fapiaci tájékoztatót, a fontosabb közszállítások eredményeinek ismertetését, felvettük a vadászatra vonatkozó cikkek közlését is, s tájékoztattuk olvasóinkat minden az erdőgazdaságot jelentősebben érintő törvény és rendelet felől.

Az egyszemélyes irányzat látszatának elkerülése céljából a szerkesztő helyet adott s ad minden, a lap szintjét megütő cikkeknek, ha az erdőgazdasági vonatkozású, komoly tárggyal foglalkozik s nem tartalmaz személyes élű támadást.

Parád, magyar falu, Heves v.-megyében, egy felette szép vidéken, s a Mátra ágai által képzett regényes völgyben, Gyöngyöshöz északra 2, Egerhez nyugotra 4 mfd. távolságra, 2000 lak., kik csaknem mind r. katolikusok, paroch. templommal. Birja gr. Károlyi György. E helységet nevezetessé teszi üvegyára, s még nevezetesebb híres ásványvizei. Az urasági üvegyár évenként 20,000 schok részint tábla s közönséges üveget, majdnem 65,000 v. ftnyi értékű, jobbára vegyészeti és gyógyszerári üvegeket állít ki, melyek itt már 25 év óta legpontosabban készítenek. Mi az ásványvizeket illeti: egy a Mátra hegy északi oldalán eső terjedelmes és bájos völgyben, több külön tartalmu ásványforrások csörgedeznek, melyek 3 osztályba sorozhatók:

a) a kénforrások a parádi határ nyugoti szelén; ezek ketteje igen nagy mennyiségben szabad szénsavat, könnyéget (Gas hydrothionicum), szénsavas meszet, szénsavas keseragot, szén-kén és sósavas szikeket rejt magában; szaga kitünő záptojás bűdösségű, ize kellemes savanyu, hőmérséklete 90 Reamur szerint. Ezen savanyuvizek közönségesen Cseviche név alatt járók, használatnak mint frissítő és gyógyital. Gyógyhatásuk mértékletesen izgatva feloldozó, legtöbbször sikerrel használatnak máj és lépdugulások, aranyér, gyomorgyengeség.

rendkívül kedvező hatályos erejük ezentul is bizonyonyulni fog, s közhírré tétetik: Parád hire igen fog emelkedni. Mint frissítő ital ezen források eleinte alkalmatlan bűdösségök mellett is, naponként olly szembetűnőleg növekedő nagy becsüek, hogy évenként már 100,000 hengerpalaczknál több küldetik szét belőlök.

b) A vasforrások a parádi határ déli részén csörgedeznek, egyik a Kékeshegy északi oldala alatt Óhuta nevű telepnel, a másik ettől távol az ugynevezett Helena völgyben. Alkotó részeik: sok szabad szénsav, szénsavas vasacs (5–6 szemer 16 obonyi vízben); több szénsavas savak, s kénsavas szikeg. A vas szerfeletti mennyisége miatt frissítő italul vidékieknek nem ajánlatnak, de szembeszökő tinta izük miatt nem is igen kellemesek; mindazáltal a környéki lakosoknak mindennapi italul szolgálnak, s hosszu kort érnek el.

c) A timsóvizek, a parádi határ keleti részén több timsóásás közt vájt stolnáknak, s szabad ég alatti kisebb tavakban található. A timsó fordóház feletti földalatti csövek által a fordóházba vezetve gép segedelmével készített gőz által fölmelegítettnek, s kádakban fordónek használatnak; a gőzkazánal gőz és orosz fordó van kapcsolatban. E timsóvizeknek alkotó részeik: nagy mennyiségben timsó és vasgálicz, s kisebb mennyiségben kénsavas savak. Hatásuk: kitünőkép erősítőleg zsongító; nevezetes gyógyhatást gyakorolnak köszvényben, csuzban, görvélykórban, sömörös bőrkütegekben, pethyüdségből eredett kárák és vér folyásban, kivált fehér-folyásban, ezenkívül csonttörések, ficzamosások utáni bántalmakban.

Amit a Mátráról tudni kell

A Mátra nemcsak Heves megye, hanem az ország legmagasabb hegye. Északkelet-délnyugati irányban a Zagyva és a Tarna folyók között terül el. Délen lankásan belesimul az Alföld szintjébe, egyes dombsorok pedig lehúzódnak egészen Hatvanig. 25 millió éve keletkezett, réteges kialakulású vulkáni hegység, mely az Ény-i-Kárpátok belső vulkáni vonulatához tartozik. Legmagasabb csúcsa a Kékes, amely Gyöngyös felett található. Mivel a hegy olyan magasra nyúlik, hogy a távoli szemlélő kéknek látja, állítólag ezért nevezték el Kékesnek.

A középső Mátra legszélső nyúlványa délre a Sárhegy, mely észak-déli irányban hosszan nyúlik el Gyöngyös és Abasár között. Három csúcsa van, a legmagasabb 498 m. Növényzeti szempontból a legérdekesebb, itt kora tavasztól késő őszig hazánk legritkább növényei megtalálhatók. A keleti, déli és nyugati oldalak szőlőföldjein kitűnő bor terem, az északi oldalát a Szálas-erdő borítja. Az építkezésekhez használt követ, a trachituffát is itt bányászták. Nevét állítólag a nagy sártól kapta, de az is elképzelhető, hogy mivel a hegy teteje kopasz, világos színű, s a régi magyar nyelv szerint a sár fehéret jelentett, ezért nevezték el Sárhegynek.

A Mátra aránylag gazdag forrásokban, patakokban. Ennek oka geológiai felépítésében és éghajlatviszonyaiban rejlik. Sok forrás alakult ki a törésvonalak mentén és a Mátra lábát alkotó északi üledékes és vulkáni kőzetek határán is. Jelentősek az ásványvíz-források, melyeket a palócok csevicéknek neveznek. Legismertebb gyógyvize a záptojásszagú csevice, de található még va-

sas, timsós, kénes víz is. A parádi völgyben négy, vegyi összetételre egymástól teljesen különböző gyógyforrás fakad. A völgy keleti nyílásánál, az Ilona-völgyben az arzénvíz és a vastimsós lugos víz, Parádtól délre Óhutánál a vasas savanyúvíz az un. Clarissa-forrás, s a völgy nyugati végénél a kénes savanyúvíz, a Csevice-forrás fakad.

A Mátra hegységben a vulkáni utóműködés során a vulkanitok repedéseiben a hirtelen lehülés hatására keletkezett üregekben és hasadékokban jelentős ásványképződés játszódott le, a forró vizes oldatból kikristályosodó ásványok, ásványtársulások jöttek létre. A Gyöngyösoroszi környékén lévő ércbányászat, valamint a recski érckitermelés nemzetközi viszonylatban is jelentős volt. Mindkét bányában az elmúlt évtizedben a kitermelés megszűnt.

A Mátra növényzete a mérsékelt övi lombos erdők övezetébe tartozik. A

magasabb területek a bükkösök, az alacsonyabb a tölgyesek öve.

A Mátra erdei valamikor bővelkedtek vadban, madarakban, vizei dúskáltak halban. A hatalmas erdő szállást, menedéket adott sok-sok állatnak. Háborítatlanul élt itt a medve, bölény, farkas, de volt idő, amikor a jávor is, igaz, ennek már rég magja veszett, eltűnt, de nevét egy-egy terület tovább őrzi, mint a Jávoroskút, Farkaskút elnevezés. A táj is más volt még akkor. Hideg téli éjszakákon farkasüvöltéstől volt hangos a vidék, a tisztások fölött keselyűk keringtek, a sziklák ormain sasok fészkeltek s a holló is közönséges madárnak számított.

A honfoglalás idején a vadban gazdag vidék lehetővé tette, hogy mindenki szükséglete szerint vadásszon. A vadászat és halászat minden fegyverforgató számára biztosított volt. A szabadok vadászatát a törzsi szállásterületeken semmi sem korlátozta. A vadászati jog első, törvényszabta korlátozása I. László nevéhez fűződik, ő volt az, aki elrendelte, hogy vasárnap és más egyházi ünnepen tilos a vadászat.

A XII. században meginduló birtokadományozások hatására vadfajok szerint szakosodott erdőővő és vadászszervezetek jöttek létre. Így alakultak ki a királyi vadászok, a királyi bölényvadászok, a királyi solymászok, a királyi pecérek, ebfalkárok, a királyi madarászok, a hálódorozók és hálóvivők, akik feladata az erdő őrzése mellett a vadászat volt. Erdő mellett éltek, kiváltságokat élveztek, mesterségük apáról fiúra szállt.

Ebben az időben a ragadozó madarakkal való vadászat igen kedvelt szórakozás volt, s a királyi solymászok egyik feladata az ország ragadozó madár fészkelő helyeinek felkutatása volt. Így jutottak el a Mátrába, ahol a sziklás erdőre-

szekben bőséggel költött a kerecsen- és a vándorsólyom, sőt más vadászmadár is. Helységneveink is bizonyítják – mint Solyombikk, Saskő (a sasok sziklája, melyet a királyi madarak szálláshelyéről neveztek el) vagy Solyomos = Gyöngyös-solyomos település neve –, hogy sólymok, sasok szép számmal éltek ezen a vidéken. Levéltári adatok bizonyítják, hogy Hyppolit (Beatrix unokaöccse) az esztergomi érseki székét azért cserélte föl az egrivel, mert az egri érsekség birtokain kiváló és gazdag sólyomfészkelő helyek voltak, s Hyppolit nagyon szeretett vadászni. A gyöngyöspüspöki számtartó feljegyzése szerint az érsek számos alkalommal vett részt mátrai vadászaton.

A vadászathoz szükséges vadászskuttyákat a közeli Hort területén letelepedett ebalkárok, kutyapecérek tenyésztették. Erre utal a helyiség neve, ugyanis a régi magyar nyelvben a hurt szó kuttyát jelentett.

A mátrai táj változatossága, a zárt erdőtömbök, a mezőgazdasági területek váltakozása igen jó életfeltételeket biz-

tosít a nagyvad – a szarvas, őz, muflon, vaddisznó – számára.

A gímszarvas Európa legtöbbször értékelte vadja a magyar erdők legnemesebbje és legnagyobbja. Trófeája igen értékes, s Európában talán a legszebb. Tenyésztése az 1870-es évektől Parádön a Károlyiak által létesített vadaskertben kezdődött, ahonnan elszaporodott az egész környékre. Ősszel, amikor köd üli meg a völgyeket, a szarvas hímlje bögésével fölveri a színesedő erdő csöndjét, s ezzel kezdődik a szarvasok násza, az őszi erdő legszebb hangversenye. Főleg ebben az időben keresik föl a külföldi vadászok – elsősorban németek – azokat a vadásztársaságokat, amelyeknek területén gímszarvas található, s ahol lehetőség nyílik 7 kg trófeasúlynál nagyobb szarvasbika kilövésére. A kisebb, ún. selejt egyedeket a külföldiek kívül magyar vadászok szeptember elejétől január végéig vadászhatják.

Az őz általában az erdei tisztásokon, rétek szélein, sőt túristautak mentén is előfordul. Minden vadász találhat ma-

gának megfelelő, a legkisebbtől a kapitális őzbakig. A Mátra erdejében igazán erős őzbak nem nagyon található, ez inkább az alföldi tájra jellemző, ahol magas szintű őzgazdálkodást folytatnak.

A vaddisznó vagy régi nevén a sörtevad gyakori vadja a Mátrának. Szívesen vadászták és vadásszák napjainkban is az elejtésével járó izgalmakért, az agyaráért és nem utolsósorban ízletes húzáért. Leginkább a sűrű rejtékű bozotos erdőt kedveli, szívesen tanyázik tölgyesben, fenyvesben, ám a lápos-mocsaras részeket sem veti meg, ahol kedvére dagonyázhat. Csaknem minden vadászterületen megtalálható. Legizgalmasabb a vadászata télen, havas időben, mely kitűnő sport még az edzettebb vadászok számára is.

A muflont Korzikából telepítették hazánkba, a Mátrában a Károlyiak vadaskertjében tenyésztették először. A nagyméretű csigájú egyed kilövésétől a kisebb csigájú egyedekig bármelyik előfordul, külföldiek, magyarok szívesen vadásszák szeptembertől januárig.

Pálos Rózsa

A program: IUFRO nemzetközi lucfenyő származási kísérlet. Nyírjes–Nagyhalmaj

Az autóbuzos út során látványos hosszszemetet láttunk a Mátra klímazonális társulásaiból a bokorerdőtől a bükkösig. Szembetűnő a gyenge termőhelyű tölgyesekben a véghasználatok magas aránya – nagy területeken találkoztunk végvágtott erdőrészekkel.

Az autóbuzosokból a galyai út csórréti leágazójánál kiszállva gyalogosan indultunk tovább Nyírjesre, a Gyöngyös-solyomos 32 C erdőrészletbe.

Itt található a 13 ország területén létesült húsz párhuzamos kutatási terület egyike, amely a legnagyobb nemzetközi összefogással létrehozott Leltározó Lucfenyő Származási Kísérlet.

Azzal a céllal hozták létre, hogy megtalálják az adott termőhelyen legjobb teljesítményt mutató populációkat, melyek a későbbiekben mind a fatermesztésben, mind az erdészeti nemesítésben hasznosíthatók.

A kísérlet irányítója, illetve gazdája az Erdészeti Kutató Intézet.

A bemutató után a Csórréti-víztározót is megtekintve gyalog haladtunk a Nagyhalmaji rétre.

Itt találkoztunk a B program résztvevőivel, ahol emléktáblát avattunk.

Utunk a Kékestetőt Galyatetővel összekötő Mátra-nyergen haladt, ahol a bükkös állományok a meghatározóak. Ezeket, a

községekől távolabb lévén, nem érték olyan erősebb károsodások, mint a tölgyeseket. Ezek hasznosításának előfeltétele volt a feltárhálózat kiépítése. Nagyon szép vonalvezetésű út vezet itt a nyergen, több ponttól is meg lehet csodálni a Mátra északi meredek oldalait, változatos erdeit. Tiszta időben csodálatos kilátás nyílik a Hevesi-dombvidékre, a Bükkre, a Cserhát-ra és a Kárpátok vonulataira is.

Itt célszerű a lucfenyővel, mint kultúrfajjal foglalkozni. A trianoni döntés után Magyarország természeti

erőforrások tekintetében az erdőknél szenvedte el a legnagyobb veszteségeket. A fenyő fájára már akkoriban is nagy szükség volt, evidens tehát, hogy a megmaradt hegyvidéki területeken igyekeztek alkalmas helyeket találni lucfenyő erdősítésekhez. Így létesült Galyatető alatt két tömbben bő száz hektáron fenyves az 1920-as évek végén. Létrehozásuk tehát az Egri Érsekségi Uradalomhoz kötődik, gyümölcsük viszont az ezredfordulóra ért be. Mind mennyiség, mind minőség tekintetében kimagaslóan jó állományok ezek, melyeknek jelentős részét már véghasználták (5–600 m³/ha).

A jó törzsmínőségre meghatározó tényezők voltak, hogy fejlődésük jelentős időszakában nagyvadszegény környezet volt (a világháborúk és az azt követő 15–20 év) és az, hogy a javafák ágnyesését nem mulasztották el.

Az ideális véghasználati kor 70–75 évnek mutatkozik, az idősebb állományokban a gomba okozta tőkorhadás (Fomes) már igen jelentős. Fokozódik a szűkár veszélye is.

A nagy tömbök okozta tarvágási sorozatban kellemetlen körülmény volt az öt hektáros korlátozás. Az előírások következetes betartását jelentő sakkjáblaszerű termelés jelentős viharhárokat – széltörést és döntést – okozott. Az eredmény így ugyanaz – nagy vágásterület –, csak közben az erdőgazda jelentős műszaki kárt és egy keservesebb erdőfelújítást szenvedett el.

Vándorgyűlés Eger, 1964

Kevesen lehetnek, akiknek Egert említve ne villannának fel pillanatokra az „Egri csillagok”, a nemzeti múlt egy fényes lapjára és ifjúkoruknak talán első igaz irodalmi élményére emlékeztetve.

A hozzászólásokat összefoglalva az elnök megállapította, hogy az erdőgazdaságok az elmúlt 10–15 évben jó munkát végeztek. A továbbhaladáshoz elsőnek megint a feladatokat kell tisztázni, amelyek előtt állunk. Az erdőgazdálkodás fejlesztése terén a következő időszakban főleg szervezési vonalon kell előbbre lépni. A termelékenység emelése érdekében legfontosabb feladatunk a gépesítés szervezése. Ehhez kívánt az Egyesület a téma napirendre tűzésével segítséget adni, és ha a vándorgyűlésen elhangzottak csak arra ösztönzik is az erdőgazdaságok vezetőit, dolgozóit, hogy valamennyien elgondolkozzanak azon, mit is kell tenniük saját viszonyaik között: az ülés már elérte célját.

A fenyvesítés kérdését újabban a népgazdaság faanyagszükségletében mutatkozó tendenciák vetik fel a Nyugatbükkí Erdőgazdaságban. Ezeket a gazdaságvezetés láthatóan figyelemmel kíséri és igyekszik ezeknek a maga területén eleget is tenni. A tömegtermelés előtérbe helyeződése, a nagyarányú papírfaszükséglet kielégítése ebben a nyárfatermesztésre természeti adottságainál fogva kevésbé alkalmas Erdőgazdaságban valóban célszerűen veti fel a lucftermesztés nagyobb mértékű felkarolásának kérdését. A Feketesáron bemutatott kísérleti parcellának az ERTI által ismertett adatai rendkívül meggyőzőek az eddig gyakran fenntartással fogadott lucosítás eredményességét illetően, ugyanakkor igen megnyugtató az, hogy az Erdőgazdaság ilyen irányú problémáinak megoldásához segítségül hívja a hivatásos kutatást.

B program: Természetes és mesterséges erdőfelújítás a Dél-Mátrában. Kíméletes közelítés lehetőségei

Az autóbusszos út során látványos hosszmetseteket láttunk a Mátra klíma-zonális társulásaiból a bokorerdőtől a bükkösig. Szembetűnő a gyenge termőhelyű tölgyesekben a véghasználatok magas aránya – nagy területeken találkoztunk végvágott erdőrészekkel.

A fordulatot a csapadékosabb nyarak és a jelentkező bő magtermések hozták meg. Ezek közül az 1996-os emelkedik ki, amely több száz hektáron hozott létre bőséges tölgyújulatot.

Kritikus állapotú öreg állományokban ugyanúgy, mint a vastagrudas tölgyesekben. Nem mellékes szempont, hogy az ekkor tomboló sertéspestis a vaddisznó állományát minimalizálta.

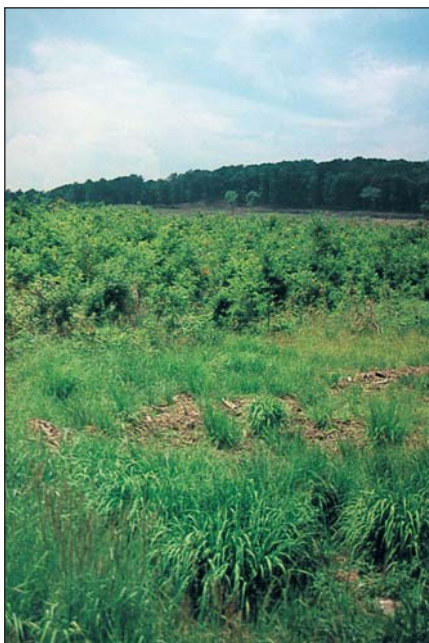
Ez a helyzet erősen meglódtította a véghasználatok volumenét. A község-

határban évi mintegy 40 hektáron folytak a felújítógátások – többségében tarvágás jelleggel; igaz egy jelentős részükből a tölgypusztulás elvégezte a bontóvágást.

Nem mellékes szempont, hogy e vidék frekvenciált üdülőövezet, így az itteni erdőknek jelentős közjóléti szerepe is van. Ez természetesen feszültséget okozott. A vágások ésszerű tervezésével, „zöld folyosók”, maradvány öreg erdők kijelölésével és tájkoztatással azonban sikerült az indulatokat levezetni.

A tájképre ugyancsak meghatározó jelleggel van a Galyatető alatti – valamikori lucfenyves tömb helyén létrehozott – őshonos fafajú mesterséges erdőfelújítás mintegy 120 hektáron.

1994-ben a felújítást megtekintették a II. Erdésznők Találkozójának résztvevői

Bemutatóhely: Nagyhalmaj-rét és annak 200 m-es körzete

– *tölgy természetes erdőfelújítás*

Gys 58 I erdőrészlet, 6,9 ha cseresgyertyános-kocsánytalan tölgyes, 102 éves sarj eredetű anyaállomány. Bontás és részvégvágás 2002-ben; két foltban, 3,0 ha került végvágásra.

– *kíméletes közelítés természetes erdőfelújításban*

Larix 550 kötélpálya fogatos közelítés

– *szerkezet-átalakítás: kocsánytalan tölgy mesterséges erdőfelújítás*

Gys 58 F erdőrészlet, 6,3 ha 11 éves Korábbi cseres állomány 1992-ben 80 évesen került tarvágásra. Első kivétel 1993 tavaszán; pótlás 1994-ben –7%–; befejezett erdősítés 1997-ben. Mindez kerítés védelmében.

Revízió és kerítésbontás 2002-ben.

Emléktábla-avatás a Nagyhalmaj réten

C program: Természetvédelem – Kékes Erdőrezervátum

Gyalogtúra (kb. 4 km)

Főbb állomásaink:

- Mátraháza déli sípálya
- Periglaciális kőtenger – mely a jégkorszak idején keletkezett, kialakulását a fagy repesztő hatásának köszönheti.
- Kékes Erdőrezervátum – a háború előtt Károlyi-birtok volt; a hozzáférhető adatok szerint ezen a magterületen sosem folyt intenzív erdőgazdálkodás, vadászterületként használták.

Az erdőrezervátum céljára kijelölt terület a Kékes tömb északi oldalán, a csúcs alatt helyezkedik el, a „Sorkövek” térségében, 700–950 m tszf. magasságban. Kitétsége É. É-ÉK, É-ÉNy.

Erdőtervi adatok: fő állományalkotó bükk, elegyfajok a hárs, magas kóris, gyertyán, hegyi szil, korai és hegyi juhar.

Átlagmagasság: 22–27 m; átlagátmérő: 40 cm; fatömeg: 450–510 m³/ha.

A terület középvonalával párhuzamosan húzódnak három lépcsőben a „Sorkövek” sziklasorai: 900, 850–860 és 800 m tszf. magasságban. Ezek a sziklalépcsők az egész területet lépcsőzetessé teszik. Tovább szabdalják a területet a lejtésirányú meredek szurdokvölgyek.

A kékesi bükkösök csak a XVIII. században a hamuzsírtelmezés kapcsán kerültek emberi kezelés alá. Az 1870-es években a területen még közönséges volt a barna medve. Petényi írásából tudjuk, hogy a XIX. század közepén még keselyűk fészkeltek a területen. A kijelölt terület a háború előtt a Károlyiak birtoka volt, a mátrai Károlyi-birtok legtávolabbi része. Ápolási munkák

több, mint 200 éve nem történtek a területen. Az erdőállomány üzemtervi kora 170 év. Petényi Salamon útinaplójának ránk maradt töredékei szerint az 1850-es években ősrendeteg állt ugyanitt, így nem valószínű, hogy a területen valaha is véghasználat lett volna. Erre az érintetlenségre utal az aljnövényzet összetétele is.

Az egész terület fokozottan védett, a

Gondolatok az erdőgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolatáról

Kékes északi oldalán található kb. 370 ha-os fokozottan védett terület közép-pontjában helyezkedik el. A rezervátum magterülete 70 ha.

Vizsgálatai stratégiák:

- hosszú távú megfigyelések referencia területeken, illetve korábban művelt, de magára hagyott erdőkben (bolygatások, + faállomány és növényzet) – pl. Kékes
- összehasonlító tanulmányok kezelt és kezelt erdők faállomány-szerkezete, dinamikája és növényzete között (Mátra)
- hosszú távú kísérletek beállítása és a változások nyomon követése
- modellezés

A túra az ország egyik legmagasabb forrásából táplálkozó *Pisztrángos-tónál* ért véget. A kicsiny tó kezdetben pisztrángtenyésztési célokat szolgált, ma már természetvédelmi szempontból jelentős.

Ha meg szeretnénk fogalmazni, hogy mit kíván a természetvédelem címen az állam vagy inkább a társadalom az erdőtől, erdőtulajdonosoktól, az erdőt kezelő vállalatától, erdésztől, akkor kezdjük egy kicsit messzebből. Ezt a képzeletbeli pontot tegyük úgy az iparosodás kezdetére, mint az erdők területcsökkenésének legintenzívebb szakaszára. Bárhol is ment végbe ez a folyamat, alapvetően átalakult a kialakuló ipar kívánságainak megfelelően az erdőgazdálkodás. Helyesebben megteremtette ez az igény az erdőgazdálkodást. Először kellett a tér, majd a könnyen elérhető energia, végül a termeléshez szükséges anyag, amit a bányák, majd fel-

benne, és végül minden jel egyfelé mutat. Az aktuális politikának, gazdaságpolitikának mindig nagy szerepe volt az erdők kiterjedésének, fafajösszetételének, korosztályviszonyainak és szerkezetének kialakításában. Ráadásul, ha ilyen nagy a hatása az erdőre, akkor legalább ekkora a felelőssége is az erdőért.

Ha mai világunkban helyezzük el az erdőt és ennek termékeit, rá kell döbennünk, hogy egyre inkább háttérbe szorul a kikerülő faanyag, mint termék, és minden nappal fontosabb lesz az a szolgáltatás, amit csupán az erdő léte jelent. Nehezen összeszámolható az a sor, amit az erdő csak úgy szolgáltat a társadalomnak, mint például: vizet köt

dolgozóipar egyre nagyobb mennyiségben kívánt meg. Mintegy évszázad alatt Európa országai „felhasználták” erdeink nagy részét, majd nagy sietve saját igényeik képére formálták a maradékot. Nem ment ez másképp a többi földrészen sem, azaz megy ma is a „fejlődő” világban.

Ha szűkebb hazánkat vizsgáljuk, akár a történelmit, akár a mait, ezek a folyamatok szépen megfigyelhetők, sőt a politika is alapos nyomokat hagyott az erdőben, gondoljunk csak a világháborúk hatalmas, úgynevezett „háborús vágásaira” és az utánuk kialakult egykorú elegyetlen, vagy sarj tömbökre. Persze a fafajpolitikai irányelveknek is sikerül örökül hagyni néhány hektárt.

A felsorolt példák távol esnek egymástól térben és időben egyaránt, de az erdőnek van egy sajátos tulajdonsága, hogy évszázadra, vagy talán még többre is, megőrzi mindent, csak olvasni kell

meg, tart vissza és párologtat, talajt véd és alakít, élőlények hatalmas tömege csak ebben a leginkább természetes közegben képes megélni, így a fajgazdagság fellegvára, és ne felejtjük el a rekreációt sem, mint a mai kor egyre felértékelődő igényét. Ezeket a „szolgáltatásokat” mind fogyasztja valaki, ha nem is mint egy-egy személy, de mint társadalom biztosan.

Ha figyelembe vesszük a társadalom felelősséget a jelen állapotok kialakulásában, illetve az ebből következő feladatok végrehajtásában és azt, hogy az erdő igazi termékét – ami nem a fa, hanem maga az erdő minden szolgáltatásával együtt – végső soron a társadalom fogyasztja el, akkor itt az ideje annak, hogy megbecsüljék az erdőt, mint ökológiai egységet, mint egyik legfontosabb nemzeti kincset az elhivatott kezelőivel együtt.

Duska József

D program: Kultúrprogram

Útvonal: Gyöngyös–Mátrafüred– Mátraháza–Parádfürdő–Recsk.

Recsk, magyar falu Heves v.-megyében, Parádhoz keletre egy mfd: 1192 kath., 24 zsidó lak. Kath. parochiai templom. Fekszik egy kis völgyben nagy kopasz hegy alatt. A völgyben mind szántóföldje, mind rétje termékeny; erdeje derek. F. u. Fehér, Kubinyi, Recsky, Szabó, Liptay, Boronkay, Berecczky, Andrekovics, Borsos, Gomba, Liszky, Sipos, Tahy. Ut. p. Gyöngyös.

Az út során látványos hosszszerszámot láttunk a Mátra klímazonális társulásai-ból a bokorerdőtől a bükkösig. Szembetűnő a gyenge termőhelyű tölgyesekben a véghasználatok magas aránya – nagy területeken találkozunk végvágott erdőrészekkel.

Az út érintette az 1950–53. években a NYILVÁNOSSÁG-tól teljes elszigeteltségben, TITKOSAN létesült és működött a „bolsevik-vörös diktatúra” magyarországi MEGSEMISÍTŐ-TÁBORÁT, mely ma NEMZETI EMLÉKPARK.

Parádfürdő, 1957.

Szép őszi verőfényes időben gyűlt össze az Elnökség meghívására Parádfürdőn az Országos Erdészeti Egyesületnek több mint kétszázötven tagja, hogy résztvegyen a hagyományos, de a felszabadulás óta első ízben megrendezésre került egyesületi vándorgyűlésen.

Az erdőgazdaság jelentőségével kapcsolatban elegendő talán megemlíteni, hogy összes importunknak kb. 12–14%-a fa és fatermék, ezért rendkívüli fontosságú erdőgazdaságunk fejlesztése és ezzel a nagy problémákat okozó faimportunk csökkentése. Az erdőgazdaság a népgazdaság fában jelentkező szükségletének jelenleg mintegy 55%-át fedezi, de lehetőségünk van arra, hogy szívós munkával mintegy 15 év alatt – figyelembevéve a szükségletek emelkedését is – az összes szükségletek megközelítőleg 70–75%-át fedezze. Ennek elérése érdekében nagyarányú nyártelepítéseket kell végeznünk,

jelentősen fokoznunk kell erdeink termelékenységét, növelnünk kell szakembereink szakmai és politikai tudását, mert csak igen széleskörű szervező, műszaki-tudományos munka eredményeképpen érhetjük el, hogy a jelenlegi, mintegy 3 300 000 m³-es termelés 15 év alatt 4 500 000–4 700 000 m³-re emelkedjék úgy, hogy erdeink termelőképessége egyidejűleg növekedjék, tehát a bővített újratermelés feltételei egyidejűleg biztosítva legyenek.

Az ellenforradalom megkísérelte visszafelé fordítani a történelem kerekét. Veszélyben forogtak a 12 év alatt elért nagyszerű eredmények, veszélybe került állami erdőgazdaságunk egész rendszere. A növedékre alapozott és a jövő érdekét messzemenően figyelembevevő termelési viszonyokat felváltotta volna a nyaklól nélküli rablogázdalkodás, aminek intő előjele volt az a kb. 400 000 m³ fatömeg, amit néhány hét alatt engedély nélkül erdeinkből kitermeltek. Nem kétséges, hogy

az ellenforradalom győzelme esetén megszüntek volna azok a százmilliók, amit államunk évente erdőtelepítésre és fásításra biztosít és az Egyesületbe tömörült szakemberekre újra az a feladat várt volna, hogy reménytelenül küzdjenek erdeink megmentéséért. Mindezt a veszélyt látta az erdőgazdaságban dolgozó szakemberek túlnyomó többsége és a nehéz helyzetben jól megállta helyét.

Parádfürdőn az 1957. évi, a háború utáni első Vándorgyűlés emlékére elhelyezett emléktábla leleplezésére került sor, ahol rövid beszédet mondott *Schmotzer András* főszervező, *Nagy Richárd* polgármester és *Riedl Gyula* erdőmérnök, a hajdani Vándorgyűlés szervezője. Emlékeztetett, hogy az első Bedő Albert Emlékérmes *Dévényi Antal* (Pilisi Állami Erdőgazdaság), *Horváth László* (Kisalföldi Állami Erdőgazdaság) és *Keresztesi Béla*, Az Erdő felelős szerkesztője kapta.

Balról: Riedl Gyula és Bögér András erdőmérnökök a hajdani vándorgyűlés szervezői

Jobbról: Schmotzer András

A Kékes csúcán találkoztak a terepi programok végeztével a résztvevők. *Kertész József* szavalta el *Schmotzer András* ifjúkori versét. Köszöntötte a résztvevőket *Pallagi László*, az EGERERDŐ Rt. vezérigazgatója és *Magda Sándor*, az Országgyűlés Mg/i Bizottságának elnöke. A beszédek után pezsgős koccintás és emléktábla/avatás következett.

Erdész imája fiáért

Növeld magas szílnek, fenyő egyenesnek
Reggel, mint a madár, füttyüljön, nevéssen
Olyan erős legyen, mint a tölgyfa ága
Oly tiszta a lelke, mint a hárs virága.

Tanítsd meg, hogy árnyat, menedéket adjon
A nála gyengébbnek – ingyen hű maradjon
Engedd, hogy éjszaka higgyen virradásban
S lelje örömét a hajnalhasadásban.

Városban a lelke talán megvakulna
Napos magasságból le a porba hullna,
Mikor csak a szellő sutogását hallja
Engedd, hogy az erdőt hazájának vallja.

Jobbról: Magda Sándor, Pallagi László, Schmotzer András, Cserép János és Keresztesi József

Baráti találkozó a Vadas Jenő Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakközépiskolában

Az est faültetéssel kezdődött. Vendéglátóink a szakközépiskola kertjében készítettek elő az OEE Helyi Csoportjai képviselőinek a földlabdás felsuhán-gokat, melyekből idővel kis emlékfacsoport növekedik.

Köszöntő beszédet mondott *Benedek Fülöp* címzetes államtitkár és *Simon László* iskolaigazgató.

A vacsora kellemes körülmények között zajlott, az újonnan elkészült nyári kertben. A hangulatot csak fokozták a gazdag virágágyakkal, esőbeállókkal és az azok közé kihelyezett asztalokkal, székekkel ellátott beszélgetőhelyek.

A sötétedés után látványos meglepetésként tizenkilenc táborútz fellobbanása jelezte az ország megyéiből összegyűlt erdészeknek a vendéglátók mindenre kiterjedő figyelmét. A Szakközépiskola tornatermében változatos és gazdag kiállítás mutatta be a térség erdészeti, vadászati és természetvédelmi eredményeit, látnivalóit.

Jóval elmúlt éjjel, mikor az utolsó résztvevő is kisétált a helyi kisvasút mátrafüredi megállójához, hogy gazdag élményekkel térjen nyugovóra.

Vadas Jenő Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred

A címben szereplő nevet intézményünk 2001. július elseje óta viseli, amikor is több mint 25 éves bolyongás után a magyar közigazgatás, ill. közoktatás hullámvasúján örömeinkre visszakérült oda, ahonnan 1974-ben elindult, az agrártárcához.

Összetett, országos benépesítésű intézményünk létrejöttéhez az 1986-ban Alsó-Mátrafüreden, az egykori Bencelapson felépített új iskola-kollégium épületkomplexum teremtette meg nagyrészt az objektív feltételeket.

Az új iskolát az egri Dobó István Gimnáziumból áttelepített erdészeti szakközépiskola és 1970 óta Mátrafüreden működő Erdőgazdasági Szakmunkásképző Iskola – mint a sárvári 3. sz. Erdőgazdasági Szakmunkásképző Intézet jogutódja – diákjai vették birtokba (4+3 osztály tanulója).

Az iskolafinanszírozás új formájának, az ún. fejkvóta-rendszernek bevezetésével minden iskolának elementáris érdekévé vált a tanulólétszám növelése.

Nem vonhatta ki magát ez alól a kényeszerítő körülmény alól az 1990-ben Vadas Jenő nevét felvett erdészeti szakközépiskola, szakiskola és kollégium sem.

Képzési profilját 1990-ben erdőgazdasági gépész, érettségit adó szakmunkásképzéssel, a lokális érdekek figyelembevételével 1994-ben dísznövénykertész-képzéssel, végül 1997-ben vadász-vadtenyésztő, ugyancsak érettségit adó szakmunkásképzéssel bővítette.

A kilencvenes évek végének oktatáspolitikája és az ennek megfelelő oktatásfinanszírozás markáns rendet vágott a szakképzésben. Ez mindenekelőtt az érettségit adó képzési formák preferálásában, majd az ún. kerettantervek bevezetésével az érettségire épülő technikusképzés képzési idejének egy évről két évre történő felemelésében öltött testet. Ez konkrétan azt jelenti, hogy jóllehet „profilban” tartjuk továbbra is a szakmunkásképzést, de ténylegesen már 5. éve nem történt beiskolázás sem az erdészeti, sem a dísznövénykertész szakmában. Nincs utánpótlása, legalábbis felmenő rendszerben, az erdészeti gépészmérnök képzésnek sem. Ez a szakirány jó esetben az érettségizettek szakirányú továbbtanulásának egyik lehetséges specifikumaként lesz számon tartható. A feltehetően utolsó saját nevelésű gépészosztály igen csekély számú tanuló 2004-ben, a 14. évfolyamot záró vizsgákat követően hagyják el intézményünket.

Változatlanul és hagyományosan élénk az érdeklődés az erdésztechnikusképzés iránt, és ma már a vadgazdálkodási-technikusképzés terén is egészséges túljelentkezés regisztrálható. A képzési idő mindkét szakon meghosszabbodik egy évvel, így intézményünk a 2003. évben nem bocsát ki végzett technikusokat. A tanulólétszám a 6 évfolyamos képzésnek köszönhetően a jelenlegi 350 főről 2003 szeptemberében várhatóan 420–430 főre emelkedik.

Tantestületünk létszáma 40 fő, amelyből közismereti tanár 14 fő, szakképzést végző tanár 12 fő, oktató 5 fő, kollégiumi nevelőtanár 9 fő. Az intézmény saját tanterddel, tanvadászterülettel nem rendelkezik.

A cselekvéscentrikus technikusképzés gyakorlati háttérét a tankertben, iskolai tanműhelyekben, az erdészeti, erdei gyakorlatokat – együttműködési megállapodás keretében – elsősorban az Egererdő Rt., a vadgazdálkodási, vadászati gyakorlatokat az Rt. mellett más erdészeti rész-

vénytársaságok, illetve vadász- és vadászati társaságok teszik lehetővé.

Az érettségit adó vadász-vadtenyésztő szakmában az első évfolyam 2001-ben végzett. 21 tanuló tett sikeres érettségi vizsgát. Tanulmányait levelező tagozaton folytatta, illetve eredményes technikusvizsgát tett mechanikusi szakon 21 fő.

2002-ben ugyancsak 21 tanuló érettségizett vadgazdálkodási szakirányban, és ezzel lezárult iskolánkban az egyéves időtartamú technikusképzés.

A 4+2 éves képzésnek szakmai foglalatát adó kerettanterv felmenő rendszerű bevezetésével szinkronban ütemes fejlesztés valósult meg intézményünkben. Az intézmény 10 ha-os udvarán 50 m-es lőtér épült, amelyen tanulóink a kisbűbű fegyverek készség-szintű használatát sajátíthatják el, álló és mozgó célpontra löve.

Megkezdjük a vadgazdálkodási gyakorlatok egy részét befogadó épület kivitelezését is, amelyben zsigerelesre, nyúzásra, keltetésre és szárnyasvad előnevelésére alkalmas helyiségek lesznek.

Az iskolaudvar periferiáján sorra épültek és épülnek a vadgazdálkodás és vadászat nélkülözhetetlen létesítményei, a vadetető, magasles, és felavatásra vár egy kitorékebb versenypálya is.

A leendő vadgazdálkodási technikus tanulók közreműködésével keltetett és előnevelt fácánállományt az iskola udvarán még ebben az évben kialakításra kerülő volierben neveljük tovább, a tanvadászatok madárszükségletének fedezésére.

Felnőttképzés

Bár elvi és gyakorlati lehetőséget is kínál intézményünk az érettségivel rendelkezők iskolarendszerű levelező képzésére, ami korántsem „gyorstalpaló” jellegű, a képzési idő ugyanis 3 év. Talán ezért is inkább az ún. „iskolarendszeren kívüli” tanfolyamos képzési formák iránt nyilvánul meg széles körű érdeklődés. A hivatásos vadászok 2 éves vadász-vadtenyésztő képzése 1999 óta folyik. A tanfolyamot eddig saját intézményünkben és a szécsényi AGRO-HELP Kht.-nál kihelyezett tanfolyami formában eddig összesen több mint száz fő végezte el eredményesen.

Intézményünk emellett a fegyverismereti és sportvadász tanfolyamok egyik Heves megyei bázishelye.

Simon László
igazgató

A Közgyűlés

Gyöngyös város központi kultúrházában, a Himnusz hangjai után *Kertész József* szavalata következett.

Cserép János elnök nyitotta meg a közgyűlést, melyben kiemelte, hogy a ma erdeit, melyből jelentős terület értékénél fogva természetvédelmi oltalom alatt áll, a múlt erdészei hozták létre. Az erdész az erdők gondozója, és munkájának eredményét és hasznát a társadalom élvezi. Az erdészeknek szükségük van a társadalom támogatására, mert az erdő közügy.

Az első sorban tiszteletbeli tagjaink ültek, *Madas András, Riedl Gyula, Roland Migende*.

A Közgyűlésen ott láthattuk az utóbbi évtizedek valamennyi Egyesületi elnökét. *Madas Andrást, Herpay Imrét, Schmotzer Andrást, Káldy Józsefet* és természetesen a most elnöklő *Cserép Jánost*.

Rendhagyó módon nem főtitkári beszámoló és ellenőrző bizottsági jelentés következett, hanem a műsorvezető, Pe-

ták István tagtársunkat, a Magyar Turista Egyesület elnökét – vagy ahogy ő mondotta, az erdőkerülőt kérte fel, hogy a Szent István Vándorlása című filmsorozatot idézve tartson előadást – amit felfoghatunk úgy is, hogy „én így látom az erdőt”. Néhány gondolatot adunk közre az elhangzottakból.

Peták István előadása

Szerettem volna bemutatni az erdészeket, a természetvédőket, akikkel kapcsolatban sok ítélet és előítélet fogalmazódott meg az emberekben. Nézzünk belőlük egy párat:

– A természetvédők a széplelkű jó bácsik és nénik, akik a gonosz fanyűvő erdészekkel szemben védik az erdőket, a fákat, a természetet.

– A természetvédők azok a laikusok, akik a hozzáértőkkel szemben tudják, hogy mit kellene és szabadna csinálni a természetben a természettel.

– A természetvédők azok a sikertelen erdészek, akik most hatósági jogkörüknél fogva revansot vesznek sikeres társaikon, akik az erdészeteknél maradhattak.

– A természetvédők az erdőt mint ökológiai egészt, egységet, míg az erdészek csak a fahozadékot nézik, meg azt, hogy a fa elég magas, sudarlós, ágtiszta-e?

– Az erdészek hozták létre mindazt, amit ma védenek és támadnak a természetvédők.

És így tovább.

Szerettem volna bemutatni, hogy kedves társadalom: Önök tévednek. Mind a két tábor az erdőért, a természetért dolgozik, ráadásul együtt, nagy-nagy megértésben. Sajnos nem sikerült. Külön-külön rendes emberek sokaságát találtam, de az ellentét a két tábor között – jelen körülmények között – szinte feloldhatatlannak tűnik. Főleg nem a tő melletti emberekről van szó, mert azok a beszélgetések során nagy egyetértésben vannak. De addig, amíg a természetvédők az anyagi (a nyereség) érdekeltségen kívül álló módon védik az erdőt, s esetenként eltudományoskodnak, addig az erdészeket az rt. nyereségérdekelt prése szorítja, s bizony még azt is nehezen fogadják el, ha vegetációs időben a védett területen nem folyhat változatlan intenzitással a fakitermelés.

No meg természetesen az előbb felsorolt vélemények is élnek, esetenként még érzelmi töltéssel is átitatva.

Úgy döntöttem a vándorgyűlés szervezőinek kérése okán, hogy a Mátrát érintő filmekből vágok ki olyan részeket, amelyek a jelenlegi helyhez, alkalomhoz és témához leginkább illenek, s hozzájuk fűzök amolyan kommentárféléket. Amelyekkel lehet egyet nem érteni is.

Más: Még a vágó kollégámat is erősen meglepte az 1938-as képek idézése, amelyből kitűnik, hogy a hajdani kopárosokat mára erdők borítják. Az él a laikus társadalomban, hogy a gonosz erdészek annyi fát vágtak/vágnak ki, hogy folyton-folyvást csökkent az erdő területe az elmúlt 50 évben is.

De talán nem véletlen, mert... Mít tetünk e fatális tévhit ellenében?

Az 'elmúlt évek nagy fásítási programjáról' (ezt idézőjelben mondom) valami miatt nincs közvélekedés, pedig megcélozták az erdészek, hogy az eddigi lassú növekedést rohamos gyarapodás követi. Miért hallgatunk? Voltak a Mátrában is (Mátrakeresztes környékén) nagy fellendülések, ahol még a közmunkások is jelen voltak: gaztírás, talaj-előkészítés, padkázás, majd az ültetés elmaradt. És az ország más területén? Az erdőért rajongó civileket miért nem szólították meg az erdészek, például az egyesületen keresztül?

Amit értenek, mert saját bőrükön érznek az emberek, azért politikai, erkölcsi nyomást is gyakorolnának a döntéshozókra (a mindenkori kormányokra és politikai döntéshozókra), no meg még társadalmi mozgalmat is lehetne indítani.

De mi lesz a felparcellázott kopárosokkal? Az ország különböző tájairól a nem kellően érdekelt tulajdonosokat miként fogják rávenni az erdőtelepítésre? Az állami erdészetek területüket már beültették fával. Esetleg mennének tovább, de nincs hová. Miért nem szólalnak meg hangosan az erdészek. Nem a magánerdő-tulajdonosok ellen, nem a magánerdő tulajdonforma ellen, hanem a már-már tarthatatlan helyzet miatt?

Más: Miért titkoljuk az erdész emlékműveket? A Zemplénben, a Mátrában, a Börzsönyben is mutattunk a filmben erdészekre emlékeztető jeleket. De miért eldugva? Az erdészek a maguk belterjes, meghitt emlékezéséért emelik ezeket, avagy miért szegyeλλik?

Más: A Darnó-hegy oldalában éktelekenkedő végvágást nehéz lesz a természetjáróknak megmagyarázni, hogy az nem tarvágás. Általában a tarvágások divatját nehéz lesz meghaladni, s min-

den, esetleg indokolt végvá-
gást is nehéz lesz elfogad-
tatni, még ha az nem is na-
gyobb a védett helyeken az
előírt kvótáknál. Ezen ne
csudálkozzanak: ez az első-
sorban esztétikai sokk segí-
tett az erdészekről kialakítá-
ni azt a képet, hogy nullás
géppel mennek neki a
hegynek, s tarra vágják,
amit lehet. Persze most
nagy kérdés számunkra: az
állami erdészetek már látha-
tóan nagy önmérsékletet ta-
núsítanak, s a szálalás is
kezd divatba jönni, de a ma-
gánerdők ezt nem nagyon
akceptálják!

És még egy megjegyzés:
nem biztos, hogy az erdés-
zeket azért nem értik meg a civilek,
mert 100 évben gondolkodnak. Le-
het, hogy éppen azért, mert a kopárfási-
tásokkal, meg az őshonos és nem ősho-
nos fákkal kapcsolatos vitákkal (ld. fe-
nyő és bükk a Bükkben), no meg az er-
dőszűcs és a fatömeg-mennyiség fog-
almával való labdázással stb. éppen azt
sugallták, hogy nem hosszú távon gon-
dolkodnak, hanem napi érdekeket szol-
gálnak, amelyet az elmúlt évtizedekben
a divatok, az aktuális tudományos véle-
kedések, avagy politikai akaratok szí-
nezték, magyaráztak, motiváltak. Hogy
a tisztességes erdészek is szenvedtek a
szakmainak álcázott politikai cikcak-
koltól? És a társadalomnak miért nem
mondták el a tisztességes igazságot,
mondjuk a civil szervezeteken keresz-
tül. Tapasztalatom szerint a kéktúra
mentén mindenütt elhibázottnak tartják
az állami erdészetek rt.-be való kény-
szerítését – még az erdészek is. A nyere-

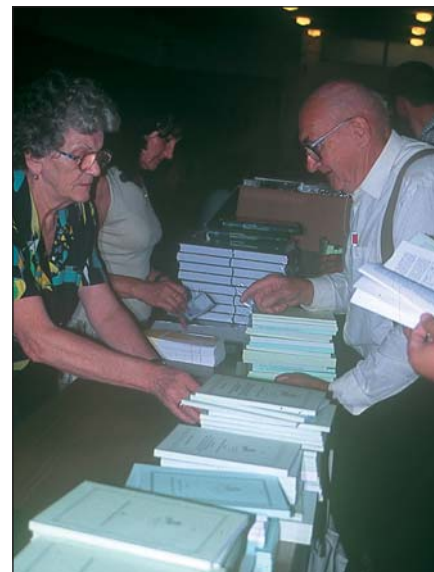
**Gyöngyös, magyar mv., Heves vmegyében, a Mátra hegye alatt, egy gyönyörű ki-
es vidéken, Pesthez 9, Egerhez 5 mldnyi távolságra. Ezen várost nagyon ékesítik az itt
lakó, vagy birtokos, számos uraságok csinos lakházai, a számos templomok, melyek
közül a kath. Bartholomaeus két tornyos szentegyház különösen szép. Van itt egyébiránt
két kath. plebánia, 1 ref. anyaszentegyház, synagóga, postahivatal, kath. gymnasium a
ferencziek felügyelése alatt, jó karban tartott kórház, franciskanus monostor, mely az
egész országban legnépesebb. Állítóan ezen Megváltóról nevezett szerzeteseknek a Bátho-
riak voltak, később Corvin Mátyás, Albert, sőt a törökök által is megerősítetttek: mert
1681-ben Rustain egri basa, divánját meghallgatván, megengedte, hogy kölcsönösen
mind a gyöngyösi keresztény szerzetesek, mind a török barátok szabadon járhasanak
széljel a falukba, de csak bottal, s nem fegyverrel. – Lakosai Gyöngyösnek, kevés né-
met és tót mesterembert kivéven mind magyarok, s számuk 14,870re megyen, kik közt
14,016 r. kath., 384 reformatus, 41 evang., 44 n. e. óhitű, 385 zsidó. Élnek főképen
kézmivességből, szőlő- és földmivelésből, s kereskedésből. Szántóföldjei, rétjei termés-
nyek; legelője szűk; erdeje szép; szőlőhegye kedvesízű s híres bort terem; lakosai külö-
nösen sok pokrócztot, durva posztót, kostököt és bőrt készítenek; országos és heti vásá-
rai nagy fontosságúak. F. u. h. Eszterházy, h. Grasalkovics, gr. Forgács, gr. Eszterházy,
gr. Almásy, b. Orczy, b. Baldachi, b. Brudern József örökös, b. Vimpen, a ref. ekklezsia,
görög közönség, Gyöngyös városa, és igen számos nemes nemzetségek s közbirtokosok.**

ségérdekelte működés során nehéz az
elhitetni, hogy a természetvédelem, az
erdő, a jóléti funkció hangsúlyos szem-
pont a gondolkodásukban. Most mintha
gúzsba kötve kívánnának táncolni az er-
dészetek. A filmben többször elmond-
tuk: jó lenne határozott különbséget
tenni a fatermesztés és a természetszerű
erdőgazdálkodás között. Mind a kettőre
szükség van, mind a kettőt könnyen el-
fogadná a társadalom, de most mintha
keveredne a kettő, s talán az rt. mint tá-
rsadalmi forma a mixelő gép.

Végül: Több helyen találkoztam az-
zal, hogy a természetvédők az erdésze-
ket kérik meg egy forrás, egy kilátó, egy
öreg fa, vagy éppen egy védett láp gon-
dozására, védett környezetük tisztelet-
ben tartására. Van, ahol meg sem kell
kérni őket, mint pl. a Nyírjes-tónál hal-
lottuk. S mégis: – nem elvitatva a termé-
szetvédők érdemeit – ezeket minden
turista úgy éli meg, mintha a természet-

védők alkotása lenne, s
nem pedig az erdészek
szintiszta természetvédelmi,
jóléti munkájának eredmé-
nye. Önöknek kell azon
gondolkodni, hogy miért is
van ez így?

A szemét a Nagyhideg-
hegy alatti Rakodónál felál-
lított kereszt alatt több, más,
mint úgy általában a szemé-
t. Azt is jelzi, hogy az itt
szemetelőnek semmit nem
mond a kereszt – szíve joga
–, de ez azt is jelzi: az illető
nem tiszteli a másik ember
hitét, az ember hitét, az embert.
Miért csodálkozunk, ha ez a lény a fát, a bogarat
sem tiszteli és eltápossa, le-
tördeli? Szóval én a termé-
szetvédelmet az ember, az élet tisztele-
ténél kezdeném tanítani. Ez a távoli in-

dítás azért nem jelent az erdő tisztasá-
gával, gondozottságával kapcsolatban
felmentést az erdészeknek, újságírók-
nak, természetjáróknak sem!!

Más: Az itt felejtett drót, a szétszór-
t olajos flakonok, az erdőben felejtett
munkagép-gumikerekek, bizony mind-
mind olyan tárgyak, amelyek az erdésze-
ti, természetvédő szavak és kérések hi-
telrontói lehetnek. Itt csak zéró toleran-
cia lenne a megengedett az erdőben dol-
gozókkal szemben. Erre nagyon kell vi-
gyázni. (Mint értesültem róla, már nincs
ott a kis tisztás szélén a több, mint egy
évtizede ott felejtett szögdrót-köteg.)

A civil szervezetek, a Mátra-egyletek
olyan természetjáró kultúrát képviseltek
hajdanán a Turistaegyesületekben, mely-
nek alapján partnerei voltak az erdőtulaj-
donosoknak, az erdőgazdálkodóknak, az

erdészeknek, s példát mutattak a természetbarát mozgalomba bevont munkás turistáknak is. Tettek, dolgoztak az erdőért. *Zsitvay Tibor* igazságügyi miniszter, majd képviselőházi elnök, a magyar turisták hön szeretett hajdani vezére az 1930-as évek elején többször elmondta: a szervezett természetjárás egyik feladata, hogy bebizonyítsa a tulajdonosoknak, hogy ők partnerek az erdő megóvásában, a vandál kiabálók, szemetelők megkezelésében, megnevelésében.

Pedig olyan természetes lenne a munkamegosztás az erdő hármass funkciója mentén. Ezt mostanában mintha kevesebbet emlegetnénk, pedig *Kaán Károly*

sem ment ki a divatból: de az erdészek sem nagyon tudják: *Kaán Károly*, a 35-ös erdőtörvény egyik szellemi atyja, aki e törvénybe már a természetvédelmet is belevetette, az utolsó paragrafusokban a természetjárók jogaiból is megfogalmazott egy párat. És ez nem véletlen: *Kaán Károly* a Magyar Turista Szövetség alelnöke is volt. Kéretik tehát senki részéről őt sem kisajátítani, de mindenki által például, netán eszményképül venni.

Más: Nem hiszem, hogy csak az erdei iskolákban kellene megtanítani annak a pár fának a nevét, s felismerését, amely erdeinkben a leggyakrabban előfordul. Nem látom be, hogy ezek az is-

meretek miért nem tartoznak ahhoz a tudásminimumhoz, ami nélkül nem felelős állampolgár az ember, vagyis felnőttiségében retardált. Az erdészek ezért is protestálhatnak. Szegény gyertyánnak ne kelljen sokáig ismeretlenül álldogálnia.

Mert az erdő közérdek, s ennek a közérdeknek a védelmében erdészeknek, természetvédőknek, természetjáróknak megvan a maga sajátos, egyedi, hangsúlyos szerepe, miközben mind a hárman az egészet, azaz egyet szolgálnak, azaz az erdőt, az embert, az életet. És ez már nem más, mint közszolgálat.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése és a Fagazdasági Műszaki Napok, Eger, 1974

*„Erdész összefogással a termelőszo-
vetkezeti erdőgazdálkodásért” jelmondatot hirdető felirat alatt tartotta az Egyesület közgyűlését.*

*Közgyűlésünk témája a termelőszo-
vetkezeti gazdálkodás helyzete, fejlődésének irányai. A termelőszo-
vetkezeti kezelésében levő erdők területe ke-
reken egynegyed részét alkotja az or-
szág összes erdőterületének és így az ál-
lami erdő- és fafeldolgozó, illetve vad-
gazdaságok után a legjelentősebb
olyan szektor, amely erdőkkel rendel-
kezik. Az Országos Erdészeti Egyesület
az ország valamennyi erdészének tár-
sadalmi, szakmai egyesülete és így az
erdészeti téren fennálló egyetemességé-
ből következik, hogy foglalkoznia kell
valamennyi szektorban folyó erdőgaz-
dálkodással, az egyes szektorokban
dolgozó erdészek helyzetével, problé-
maival.*

*A mezőgazdasági szempontból gyen-
ge termőhelyi adottságú termelőszo-
vetkezeti számos esetben fokozott je-*

*lentősége van az erdőgazdálkodásnak:
ezt a feladatot azonban az erdők csak
akkor tudják ellátni, ha az erdőgaz-
dálkodás és faipar céltudatos, korsze-
rű fejlesztéséről gondoskodunk. Ezen a
téren az erdőrendezősegek a jövőben
fokozottabb segítséget fognak nyújtani
a termelőszo-
vetkezeteknek.*

*- Végül a termelőszo-
vetkezetekben
dolgozó szakembereket, erdészeket job-
ban be kell kapcsolni a továbbképzés-
be, az egyesületi munkába, támogat-
nunk kell őket jogos igényeik kielégíté-
sében és gondoskodni kell arról, hogy
egyenrangú és értékű tagjai legyenek a
magyar erdészetnek és ezt érezzék is a
velük való gondoskodásban.*

*Vannak azonban gazdaságaink,
ahol a vezetők még mindig nem értik,
hogy ők a munkásosztály megbízásából
vezetik a vállalatot és addig vezetik,
amíg egy szocialista vállalati vezetőhöz
méltóan tevékenykednek beosztásuk-
ban. Ahol a vezetők elszakadnak a
munkásoktól, a dolgozóktól, nem kéri-*

*véleményüket, nem beszélnek meg a leg-
fontosabb vállalati kérdéseket, ahol a
vezetők nem hallgatnak a dolgozókra,
azok szervezeteire, a pártszervezetre,
szakszervezetre, csak parancsokat ad-
nak, nem tartják be az állami előírások-
kat, mások és maguk számára megen-
gedhetetlen anyagi előnyöket igyekez-
nek juttatni, ott előbb-utóbb a bukás el-
kerülhetetlen, és ez nemcsak a vezetők
pályájának megtörését jelenti, de
visszaveti az egész vállalat fejlődését,
és nehéz megmondani, hogy az okozott
kár-e a nagyobb vagy az az erkölcsi
hatás, amit a dolgozóknak okoznak.*

*Egyesületünk 1973-ban fogott hozzá
egy korábban felvetett gondolatnak, az
„Erdők Napjának” a megvalósításá-
hoz. A mozgalmat több szemponttal is
indokoltuk, de szakmai célját világos-
san megadtuk azzal a logikai gondolat-
menettel, hogy ha a fiatalság az erdőt
megismeri, akkor megszereti, ennek
nyomán megbecsüli és meg is védi, fel-
nőtt korában is.*

Vezetőségválasztó küldöttközgyűlés Eger, 1985

Harsonaszó csitította le a zsbongó gyülekezetet, majd az elnök nyitotta meg a vezetőségválasztó közgyűlést:

– Ez évi vándorgyűlésünk több szempontból is nevezetes időpontra esik: 1985-öt a FAO az Erdők Événé nyilvánította; ebben az évben volt a IX. Erdészeti Világkongresszus; a VII. ötéves terv készítése döntő szakaszába érkezett; végül, de nem utolsósorban új vezetőséget választ az egyesület.

– 1985-nek Erdők Événé nyilvánítása az erdők gazdasági jelentőségére, nélkülözhetetlen, semmi mással nem pótolható szerepére kívánta felhívni a figyelmet. A trópusi erdők kiirtásával a Föld oxigénellátása kerül veszélybe, az európai erdők pusztulása pedig már közvetlen közelünkbe ért. Ezeknek, az egész emberiséget veszélyeztető folyamatoknak a megállítása és visszazorítása is az egész emberiség közös ügye és csak nemzetközi összefogással valósítható meg.

– A IX. Erdészeti Világkongresszus az erdőgazdálkodás problémáinak megoldását, fejlesztésének útjait a társadalom egységén belül kereste. Ezt hangsúlyozta jelszava: „Erdészeti erőforrások a társadalom integrált fejlesztésében”.

Munkájának eredményét a mexikói Kiáltvány és a Következtetések c. dokumentumok tartalmazzák. Ezeknek kiértékelését mielőbb el kell végeznünk.

– Gondjaink valószínűleg mind felmerültek, vagy fel fognak merülni a VII. ötéves terv készítése során. Erdőgazdálkodásunk megoldandó kérdéseit jól feltárta és összefoglalta az MTA-MÉM Erdészeti Bizottság által rendezett tavaszi tudományos ülésszak. Számos intő jel olyan intézkedéseket sürget, amelyek nem fogják növelni az erdőgazdálkodás nyereségességét. A felelősségtudat azonban arra kötelez bennünket, hogy a társadalom ránk bízott vagyonát ne herdáljuk el, biztosítsuk az erdőgazdálkodás tartamosságát, sőt a bővített újratermelést, egyidejűleg keressük a kieső nyereség ellentételezésének módját.

– Az egyesület munkájának eredményességét a vezető funkcionáriusok, az elnökség és a választmány elősegítheti, de végső soron a helyi csoportok titkárain múlik.

Egyesületünknek az erdőművelés problematikájával kapcsolatos véleménye jelentkezett már a gödöllői vándorgyűlés elnöki megnyitójában

is, de még inkább az 1981. évi győri vándorgyűlésünkön, amelynek szakmai részét „A fagazdaság alapja az erdőművelés!” jelszó jegyében teljes egészében ennek a témának szenteltük, pódiumvita formájában. Az évek múltával és a gazdasági nehézségek fokozódása nyomán azonban megmutatkozott, hogy valószínűleg jóval többről van itt szó, mint az erdőművelés válságáról. Az ezzel kapcsolatos vitát az ún. „Szilágyi ügy” lobbantotta fel ismét, amely 1984-ben robbant be a szakmai közéletbe.

Mint ismeretes, arról van szó, hogy a „Magyar Nemzet” 1984. augusztus 28-i számában „Vádlott: a tarvágás” címmel egy cikk jelent meg dr. Szilágyi László erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tollából. A cikk kíméletlenül éles kritikai hangnemben verte el a port az 1950 utáni ágazati irányításon, az erdőgazdasági gyakorlaton, egyetemi oktatásunkon és a tudományos kutatáson. Összességében azt állította, hogy primitív termelési gyakorlatunk tönkreteszi, kirabolja a magyar erdőket, óriási, több tízmilliárd forinttal kifejezhető kárt okoz a népgazdaságnak és hamarosan olyan válságba sodorja a magyar erdőgazdaságot, amelyből az talán csak évtizedek múlva tud kikerülni.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Állami Erdészeti Szolgálat Miskolci Igazgatósága erdőfelügyelői munkakör betöltésére okleveles erdőmérnökök jelentkezését várja. Az alkalmazás feltétele 3 év szakmai gyakorlat. Előnyt jelent az államigazgatási gyakorlat, a számítástechnikai ismeret és a gépjárművezetői jogosítvány.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- szakmai önéletrajzot,
- a diploma másolatát,
- erkölcsi bizonyítványt,

Az illetmény a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. Törvénynek megfelelően kerül megállapításra. Tartós munkavállalás esetén szolgálati lakás biztosított.

A pályázatot az Állami Erdészeti Szolgálat Miskolci Igazgatósága címére (3535 Miskolc, Árpád u. 90.) kérjük eljuttatni. További információ kapható Bényei Sándor igazgatóhelyettesnél (Tel.: 46/531-022)

Állást kínál

A Vadas Jenő Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium
3232 Mátrafüred, Erdész u. 11.
Telefon: 37/520-250, Fax: 37/520-100

Állás: mérnök tanár

Képesítés: okleveles erdőmérnök
Munkába állás:

2003. augusztus 16 vagy szeptember 1.

Bérezés:

a Kjt. Bértábla szerint, kezdő esetén
bruttó 100 000,- Ft/hó

Egyéb juttatások:

- 20 000,- Ft/hó lakhatási támogatás
- étkezési hozzájárulás
- utazási támogatás
- munkaruha

Érdeklődi lehet: Simon László igazgatónál
Tel.: 37/520-241 • 06/30/3490-472

illetve

Kristó László szakmai igazgatóhelyettesnél
Tel.: 37/316-217

A díjátadás

A szünet után *Cserép János* elnök méltatta a kiemelt kitüntetettek életútját.

Az Országos Erdészeti Egyesület MADAS ANDRÁST életműve elismerésül az **Egyesület Tiszteletbeli Örökös Elnökének** fogadja.

Életútja nevezetesebb állomásai:

1917-ben született Újszentesen. Erdőmérnöki oklevelét 1940-ben szerzi meg, és még ez év folyamán kinevezik erdőmérnök gyakornokká a Bustyaházai magyar királyi Erdőigazgatóságához (Máramaros vármegye), ahol a műszaki osztályon kezdi meg vasúttervező- és építőként szolgálatát. 1944-ben már az Erdőigazgatóság Felsőszinevéri magyar királyi Erdőhivatalának vezetője. Itt esik hadifogságba, a Szovjetunióba hurcolják.

1947-ben hazatérve a Zalaegerszegi Állami Erdőigazgatóság műszaki osztályának vezetője. 1948-ban a megalakult MÁLERD veszi állományába műszaki osztálya vezetőjeként. 1950-ben a Tervhivatal kikéri, áthelyezik, ahol előbb a mezőgazdasági és élelmiszeripari főosztály vezetője, majd főosztályvezető-helyettes, végül főosztályvezető. 1972-ben mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettesé nevezik ki.

Annak érdekében, hogy tervhivatali szolgálatát még nagyobb hozzáértéssel láthassa el, az Agrártudományi Egyetemen mezőgazdasági mérnöki oklevelet szerez. A Magyar Tudományos Akadémián megszerzi a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora tudományos fokozatot. Az Erdészeti és Faipari Egyetem meghívására erdészeti politikai tárgykörben rendszeres előadó; oktatómunkája alapján címzetes egyetemi tanárrá nevezik ki.

Társadalmi munkásként a MTESz Végrehajtó Bizottságának tagja, Környezetvédelmi Bizottságának elnöke. A Bizottság 30 éves fennállása alkalmával elsőként Zolyomi Bálint emlékérem kitüntetésben részesült.

A magyar erdőgazdaság építésében, fejlesztésében, nemzetközi elismertetésében való elévülhetetlen munkásságát a Magyar Köztársaság Kormánya 2002-ben a Széchenyi-díj odaítélésével ismerte el.

Nyugdíjasként (1979) a mai napig változatlan lelkesedéssel folytatja a mindenkor szívesen és önként vállalt társadalmi munkáját.

Madas András hozzászólása

Tisztelt Elnök Úr, kedves Barátaim!

Megköszönöm, hogy Egyesületünk Elnöksége az Országos Erdészeti Egyesület örökös tiszteletbeli elnöke címmel tüntetett ki; ennél nagyobb elismerést magyar erdész nem kaphat. Köszönöm az egész erdésztársadalomnak is szülő; az Elnökség határozatából az egész tagság megtisztelő bizalmát érzem ki.

Mindenekelőtt nagynevű elődeim közül Bedő Albertről emlékezem meg, aki a legtöbbet tette annak érdekében, hogy az Egyesületet – már a XIX. század végétől – az ország elismerten legnagyobb társadalmi egyesületei között emlegessék.

Feltehetően utolsó ízben van ma alkalmam az erdészet nagy nyilvánossága előtt szólnom. Ebből az alkalomból – mivel erre az Elnök Úr is biztatott – szeretnék néhány gondolatot elmondani az Egyesület elnöki tisztségében betöltött 23 évi szolgálatom és az erdészet vezetésében szerzett tapasztalataim tanulságaiból.

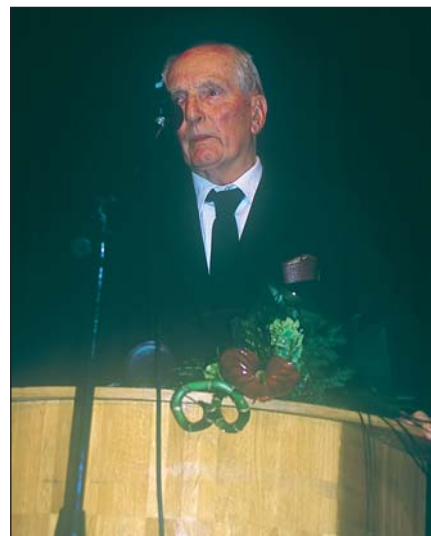
A XX. század második felének, az 1950-től máig terjedő időszaknak erdészeti történetét arany betűkkel fogják beírni a magyar gazdaságtörténet lapjaira a következő ok miatt.

A honfoglaláskor a mai Magyarországon területének erdőssültsége 37% körüli volt; ez egy évezred alatt, 1950-ig 12%-ra csökkent, tehát a honfoglaláskorinak egyharmadára. Ekkor az erdőterület csökkenése megállt, majd meredeken emelkedni kezdett, míg az ország erdőssültsége mára elérte a csaknem 20%-ot. Ez a történelmi fordulat megváltoztatta az ország természeti képét, különösen a Duna-Tisza közén és az Alföldön: a 600 000 hektár új erdő az

egykori homokbuckák, fátlan tanyák helyére zárt erdőket, ligeteket, fasorokat teremtett. Ezt a – történelmünkben példátlan méretű – változást a magyar erdészek hajtották végre a múlt század közepétől napjainkig; megvalósítói itt ülnek közöttünk.

Ha röviden össze akarom foglalni ennek a történelmi sikernek az okait, akkor az alábbi három tényezőre hívnám fel a figyelmet:

A legfontosabb az *erdészek bivatástudata, összetartása, egymás támogatása, segítése*. Ezt szívtuk magunkba az iskoláinkban, ezt a társadalmi egyesületeinkben és ez tette képessé az erdészeket arra, hogy ellenálljanak az elmúlt fél évszázad erdészetet, társadalmat bomlasztó törekvéseinek.

A második, hasonlóan fontos tényező volt, hogy – közvetlen a háború után – az *Országos Erdészeti Egyesület kitért a kapuit az erdésztechnikusok, erdészek, vadászok és az az erdők területén dolgozók és az iránt érdeklődők előtt; ezzel egységes társadalommá formálódott az erdészek nagy családja*.

Végül az Egyesület munkája során mindig arra törekedett, hogy a magyar társadalommal megismertesse és megszerettesse erdeinket; elég, ha Kaán Károlynak az egész társadalom gondolkodásmódját sikerrel átformálni törekvő tevékenységére és az 1931-ben megjelent páratlan művére a „Természetvédelem és a természeti emlékek” című könyvére gondolunk. Őt a természetjárók éppúgy mozgalmuk kiemelkedő alakjának tartják, mint mi erdészek.

A magyar erdők ma – tulajdonosuktól függetlenül – a társadalom felügyelete és ellenőrzése alatt állnak;

ennek a pótolhatatlan nemzeti kincsnek a gazdája a magyar erdész, aki sokoldalú szakmai ismereteivel, bivatástudatával és elkötelezettségével teljesíti az erdők hármasköréből rá bízható kötelezettségeit. Mert mind a három funkció társadalmi kötelezettség és ezek összhangját az erdésznek kell biztosítania.

Össze kell fognunk a jó szándékú természetvédőkkel és környezetvédőkkel és együttes erővel kell gátat alkotnunk az erdők is fenyegető mérhetetlen kapzsiságnak, nyereségváagnak. Az erdő a természet legértékesebb része, az emberiség fennmaradásának egyik fontos feltétele, amit meg kell őriznünk a következő generációk számára is. Isten veletek, vezéreljen további utaitokon! Jó szerencsét, üdv az erdésznek!

Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevelet adományoz az Országos Erdészeti Egyesület:

HIBBEY ALBERT erdőmérnöknek.

Hibbey Albert szakmai munkaviszonyát Kárpátalján 1942-ben kezdte, egyesületi tagságát 1942-ben jegyezték be. 1943-ban már kinevezik a Dombói Erdőhivatal vezetőjének. 1944-ben kiűrés miatt költözködniük kellett. Sopron, majd Eger és Miskolc az állomás helye, ahol különböző beosztásokban dolgozott.

1957-től az Országos Vízügyi Főigazgatóságon erdészeti főmérökként dolgozott nyugállományba vonulásáig.

Hibbey Albert életműve, a szakmájára iránti elkötelezettsége, tudása, emberi tartása mindannyiunk számára példamutató.

Berci bácsi megható szavakkal emlékezett a múltra és kívánt boldog erdészéletet valamennyi erdésznek.

KÁDÁR ZSOMBOR erdőmérnök **életműdíjat** kapott.

A Marosvásárhelyen élő magyar erdészeti, erdészettörténeti szak- és szótáríró. 1923. július 31-én született Baróton.

Erdőmérnöki oklevelét 1947-ben Sopronban szerezte, majd végzett mérnökként visszatért – tudatosan vállalva a kisebbségi sorsot – szülőföldjére.

Erdészeti szaktanárként, gyakorlati tervező mérnökként mintegy 200 km erdei autótutat, vasutat és sodronykötélpályát tűzött ki, majd állami munkavédelmi felügyelőként dolgozott, amikor ergonómiai kérdésekkel is foglalkozott.

Tevékenyen részt vállalt a romániai magyar erdészeti, erdészettörténeti és munkavédelmi irodalom megteremtésében, újjászervezésében.

Megszervezte és irányította a kétkötetes Erdészeti Zsebkönyv (1958, 1959) összeállítását és kiadását, melynek hét fejezetét maga írta. A Dictionar forestier poliglot magyar részének szerzője volt (1965).

Legfontosabb munkái:

Erdőbecslés (1954); Erdőművelés (Jaszenovics Lászlóval, 1955)

Erdővédelem (1956); Erdei és mezei utak (1961)

Munkavédelem (1972); Ergonómiai ismeretek (1976), mindkettőt Deák Istvánnal

Magyar–román erdészeti, vadászati és faipari szótár (1979)

és annak román–magyar változata (1973)

Kádár Zsombor jelentős erdészettörténeti munkát is végzett. Ebben a témában megjelent könyvei közül kiemelkedik a Székelyföld erdészettörténete (1994) és a Székelyföld erdészeti arcképcsarnok (1999). Az erdő és a nyelv (.....)

A kitüntetéssel járó hollóházi díszvázán az alábbiakat olvashatjuk:

*Kádár Zsombor
erdőmérnöknek*

*Az egyetemes magyar erdészeti szaknyelv kutatásában kifejtett életművéért
Az Országos Erdészeti Egyesület*

Kádár Zsombor jelenleg is Marosvásárhelyen él. Sajnos a közgyűlésen nem vehetett részt, így az egyesület megtisztelő ajándékát a későbbiek folyamán küldöttség fogja lakásán átadni.

Kádár Zsombor élete kisebbségi sorsban telt, melyről részletesen olvashatunk a Gyökerek és lombok című életrajz-sorozat második kötetében. Élete és munkássága valamennyi, a hazát és szakmáját szerető embernek például és tanulságul szolgálhat.

Bondor Antal erdőmérnök **Életműdíjat** kapott.

Az Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Karán (Sopron) 1954-ben szerzett kitüntetéses erdőmérnöki oklevelet.

Az erdészeti nemesítés eredményeinek gyakorlati alkalmazása céljából az erdészeten is bevezette a fajtaminősítési eljárást. 15 éven keresztül – mint az Erdészeti Fajtaminősítő Szakbizottság elnöke – dolgozott az új klónok, hibridek, fajták elismertetéséért és a gyakorlatban történő mielőbbi elterjesztéséért.

Nevéhez fűződik az erdészet és a faipar technikai-váltási koncepciójának kidolgozása, vezetésével évről évre nőtt a gépesítés aránya, igyekezett meghonosítani a legkorszerűbb technológiákat.

Gyakorlati munkája közben megvédte „A szelídgesztenye telepítésének lehetőségei Nyugat-Dunántúlon” c. műszaki doktori disszertációját.

1983-ban kinevezték az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgató-helyettesévé, majd 1987-től főigazgatóvá. 1984-ben megvédte „A szelídgesztenye (*Castanea sativa* Mitt) fatermése és termőhelye” c. kandidátusi disszertációját. Kutatási területe elsősorban a fatermés-tan és az ökológia, illetve ezek összefüggésének tanulmányozására terjedt ki. Számos kutatási feladatnak volt (a biomassa mennyisége, az erdő- és vadgazdálkodás összehangolása, a termékszervező erdőgazdálkodás lehetőségei stb.) témavezetője.

1991-től az Erdészeti és Faipari Egyetem másodállású egyetemi tanárává, majd az Erdőművelési Tanszéken 1997-ig tanszékvezetővé nevezték ki.

1993-tól a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt. Igazgatótanácsának elnöke, 1998-tól az Alföldi Erdőkért Egyesület elnöke. A Magyar Tudományos Akadémia Erdészeti Bizottságának 1972 óta tagja és 12 éven keresztül volt titkára.

Eddigi pályafutása során 5 szakkönyvet, 20 könyvrészletet, 3 egyetemi jegyzetet írt és megjelent 80 tanulmánya.

Munkáját több elismerés is fémjelzi, így a „Bedő Albert” emlékéremnek, az „Ember az Erdőkért” kitüntetésnek tulajdonosa, és az idei tanévzárón a Nyugat-Magyarországi Egyetem a Professor Emeritus kitüntetésben részesítette.

A díszvázán olvasható:

*Dr. Bondor Antal
erdőmérnöknek*

*A Díjbizottság elnökeként kifejtett 16 évi munkájáért
(1987–2003)*

Az Országos Erdészeti Egyesület

**Ezután Répászky Miklós a Díjbi-
zottság nevében szólította a kitün-
tetetteket, méltatta munkásságukat.**

Bedő Albert emlékérmét kapott

Bús Mária
erdőmérnök

Bús Mária egész eddigi pályafutása során az erdészszakma és a társadalom, tágabb értelemben az ember és a természet harmonikus kölcsönviszonyának megteremtésén munkálkodott. Tevékenységében különös jelentőséggel bír az erdő, az erdészet népszerűsítésére irányuló törekvés, és különös tekintettel a fiatalok körében a természet megismerésére, annak szeretetére való nevelés.

A Veszprémi Helyi Csoportban fejt ki hatékony szervező-közvetítő munkát, vezetője az OEE Erdőművelési Szakosztálynak. Régi-új erdőművelési eljárások szélesebb körű elterjesztése érdekében számos hazai és külföldi sikeres tanulmányutat szervezett.

Meghatározó mértékben az ő nevéhez fűződik a Bakonyi Erdők Háza, erdészeti és természetvédelmi gyűjtemény létrejötte, mely a Bakony leglátogatottabb nevezetességeinek egyike.

Nagy tisztelettel ápolja a nagy erdész tudósok szellemi hagyományait.

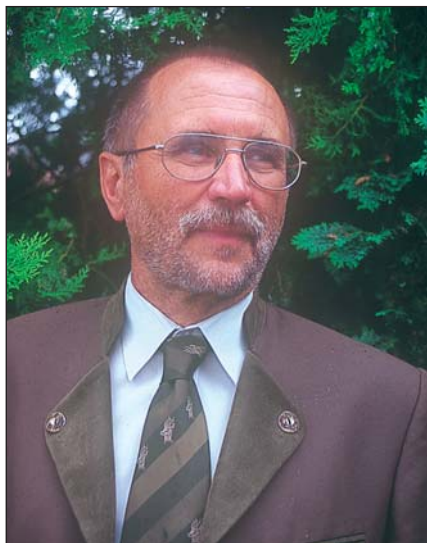
Személyes példamutatással ösztönözve munkatársait is sokat tett azért, hogy a Balaton-felvidéken és a Bakonyban mielőbb megszerveződjön és működjön a magánerdő-gazdálkodás, s az új tulajdonosok megkapják a kellő szakmai segítséget. Az erdészeti igazgatásban eltöltött hosszabb idő alatti munkásságára mindvégig jellemző a természet kínálta adottságokat kutató, tisztelő szakmai szemlélet.

Kiemelkedő tudományos munkásságára jellemző, hogy húsz önálló publikációja jelent meg az Erdészeti Lapokban, a klímaváltozás hatásai az erdőművelésre, a magánerdő-gazdálkodás és a természet-szerű erdőgazdálkodás témakörökben.

Kezdeményezője, társszerzője és szerkesztője volt az Erdők a Bakonyban és a Balaton-felvidéken c. két nyelven is megjelent kiadványnak. Összesen hét erdészeti szakkönyv megírásában működött közre társszerzőként.

Az erdei életközösség egyetemi szintű gyakorlati oktatásának egyik gyakran hívtott résztvevője, ahol a maga szerény módján, de igen szakszerű előadásával nagy hatást gyakorol a hallgatókra.

Dr. Kosztká Miklós
erdőmérnök, egyetemi tanár

Dr. Kosztká Miklós 1968-ban kezdte szakmai pályafutását és lett tagja az Erdészeti Egyesületnek.

Harminc éve oktatója, tíz éve vezetője az Erdészeti Egyetem Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Tanszéknek. Oktatói és vezetői tevékenysége jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az erdőmérnökképzés színvonala és az ismeretek gyakorlati használhatósága folyamatosan fejlődjön.

Vezetője és meghatározó személyisége az Erdőfeltárási Szakosztálynak, mely a nehézségek ellenére az OEE egyik legjobban működő szakosztálya. Szorgalmazója, szervezője és alapító tagja az Erdészeti Vízgazdálkodási Szakosztálynak. Társszervezője a Wood Tech-nek.

Az erdőgazdálkodás fejlesztése terén önálló, kiemelkedő gyakorlati tevékenységei: Út adatbank kimunkálása és feltöltése. A Börzsöny feltárási hálózatának tervezése a többcélú és -tulajdonosú, természetközeli erdőgazdálkodás keretei között. 70 km erdészeti feltárási út vezetői-

tervezői irányítása. Az „Erdészeti utak tervezési irányelvei”-nek a kimunkálása, az erdészeti útfenntartó rendszer kidolgozása és az erdészeti utaknál alkalmazható típus pályaszerkezetek katalógusának elkészítése.

Dr. Oroszi Sándor
erdőmérnök-muzeológus

Dr. Oroszi Sándor az Erdészeti Egyesületnek 1972 óta tagja. Kiemelkedő egyesületi szervező munkát végez. Az Erdészettörténelmi Szakosztálynak 1983 óta tagja, 1989 óta elnöke. Szerkeszti az Erdészettörténelmi Közleményeket, melyek napjainkban már az 54. kötetnél tartanak.

Ilyen kiemelkedő és rendszeres szakmatörténelmi kiadványsorozat megjelenése egyedülálló a magyar szakmai körökben.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban az erdészeti-termetvédelmi és vadászati kiállítást európai színvonalon valószínűsítette meg.

Egész pályafutását a magyar erdészettörténelmi művelésének és fejlesztésének szentelte. Egyetemi doktorátusát, majd kandidátusi és akadémiai doktori fokozatát is ebből a témából szerezte. Habilitált doktorként pedig a soproni egyetemen ennek a tárgynak az oktatója.

Saját kutatásai nyomán számos erdészettörténelmi publikációja jelent meg.

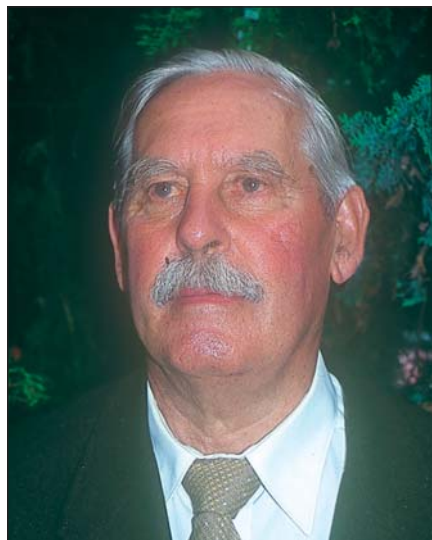
Az általa végzett erdészettörténelmi kutatások eredménye és azok közreadása szakmánkban közvetlenül ható, jelentős műszaki és gazdasági eredményeket hozó tevékenység.

Kutatásainak látókörét a trianoni országhatáron túlra, a történelmi Magyarország erdészetének történetére is kiterjesztette.

Dr. Oroszi Sándor nagymértékben hozzájárult az egyesületi élet színvonalának emeléséhez.

Kaán Károly- emlékermesek

Dr. Vancsura Rudolf
erdőmérnök, egyetemi tanár

Dr. Vancsura Rudolf a szakmai munkásságát 1966-ban kezdte, s azóta tagja az Erdészeti Egyesületnek.

Az erdőmérnök-képzés egyik legfontosabb alaptárgyának, az erdészeti növénytanak, s ezen belül a dendrológiának az oktatójaként nagy tudásával, segítőkész szigorával egész életében arra törekedett, hogy jól felkészült erdőmérnök-nemzedékek végezzenek az Egyetemen.

Könyveit technikus és mérnök, diák és tanár segédkönyvként használja mind a mai napig. Neki (is) köszönhetjük, hogy a magyar táj minden szeglete ismerős, az erdei fák habitusa éppúgy, mint egy-egy virág vagy levél szerkezete.

Elévülhetetlen érdemeket szerzett az erdészeti növénytan, rendszeren területén végzett kutatásaival, különös tekintettel a tölgyek esetében.

Amit tőle megtanulhattunk, az mind értékévé vált az erdészek életében.

Szente László
erdőmérnök-tanár

Szente László 1964 óta dolgozik a szegedi erdészeti technikumban és jogutódjánál mint mérnök-tanár. 1968 óta egyesületi tag.

Eredményesen dolgozott a gyakorlati tárgyak feltételeinek magas szintre emelésén.

Erdészek generációit nevelte a szakma szeretetére és az igényes szaktudás elsajátítására. 1968 óta sikeresen készít fel tanulókat nemzetközi erdészversenyekre.

1980-ban tankönyvet írt a vadgazdálkodás oktatásához. Iskolai munkája mellett mint megyei vadászati vezető sokáig dolgozott Csongrád megyében.

Országos elismertségre tett szert az általa oktatott diákokból felnőtt szakemberek körében.

A szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Technikum diákjai nemcsak mint a pedagógiához értő embert ismerhették meg, hanem bizton számíthattak a szünetek, a szabadidő eltöltésekor részvételére, támogatására. Szokták mondani: a pedagógus addig él, míg diákjai emlékeznek rá.

Munkáját az iskola kollektívája, a megye vadászai is elismerik.

Ivádi István
erdésztechnikus-műszaki vezető

Az Egererdő Rt.-nél, annak jogelődje alkalmazásában dolgozik 1956 óta.

Munkatársai a szakmáját mindenekelőtt szerető erdésznek ismerik.

A Bátorterenyei Erdészethél nevéhez fűződik a bükk csoportos felújításának meghonosítása.

Irányítása alatt történt a bányászati tevékenység miatt nagy területeket elfoglaló rontott akácos erdők átalakítása luc-, bükk- és tölgyállományokká.

Erdőgazdaságában elsőként alkalmazta a tűzkárok utáni felújításban a vöröstölgy-makkvetést, kísérleti és üzemi méretekben. Munkáját e téren is siker koronázta.

A Bátorterenyei Erdészet területén a tanulmányutakat és bemutatókat nagy szeretettel és hozzáértéssel szervezi. Az ország szinte minden területén élő erdészek egy-egy bemutató kapcsán ismerik odaadó lelkes munkáját.

Nagy figyelmet fordít a fiatalabb kollegák oktatására, nevelésére. Sok erdész-technikus és erdőmérnök-gyakornok sajátította el tőle az erdőművelés mesterfogásait.

Elismerő Oklevél

Az Országos Erdészeti Egyesület Elismerő Oklevéllel tünteti ki:

Bagaméri Gáspár em. Szolnok,
Bálint László em. Kaposvár,
Cseke István e.techn. Sarkad,
Dvorszki József em. Aszód,
Febér István em. Sátoraljaújhely,
Fonagypál Géza em. Eger,
Fuják József em. Veszprém,

Kókai László e.techn. Isaszeg,
Molnár István em. Pécs,
Ruepp-Vargay Mária vegyész. Budapest,
Sashalmi Miklós e.techn. Senta,
Solymosi József em.közp. Budapest,
Szélessy György e.techn. Zalaegerszeg,
Szmetana Mihály e.techn. Pilisszentkereszt,
Szokoli István e.techn. Iklódbördöce,
Tóth János e.techn. Fehérgyarmat,
Vadasdy Kálmán e.techn. Nyárlőrinc tagtársunkat.

Hozzászólások

Az erdélyi küldöttség nevében *Szakács Sándor*:

Tisztelt Közgyűlés!

Mindenekelőtt meg szeretném köszönni az Egyesületnek a meghívást. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy itt lehetünk ezen az országos rendezvényen. Küldöttségünk az Erdélyi Magyar Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztályának képviseletében van jelen. Az erdélyi erdésztechnikusoknak és erdőmérnökök képviseletében.

Szakosztályunk főbb célkitűzései:

- az erdészeti magyar szaknyelv ápolása,
- az erdészeti magyar szakoktatás közép- és felsőfokú oktatás segítése,
- a szakemberek ismereteinek bővítése, továbbképzés és az ez irányú kapcsolatok ápolása,
- a szorosabb együttműködés kialakítása és fejlesztése a magyarországi tudományos élet képviselőivel,
- kommunikációs híd létrehozása Magyarország és Románia erdészeti tevékenysége között.

Célkitűzéseink megvalósításának érdekében fontos állomás volt a 2002. évben megkötött együttműködési megállapodás, melynek részleteit önök az Erdészeti Lapok hasábjain olvashatták. E két nap folyamán nagyon hasznos szakmai tapasztalatokkal ismerkedhettünk meg, amelyeket hasznosítani tudunk munkánk során, még akkor is, ha viszonyaink olykor eltérnek. A lehetőség, hogy részt vehettünk az Országos Erdészeti Egyesület Vándorgyűlésén és találkozhattunk a magyar erdészársadalom képviselőivel, reményeim szerint mindkét fél részére hasznos tanulságokkal

járnak, ami bennünket összeköt, az a Kárpát-medencei erdők iránt érzett közös felelősség, közös jövőnk iránt.

Egy-egy ilyen találkozó jó alkalom az emberi kapcsolatok ápolására is, új ismeretségek kötésére.

A küldöttség nevében kívánok sok sikert az Országos Erdészeti Egyesület valamennyi tagjának, és kívánom, hogy elképzeléseik megvalósuljanak.

Sok szerencsét, jó egészséget kívánok valamennyiüknek. Üdv az erdésznek!

Bessenyei István Brassóból:

Tisztelt Közgyűlés!

Utoljára a szegedi Vándorgyűlésen szólhattam Önökhöz. Akkor a szélvihar tépázta székelyföldi erdőkről beszéltem. Most ugyanazon erdők panaszát tolmácsolom. Bár jogos tulajdonosait már megtalálták, de hű kezelőjüket nem minden esetben. Ha kiterjesztjük jelszavunkat, hogy az erdő közügy, akkor a Kárpát-medence erdeinek sorsa is mindnyájunké válik. Ez ügy érdekében vagyunk ma is itt e közgyűlésen együtt. Ezt szolgálja szervezeteink együttműködése is. Köszöntök hát minden résztvevőt a hagyományos köszöntéssel: „Bort, búzát, békességet, erdőt, erőt, egészséget”. Üdv az erdésznek!

Az erdélyi delegáció: *Szakács Sándor*, *Bessenyei István*, *Kiss Attila*, *Orbók Ilona*, *Laczkó Teréz*, *Szabó Mária*.

A külföldi meghívottak köszöntötték a közgyűlést.

Nemestóti Miklós Burgenland képviseletében, a Horvát Erdészeti Egyesület nevében *Luka Vukovac*, a vinkovci erdőigazgatóság vezérigazgatója.

Cserép János elnök megköszönte a jól sikerült rendezvényt. *Pallagi László*

vezérigazgatónak, a részvénytársaság valamennyi munkatársának, *Jung Lászlónak* a Helyi Csoport elnöknek, *Schmotzer András* főszervezőnek, *Simon László* igazgatónak, az ERTI és a Bükk Nemzeti Park munkatársainak.

A közgyűlés záró akkordjaként sor került a jövő évi Vándorgyűlés szervezőinek zászlóátvételére. A zászlót *Magas László* vezérigazgató a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt. nevében vette át. Hangsúlyozta, hogy a jövő évi Vándorgyűlést már mint az Európai Unió tagjaként rendezik meg, és ennek tudatában készülnek a találkozóra.

A Vándorgyűlés az erdészhimnusz hangjaival zárult.

A résztvevők névsora

Ábrahám Gábor Sopron, *Almási István* Kecskemét, *dr. Almási János* Kecskemét, *Áncsán György* Hajdúhadház, *André Zoltán* Székesfehérvár, *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* Szeged, *Antal József* Mátrafüred, *Antal Kálmán* Balassagyarmat, *Antli István* Tamási, *Apatóczky István* Budakeszi, *Áprily Róbert* Visegrád, *Ávéd István* Kazincbarcika,

Bach István Budapest, *Bach Istvánné* Budapest, *Bacsi András* Kaposvár, *Bagaméry Gáspár* Székesfehérvár, *Bak Julianna* Miskolc, *Baksa Gábor* Kaszói, *Bálint István* Balassagyarmat, *Bálint László* Kaposvár, *dr. Balázs István* Budapest, *Bálint Sándor* Szeged, *Balla Attila* Balassagyarmat, *Balogh György* Mátrafüred, *Balogh Imre* Debrecen, *Balogh István* Kecskemét, *Balogh Sándor* Mátrafüred, *Bán Gábor* Balassagyarmat, *Bányai Péter* Miskolc, *Barabás Attila* Baja, *Bárány János* Miskolc, *Barátossy Gábor* Budapest, *Barényi Gábor* Püspökladány, *Barkóczy István* Kaposvár, *dr. Barna Tamás* Kecskemét, *dr. Bartha Péter* Debrecen, *Becsy*

Bálint Kecskemét, *Bejczy Péter* Szombathely, *Bekő Balázs* Nagykanizsa, *Benedek Fülöp, Benkő Pál* Budapest, *Berényi Gyula* Sopron, *Berényi János* Baja, *Bernáth István* Balassagyarmat, *Berő Csaba* Budapest, *Berta Tamás* Szombathely, *Bessenyei István* Románia, *Beszeda Ferenc* Debrecen, *Birck László* Baja, *Bíró Boglárka* Kaposvár, *Bíró Ferenc* Szombathely, *dr. Boda Zoltán* Visegrád, *Bódi Antal* Balassagyarmat, *Bódi György* Kecskemét, *Bódi Róbert* Balassagyarmat, *Bodnár Albert* Álmosd, *Bodolay János* Balassagyarmat, *Bodor György* Nagykanizsa, *Bogdán József* Kaposvár, *Bognár Gábor* Kecskemét, *dr. Bognár Gyula* Bócs, *dr. Bognár Gyuláné* Bócs, *Bognár Tibor* Kajárpéc, *Bognár Tiborné* Kajárpéc, *Borka Róbert*, Balassagyarmat, *Borka Viktor* Visegrád, *Borosán István* Kaposvár, *Borsó Zoltán* Eger, *Borzási Béla* Székesfehérvár, *Bozsik Pál* Mátrafüred, *Bozsik Pálné* Mátrafüred, *Bozsó József* Miskolc, *Bozsó László, Bozsó Lászlóné, Bögér András, Bőr Attila* Sopron, *Böröczki Péter* Zalaegerszeg, *Bradács Sándor* Nyíregyháza, *Friedrich Brandl, Bucsei Csaba* Visegrád, *Budai László* Mátrafüred, *Budai Péter* Visegrád, *Bugán József* Szombathely, *Bugovits Tamás* Kaposvár, *Burián Gábor* Balassagyarmat, *Bús Mária* Veszprém, *Búzás József* Mátrafüred,

Chikán István Balassagyarmat, *Csabák András* Balassagyarmat, *Csanádi Béla* Pécs, *Csapó József* Sopron, *Cseke István* Gyula, *Csépányi Péter* Visegrád, *Cser Attila* Nagykanizsa, *Cserép János* Miskolc, *Cserjés Miklós* Kaposvár, *Csiba Imre* Püspökladány, *Csikos Imre* Budapest, *Csiszár Attila* Székesfehérvár, *Csókás Balázs* Sopron, *Csomór József* Pápa, *Csonka Tibor* Baja, *Csordás Nagy László* Szolnok, *Csordás Nagy Lászlóné* Szolnok, *Csóke Pál* Debrecen, *Czér Zoltán* Győr, *Czírok István* Budapest,

Dala László, Dalvári Vince Visegrád, *Dancsó Dezső* Kaposvár, *Dankó Sándor* Visegrád, *Dávid József* Veszprém, *Deák András* Balassagyarmat, *Deák László* Mátrafüred, *Debreczeni László* Miskolc, *Dégi Zoltán* Szolnok, *Demeter István* Szolnok, *Demjén Béla* Miskolc, *Dencs Árpád* Mátrafüred, *Detrich Miklós* Protokoll, *Dézsi Ferenc* Gyula, *Dézsi Károly* Gyula, *Dienes István* Miskolc, *Dobó István* Visegrád, *Dobos Antal* Budapest, *Doboveczki János* Miskolc, *Döbröcsy Szabolcs* Balassagyarmat, *Dudás Pál* Baja, *Dudás Péter* Budapest, *Dufla Ferenc* Debrecen, *Duska József* Eger,

Eckrich Gábor Győr, *Égető Gábor* Szeged, *Encsi Csaba* Tatabánya, *Enyedi Ervinné* Mátrafüred, *Erdélyi Gábor* Baja,

Fábián Béla Pápa, *Fajger István* Miskolc, *Farkas Attila* Pápa, *Fazekas József* Szeged, *Febér István* Sárospatak, *Fehér Zsuzsanna* Kaszói, *Feiszt Ottó* Nagykanizsa, *Fejes Bertalan* Nyíregyháza, *Fekecs Lajos* Kaposvár, *Feketéné Pechtol Éva* Győr, *Firbás Nándor* Tamási, Ifj. *Fodermayer Vilmos* Baja, *Fodor Gábor* Székesfehérvár, *Fodor Imre* Balassagyarmat, *Fodor Imréné* Balassagyarmat, *dr. Folcz Tóbiás* Sopron, *Frankó Róbert* Kecskemét, *Frányó Imre* Baja, *Fritsch Ottó* Visegrád, *Fróna Antal* Hajdúböszörmény, *Fröblich András* Szeged, *Fuják József* Veszprém, *Fülöp Géza* Mátrafüred, *Fülöp Pál* Mátrafüred, *Fülöpné Patlók Zsuzsa* Mátrafüred

Gach György Eger, *Gál László* Tamási, *Galambos István* Szombathely, *dr. Gállné Jászberényi Mária* Mátrafüred, *Géber Miklós* Debrecen, *Géczy Béla* Balassagyarmat, *Gémesi József* Budapest, *Gergác József* Győr, *Gerner Gábor* Baja, *Gerner László* Pécs, *Gobvics Menyhért* Kecskemét, *Goldperger András* Balassagyarmat, *Gombási Károly* Pápa, *Goricsova Istvánné* Balassagyarmat, *Gosztola Mibálné* Pápa, *Göbölös Péter* Kecskemét, *Göde József* Sopron, *Gösi István* Visegrád, *Grécsi László* Mátrafüred, *Gregán Zoltán* Balassagyarmat, *Greguss László* Géza Győr, *Gubicza Lászlóné* Kecskemét, *Gulyás István* Miskolc, *Guricza Zoltán* Kaposvár, *Gyenes Károly* Kecskemét, *Györkös Károly* Pápa,

Hajdú Attila Gyula, *Hajnal Imre* Szolnok, *Halápi Nándor* Szeged, *Halápi Nándorné* Szeged, *Halász Gábor* Budapest, *Hámori Tibor* Balassagyarmat, *Harcos Lászlóné* Pécs, *Házi Ferenc* Székesfehérvár, *Héder József* Nagykanizsa, *Hegymegi Zoltán* Debrecen, *dr. Héjj Botond* Sopron, *dr. Héjné dr. Gerencsér Kinga* Sopron, *Henier Pál* Budapest, *Herczeg Miklós* Budapest, *Herczeg Miklósné* Budapest, *dr. Herpay Imre* Sopron, *Herpay Zsuzsanna* Budapest, *Hevesi István* Tatabánya, *Hibbey Albert* Visegrád, *Hibbey Alpár* Visegrád, *Hiller Szilárd* Veszprém, *Hoffmann András* Balassagyarmat, *Holdampf Gyula* Budapest, *Holló Imre* Recsk, *Holtai Imre* Balassagyarmat, *Homoki Nagy István* Balassagyarmat, *Horgosi Zsolt* Budapest, *dr. Horváth Béla* Sopron, *Horváth Béla* Nagykanizsa, *Horváth Ferenc* Nagykanizsa, *Horváth Iván* Zalaegerszeg, *Horváth János* Kaposvár, *Horváth Jenő* Óriszentpéter, *Horváth József* Kaposvár, *Horváth Miklós* Pápa, *Horváth Szilárd* Kaposvár, *Horváth Valéria* Budapest, *Horvátok, Horvátok, Horvátok, Hubai Gruber Miklós* Eger, *Hugyecz Ferenc* Balassagyarmat, *Hugyecz*

László Balassagyarmat, Hulják Péter Miskolc, *Hunyadi Géza* Szombathely,

Illés Péter Szombathely, *Ipsits Lajos* Gödöllő, *Isó Lajos* Kaposvár, *Iványi István* Bánytereny, *dr. Iváncsics Lajos* Nagykanizsa, *Iványi Miklós* Nagykanizsa, *Iványi Tamás* Nagykanizsa

dr. Jámor László Sopron, *dr. Jánoska Ferenc* Sopron, *Jereb Ottó* Gödöllő, *Jeszenszki Ede* Miskolc, *Jeszenszky András* Nyíregyháza, *Jeszenszky Andrásné* Nyíregyháza, *Jubász János* Balassagyarmat, *Jubász Lajos* Debrecen, *Jubász Pál* Szeged,

Kádár János Mátrafüred, *Kaknics Lajos* Nyíregyháza, *dr. Káldy József* Pécs, *Kamarás Lajos* Kaposvár, *Kamarás Miklós* Budapest, *Kárász Attila* Tamási, *Karnis Gábor* Balassagyarmat, *Karsai Henrik* Mátrafüred, *Keller József* Baja, *Keresztes György* Budapest, *Keresztesi József* Gyöngyös, *Kertész József* Pilisszentlászló, *Kertész Józsefné* Pilisszentlászló, *Keszleri József* Visegrád, *Király Béla* Miskolc, *dr. Király Pál* Budapest, *Királymezei Viktor* Szolnok, *Kirisics Lajos* Balassagyarmat, *Kiss Attila* Románia, *Kiss Éva* Tamási, *Kiss János* Kecskemét, *Kiss József* Sopron, *Kiss József* Székesfehérvár, *Kiss Károlyné* Gyula, *Kiss László* Balassagyarmat, *Kissné Szabó Gabriella* Visegrád, *Kisteleki Péter* Székesfehérvár, *Knety Krisztián* Balassagyarmat, *Kocsis György* Budapest, *Kocsis Mibály* Győr, *Koczka Zoltán* Kecskemét, *Koleszár István, Kollwentz Péter* Pécs, *Kolozsvári Ákos* Budapest, *Komáromi Elemér* Budapest, *Korbonski Bogdán* Balassagyarmat, *dr. Kosztka Miklós* Sopron, *Kosztka gyermek* Sopron, *Kosztka Miklósné* Sopron, *Kothencz János* Baja, *Kovács Attila* Pápa, *Kovács Gábor* Nyíregyháza, *Kovács Gyuláné* Budapest, *Kovács István* Kaposvár, *dr. Kovács Jenő, Kovács Kinga* Miskolc, *Kovács Mátyás* Budapest, *Kovács Pál, Kovács Róbert* Pápa, *Kovács Tibor* Nagykanizsa, *Kökény István* Kaposvár, *Körmöczi János* Székesfehérvár, *Köveskúti Zoltán* Sopron, *Krabulcsán János* Pápa, *Kristó László* Mátrafüred, *Kristó Lászlóné* Mátrafüred, *Krójer Antal* Miskolc, *Kulcsár Zsolt* Veszprém, *Kulics János* Debrecen, *Kun Margit* Szombathely, *Kupás Deák Zoltán* Tamási, *Kuslics Ferenc* Győr, *Kutas Lajos* Szombathely, *Kürtösök, Kürtösök, Kürtösök,*

Laczkó Teréz Románia, *Lampert Zsolt* Visegrád, *dr. Lenár György* Miskolc, *Lénártné O. Judit* Miskolc, *Lengyel László* Balassagyarmat, *Lévárdi György* Balassagyarmat, *Liebbardt István* Visegrád, *Lieszkovszky Géza* Kaposvár, *Lipók László* Kecskemét, *Lugosi Jenő* Kecskemét, *Lukács István* Nagykanizsa,

Lukács Sándor Budapest, *Luzsi József* Kőtelek,

Maár Gyula Székesfehérvár, *Macsek Lajos* Bugyi, *Madácsi Sándor* Kecskemét, *dr. Madas András* Budapest, *dr. Madas Katalin* Budapest, *dr. Madas László* Visegrád, *dr. Magas László* Győr, *Magyar Ferenc* Bugyi, *Magyar Ferenc* Pápa, *Magyar Zoltán* Győr, *Major László* Kaposvár, *Major László* Pápa, *Majoros Zsolt* Balassagyarmat, *Markó Gyula* Szombathely, *Markó Lászlóné* Veszprém, *dr. Marosi György* Sopron, *Marton János* Balassagyarmat, *Márton László* Balassagyarmat, *Marton Zoltán* Balassagyarmat, *Mátyus Eszter*, *Méder Attila* Pécs, *Meggyesfalvi István* Budapest, *Merczel István* Kaposvár, *Merkel Gábor* Budapest, *Merkel Gáborné* Budapest, *Mester Gézáné* Budapest, *Mészáros István* Balassagyarmat, *Mészáros Róbert* Baja, *Mézes Lajos* Kecskemét, *Mihályka Tibor* Kecskemét, *Miklósi Lajos* Mátrafüred, *Miklósi Lajosné* Mátrafüred, *Mogyorósi Zsolt* Győr, *Molnár András* Tamási, *Molnár György* Várpalota, *dr. Molnár Sándor* Sopron, *Monori Alfréd* Visegrád, *Montskó Sándor* Nagykanizsa, *Moskovits Pál* Budapest, *Muth Endre*, *Müller Attila* Miskolc,

Nádas József Kaposvár, *dr. Nádor László* Nagykanizsa, *Nagy Attila* Pécs, *Nagy Ferenc*, *Nagy Lajos* Miskolc, *Nagy László* Nagykanizsa, *Nagy László* Kaposvár, *Nagy László* Szombathely, *Nagy Zoltán* Kaposvár, *Nemes Zoltán* Nagykanizsa, *D.I. Nikolaus Nemestóthy* Ausztria, *Németh István* Mátrafüred, *Németh József* Baja, *Németh Rudolf* Pécs, *Németh Sándor* Kaposvár, *Nyúl János* Kaposvár,

Ó Szabó Mihály Balassagyarmat, *Ocsovai Zoltán* Visegrád, *Oláb Tibor* Nyíregyháza, *Orbán Tibor* Pápa, *Orbók Ilona* Románia, *Ormos Balázs* Budapest, *Ormos Balázsné* Budapest, *Orosz Gyula* Miskolc, *Orosz László* Miskolc, *Oroszi Sándor* Budapest,

dr. Papp Tivadar Pécs, *Pádár Sándor* Mátrafüred, *Pál Balázs* Nyíregyháza, *Pál Balázsné* Nyíregyháza, *Palaticz Ferenc* Budapest, *Palkovics Zoltán* Pápa, *Pálmai István* Miskolc, *Pápai Gábor* Budapest, *Pápai Tamás* Győr, *Papp Gyula* Miskolc, *Papp László* Pápa, *Pásztor József* Miskolc, *Perl László* Pápa, *Pesek Géza* Balassagyarmat, *Pesek József* Balassagyarmat, *Peták István* Budapest, *dr. Péterfalvi József* Sopron, *Pétervári Gábor* Baja, *dr. Pethő József* Szombathely, *dr. Pethő Józsefné* Szombathely, *dr. Péli Miklós* Veszprém, *Petrik János* Visegrád, *Petróczi László* Miskolc, *Pintér Anikó* Kaposvár, *Pintér Balázs* Balassagyarmat, *Pintér Csaba* Nagykanizsa, *Pintér Csaba* Bogyoszló, *Pintér István* Tatabá-

nya, *Pintér István* Budapest, *Pintér Istváné*, *Pintér Ottó* Kaposvár, *Pintér Zoltán* Budapest, *Posta János* Miskolc, *Puskás Lajos* Szeged, *Puskás Zoltán* Kaposvár,

Rácz Albert Szeged, *dr. Rácz József* Sopron, *dr. Ráczné dr. Schneider Ildikó* Sopron, *Rácz Miklós* Miskolc, *Rácz Péter* Miskolc, *Rádi József* Baja, *Rajnai Csaba* Balassagyarmat, *Rakonczay Zoltán* Budapest, *Rákosi József* Kecskemét, *Rauch Imre* Szombathely, *Franz Ratz* Ausztria, *Rencsi Gábor* Miskolc, *Répászky Miklós* Szolnok, *Riedl Gyula* Budapest, *Rimóczy Rudolf* Budapest, *Rimvoszki Gábor* Balassagyarmat, *Rípszám István* Pécs, *Roland Migende* Németország, *Román József* Sopron, *dr. Rónai Ferenc* Sopron, *Rotheuwei Róbert* Balassagyarmat, *Rózsa Imréné* Gyula, *Rozsnyai Aladár* Budapest,

dr. S. Nagy László Budapest, *Samu László* Sopron, *Sándor Dezső* Veszprém, *Sándorfi Tibor* Pécs, *Sárközy Tamás* Debrecen, *dr. Sárvári János* Budapest, *Sasbalmi Miklós* Kaszó, *Schindler László* Eger, *Schmuk Melinda* Balassagyarmat, *Schumacher István* Veszprém, *Sere Ferenc* Szeged, *Simák Pál* Balassagyarmat, *Simon László* Mátrafüred, *Simágel József* Balassagyarmat, *Sipos Gyöngyi* Kaszó, *Sipos János* Debrecen, *Sipos László* Szombathely, *Sipos Péter* Pápa, *Sipos Sándor* Baja, *Sipos Viktor* Eger, *Skerlecz András* Győr, *dr. Solymos Rezső* Budapest, *Solti Imre* Baja, *Somogyi József* Pápa, *Somogyvári Vilmos* Gödöllő, *Soós Zoltán* Szeged, *Sós Tamás* Eger, *Sóskuti György* Eger, *Sőrés Imre* Szolnok, *dr. Spingár Ferenc* Kaposvár, *Spingár Péter* Kaposvár, *Sponga József* Táborfalva, *Sponga Józsefné* Táborfalva, *Stróbl László* Visegrád, *Stubán Zoltán* Pápa, *Susán János* Balassagyarmat, *Süimegi József* Pápa,

Szabó Eszter Miskolc, *Szabó Ferenc* Balassagyarmat, *Szabó Ferenc* Balassagyarmat, *Szabó Gábor* Sopron, *Szabó György* Sopron, *Szabó Mária* Románia, *Szabó Mihály* Debrecen, *Szabó Péter* Debrecen, *dr. Szabó Sándor* Budapest, *Szabó Szilárd* Nagykanizsa, *Szabó Szilárd* Eger, *Szabó Tibor* Gyula, *Szabó Vendel* Mórighida, *Szabó Zoltán* Balassagyarmat, *Szabóné Losonczy Gizella* Mórighida, *Szakács Sándor* Románia, *Szakácsi Béla* Miskolc, *Szalkos György* Miskolc, *Szalacsi Árpád* Nyíregyháza, *Szalai Éva* Mátrafüred, *Szalaiiné Csomós Krisztina* Budapest, *Szalay Sándor* Budapest, *Szalóki Rezső* Mátrafüred, *Szamosi Jánosné* Szeged, *Szani Zsolt* Sopron, *Szaniszló Gábor* Sárospatak, *Szántó Attila* Győr, *Szárász József* Mátrafüred, *Szedmák Attila* Balassagyarmat, *Szekán György* Balassagyarmat, *Székely Attila* Szolnok, *Székely Miklós* Sopron, *Székely*

Tamás Budapest, *Szekeres Péter* Visegrád, *Szélessy György* Zalaegerszeg, *Szemerics Antal* Szombathely, *Szénási Miklós* Sopron, *Szendrői János* Pécs, *Szente Ádám* Budapest, *Szente László* Szeged, *Szente Lászlóné* Szeged, *Szenyéri József* Kaposvár, *Szép Tibor* Szombathely, *Szerény Péter* Pécs, *Szi Benedek Sándor* Tamási, *Szigeti Ferenc* Pápa, *dr. Szikra Dezső* Szentendre, *Szokoli István* Nagykanizsa, *Szőőr Levente* Szolnok, *Szörényi Miklós* Pécs, *Sztancsik Béla* Nyíregyháza, *Szüksán Gábor* Kecskemét, *Szuper Józsefné* Pécs, *Szűcs Gergely* Balassagyarmat,

Tálosi György Kaposvár, *Tálosi Györgyné* Kaposvár, *Tamás Ferenc* Kaposvár, *Tamaskó Tivadar* Szombathely, *Támba Miklós* Nyíregyháza, *Támba Miklósné* Nyíregyháza, *Tárczy Csaba* Szombathely, *Tátrai Gábor* Pápa, *Telegdy Pál* Budapest, *Telegdy Pálné* Budapest, *dr. Tergalecz Ferenc* Miskolc, *dr. Tergaleczné dr. Nagy Ilona* Miskolc, *Ternácz Zsolt* Nagykanizsa, *Tibanyi Gyula* Nagykanizsa, *Tímár György* Pápa, *Tímár József* Kaposvár, *Tokodi László* Székesfehérvár, *Tolmács Miklósné* Mátrafüred, *Tomka József* Budapest, *Toronyi Márton* Nyíregyháza, *Toronyi Mártonné* Nyíregyháza, *Tóth Antal* Kecskemét, *Tóth Attila* Kecskemét, *dr. Tóth Imre* Szolnok, *Tóth István* Szolnok, *Tóth János* Nyíregyháza, *Tóth Károly* Székesfehérvár, *Tőkegy József* Miskolc, *Török József* Miskolc, *Török Tibor* Budapest, *Tinyoghyné Bolgyó Etelka* Pécs, *Turós László* Pécs,

Váczai István Balassagyarmat, *Vaczurka István* Szombathely, *Vadas Ferenc* Szolnok, *Vadasdy Kálmán* Kecskemét, *Válint Miklós* Pápa, *dr. Vancsura Rudolf* Sopron, *Váraczki Mihály* Székesfehérvár, *Váradai Gábor* Miskolc, *dr. Várady Géza* Budapest, *Várady József* Pécs, *Varga Attila* Nagykanizsa, *Varga Gellért* Nagykanizsa, *Varga József* Mátrafüred, *Varga László* Miskolc, *dr. Varga Szabolcs* Sopron, *Varga Szabolcsné*, *Várbelyi Tamás* Nagykanizsa, *Varró Gyuláné* Recsk, *Vas István* Pécs, *dr. Vas János* Budapest, *Vasas Ernő* Miskolc, *Vaski László* Nagykanizsa, *Vass Sándor* Szeged, *Vass Sándorné* Szeged, *Vécsi György* Kazincbarcika, *Végvári Gyula* Szolnok, *Vernyik Jánosné*, *Vilmányi Márton id.* Hajdúböszörmény, *Vilmányi Márton ifj.* Hajdúböszörmény, *Virágb János* Budapest, *Vízhányó László* Szeged, *Vízvári Ottó* Nagykanizsa,

Wágner Józsefné Szombathely, *Wágner Tibor*, *Wágner Tiborné*, *Witmann Aranka* Kaposvár, *Witmann László* Kaposvár,

Zachar Miklós Keszthely, *Zachar Miklósné* Pápa, *Zámbó Gábor* Baja, *Zambó Péter* Visegrád, *Zanati László* Balassagyarmat, *Zilaby Aladár*, *Zsíros Attila* Szeged.

Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram Magyarországon III. rész –

Az ÁPV Rt. vagyonkezelési stratégiája

Az elődszervezet, az ÁV Rt. erdészettel kapcsolatos stratégiája annak ellenére, hogy a holding feladata egyértelműen a privatizáció felé tolódott, az *eredeti elképzelésre* épült. 19 erdőgazdasági társaság portfóliója viszonylagos stabilitást élvezett. A stratégia lényege, hogy az ÁV Rt.-nek, mint az állam tulajdonosi képviselőjének a rábízott erdővagyon felelős őrzőjeként eleget kell tennie tulajdonosi kötelezettségének, mindezt versenyhelyzetben levő cégekkel, üzleti alapon, közvetett vagyonkezelési beavatkozás keretében. Ez a filozófia az ÁPV Rt.-hez történő besorolás után sem változott annak ellenére, hogy az állam vagyonának szétválasztása a társaságok tulajdonosánál csak közvetett felelősségi helyzetet teremtett. Eredményt elérni csak az erdőgazdasági társaságok működésének feljavításával, a versenyképesség biztosításával, a szakmai érdekeltég megerősítésével lehetett.

A társaságok versenyképességének alapjait az átalakulás során kialakított vagyonstruktúra, a felesleges és nem működő vagyonelemek értékesítéséből (decentralizált privatizáció) származó bevétel visszaforgatása, az eredménytartalék növelése és a reorganizációs intézkedések teremtették meg. A lehetőségeket a vállalati menedzsment általában jól használta ki. Az önállóságból fakadóan a vállalkozói szellem nagymértékben megerősödött. A hajdani központi irányítású állami nagyüzemek jól működő vállalkozások lettek.

A stratégia elemei között fontos megemlíteni a több lábbon állást. Az erdőgazdálkodás jövedelmezősége önmagában általában nem elegendő a feladatok ellátására, a faanyag feldolgozásából nyerhető többletjövödelemre is szükség van. Ennek megfelelően a tulajdonosi jogkört gyakorló ÁPV Rt. támogatta a faipari és egyéb beruházások megvalósulását.

A legfontosabb elemek a következők:

Az állami vagyon gyarapítása

Hazánk ökológiai stabilitása szempontjából mindenekelőtt a tartamos erdőgazdálkodás keretein belül az állami erdővagyon állapotát kell tovább javítani. Eleget kell tenni egyidejűleg a természetközeli erdőgazdálkodás és a természetvédelem igényeinek is. A gazdasági teljesítmények fokozásán keresztül az állami tulajdon másik fontos elemének, a termelővagyonnak gyarapítása, minőségi jellemzőinek javítása hasonlóan fontos feladat. A tőkeösszetétel változásainak, megújulásának az erdővagyon stabilitását és a piaci teljesítmények jövedelmezőségét egyaránt szolgálja kell.

Több lábbon álló, eredmény szemléletű állami erdészet megerősítése

Magyar viszonyok közt csak sokrétű termékszerkezettel lehet a jövedelmezőséget megőrizni, ezért a társaságoknak több lábbon kell állniuk. Ezt szolgálja a tulajdonos által nyújtott reorganizáció is, amely a szezonálisból eredő hullámvölgyeket, illetve az alaptevékenységtől jobb jövedelmezőségű vállalkozások megvalósítását szolgálja. Ezek eredménye pedig visszaforgatásra

kerül az állami erdők állapotának javítása, védelmi és turisztikai teljesítményének fokozása érdekében.

Piaci termékek és szolgáltatások jövedelmezőségének fokozása

Alapvető törekvés az intenzív marketingmunkán keresztül a vevő igényeinek megismerése, teljesítése, új termékek és szolgáltatások szükségleteinek feltárása és piacának megerősítése a végső felhasználók igényeiből kiindulva. Ezek alapozzák meg a vertikálitást szolgáló helyes döntéseket. A favagyon jobb hasznosítása, a magasabb jövedelmezőségű termékszerkezet kialakítása érdekében a sarangolt faanyag hazai feldolgozásában és energiacélú hasznosításában a társaságok fokozottan részt vesznek.

Környezet- és természetvédelmi, rekreációs funkciók fejlesztése

Az állami erdészeti részvénytársaságok ökológiai felelősségtudattal kezelik a gondjaikra bízott erdőket. Az erdővagyon gyarapítása visszatükrözi ezt a magatartást és egyúttal tartalmazza a védelmi és üdülési teljesítmények fejlesztését. A törvényi keretek és a gazdasági adottságok közt azonban napjainkban e téren jelentős feszültségek vannak. Az rt.-k jövedelme az erdővagyon és a termelőtőke megújításán kívül szolgálja a közhasznú funkciók, a természetvédelmi feladatok teljesítését

¹ Nemzeti Földalap elnökhelyettese

² Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt., ügyvezető igazgatóhelyettes.

³ Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdővagyon-gazdálkodási Intézet, intézet igazgató. H-9400 Sopron, Ady u. 5., T: 06/99 518-201, 06/99 518-145, F: 06/99 329-911, e-mail: NFPHungary@emk.nyime.hu, Web: <http://erdostrategia.hu/>

is. Ezeknek azonban reális határát jelenti az elért jövedelem. Cél, hogy az illetékes hatóságokkal, aktív civil szervezetekkel együttműködve mielőbb kialakuljanak a különböző védett területek kezelési tervei, működtetésük gazdasági feltételei.

Közreműködés az ország regionális fejlesztésében

Az állami erdészet az ország teljes területén jelen van, hatást gyakorol a kis régiók, a megyék, a kialakuló nagyobb közigazgatási régiók – különös tekintettel az erdőszült területek településeinek – életére. Mint jól szervezett szakmai bázis, szolgáltatásként kell bekapcsolódnia a kibontakozó erdőtelepítési programba, a magánerdők kezelését szolgáló intézkedések megvalósításába. A foglalkoztatási gondok enyhítése érdekében erősíteni kell a stabil, kiszámítható és felkészült magánvállalkozói háttérrel. Az erdészeti infrastruktúra fejlesztése legyen összhangban a területfejlesztési elképzelésekkel.

Teljesítményorientált, innovatív munkatársi magatartás erősítése

A magyar állami erdészet alkalmazottainak szakképzettsége, mentalitása magában hordozza az öntevékeny, innovációs hajlamú, teljesítményorientált emberek együttműködésének lehetőségét. A szervezeteknek szüksége van a célokat felvállaló, értük aktívan cselekvő munkatársi gárdára. Ez a feltétele az előbbieken felsorolt újszerű feladatok eredményesebb megoldásának.

Aktív, céltudatos PR politika

Az erdészet – a kívülállók által jobbra csak a külső jegyek és a negatív sajtó alapján megítélt szakma – jól ismeri saját lehetőségeit, teljesítőképeségét

és teljesítményeit, meg is lehet elégedve ez utóbbiakkal. Az önelégültség veszélyes, a szakmáról kialakult hamis képzet állandósítja. Ki kell jobban alakítani azt az információs háttérrel, mely lehetővé teszi az egyes társaságokon belüli, a tulajdonosi szervezet és a társaságok közötti, valamint a társadalommal folytatott eredményesebb párbeszédet, a pozitív közönségkapcsolatot. Ezen az úton kell a nyilvánosságot fokozni, a különféle szintű döntések megalapozottságát növelni és megvalósításukat meggyorsítani, az elért eredményeket az érdeklődő állampolgárokkal megismertetni.

Az állami erdőgazdálkodás helyzetével, mozgáspályájával, azt befolyásoló külső és belső gazdasági környezetével determináltan számos elvi és gyakorlati probléma megoldása még várat magára. Egyebek között ez is indokolta, hogy a Nemzeti Erdőstratégia megalkotásakor kiemelt figyelmet szenteljünk e területnek. A tervezési folyamatban is számos megoldási javaslat merült fel, amelyeket ajánlati programelemekként 2002 szeptember 11-én tártunk a szakmai és a társadalmi nyilvánosság elé.

II. A Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram szakértői fázisának programjavaslatai az állami erdővel kapcsolatosan

Az állami erdőgazdálkodással foglalkozó szakértői munkacsoport első ülését 2002.05.30.–06.01. között tartotta Fehérvárcsurgón a VADEX Rt.-nél. A résztvevők a FVM EH, ÁPV Rt. és Erdőgazdasági Rt.-k, ERTI, WWF, NyME-EVGI képviselői voltak. A munkacsoport javaslatait illesztettük a teljes társadalmi vitára bocsátott tervezetbe a közös vitaülést követően, ahol helyet kaptak a különböző részterületeket kidolgozó és érdekeket képviselő szakértői csoportok. A részletesen kimunkált anyagból csak jelzésszerűen a megvalósításához szükséges eszközök alkalmazásának elemzése nélküli változatot szerkesztettük be. Evvel is inspirálni kívántuk a társadalmi vita szereplőit. A 2002. szeptemberében elkezdődött és több helyszínen és csoportban végrehajtott viták során e kérdéshez érkezett a legtöbb vélemény. Ez utóbbi is tükrözi azt a tipikus jelenlegi szemléletet, amelynek fókuszában még ma is az állami erdőgazdálkodás van.

(folytatjuk)

AVENZOR VADRIASZTÁS

*Minden erdei és mezőgazdasági vadkár ellen van megoldás!
Időben rendelje meg a vadriasztó szert a nyári őszi téli vadkár megelőzésére és megszüntetésére!*

CERVACOL EXTRA: tü- és lomblevelű erdészeti és gyümölcskultúrák téli vadkár elleni védelmére. 2002. évi áron!

DENDROCOL 17 SK: friss telepítésű erdészeti kultúrákban, facsemetek, szőlő megóvására permetlé formájában kijuttatva, -szántóföldi kultúrák kezelésére, szikleveles állapotól érésig, kukorica, napraforgó, szója, gabonafélék, egyéb szántóföldi növények védelmére kipermetezve,

-kertészeti kultúrákban, permetezéssel kijuttatva

SILVACOL T: kizárólag szaghatáson alapuló szer, csak textil átitatással kihelyezve

AVENARIUS KÉREGBALZSAM (dörzsstop): tü- és lomblevelű fajok, gyümölcsfák törzsén az agancsdörzsölés elleni védelemre.

„VADDISZNÓ KERÍTÉS repellóvit”: riasztó hatása specifikusan vaddisznó számára, mely szagon és izen alapul.

VADÓC: erdészeti, kertészeti, mezőgazdasági kultúrák szaghatáson alapuló tasakos riasztószere.

Szállítás postán és vasúton.

*Megrendelés: AVENZOR KFT. 5540 Szarvas,
Vajda Péter u. 25. Tel+fax: 66-313-301,
Mobil: 30-911-7064. E-mail: pesti@szarvas.hu.
Székhely, adminisztráció: 1124 Budapest,
Kosztá József u. 28. Tel+fax: 1-3196-578.*

Erdősítések aszálykár mérséklésére – lesz segítség

2003. június 3-án az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága és Ellenőrző Albizottsága ülésén tárgyalta a mezőgazdasági ágazatban 2003. évben bekövetkezett elemi károk országos helyzetét és az FVM tervezett intézkedéseit véleményezte.

Egyesületünk képviselőjében lehetőséget kaptunk arra, hogy az ülésen részt vegyünk. Az állami erdőben gazdálkodó rt.-ket az ÁPV Rt. igazgatója, *Koleszár István* képviselte. A gyakorlattól eltérően a magánerdőkben keletkezett aszálykárok ismertetését és a támogatás megítélése céljából minden képviselőnek, illetve az FVM jelenlévő főosztályvezetőjének írásban átadtam.

A bizottsági ülésen szóbeli kiegészítésre is lehetőséget kaptam (ami szintén nem szokványos az erdészet esetében), melynek során részletesen indokoltam az aszálykár mérséklésére felszámolására szükséges támogatás szükségességét, és hangsúlyoztam, hogy összességében ez milyen mértékű a mezőgazdasági ágazatban.

Külön köszönöm az Erdészeti Hivatal és az ÁESZ segítségét az előterjesztés összeállításában nyújtott önzetlen segítségért.

A Bizottság vitájában három képviselő is a segítségadás mellett szólt, s a végső határozatukban egyhangúlag a támogatásunkra szavaztak.

Az FVM képviselője bejelentette,

hogy fogadják az erdősítésekben keletkezett aszálykár (1520 ha – 498 M Ft) felszámolása iránti kérelmet. Közölte, hogy a Minisztérium már foglalkozott az elemi károk felszámolásának ügyével, s kérte, hogy az Erdészeti Hivatalon keresztül is adjuk be az erdősítések aszálykár felszámolása iránti kérelmünket. (Ez megtörtént.)

A Minisztérium az egyes növényfélésekre külön-külön kidolgozza a tényleges kár felmérésére a módszert. (Az erdészet esetében ez nem okoz gondot, hiszen az erdőművelések műszaki átvételének rendszerében ez rendezett.)

Közölte, hogy a kár rendezése túlnő a Minisztérium lehetőségén, ezért a Kormány elé viszik az aszálykár ügyét.

A Mezőgazdasági Bizottsági ülésen a miniszter úr is részt vett, ahol utalt arra, hogy az elemi károkat igyekeznek megnyugtatóan rendezni. Valamint bejelentette, hogy az erdőtelepítéseket változatlan ütemben támogatja a Kormány.

Minden remény megvan tehát arra, hogy az erdőfelújítások mellett az erdőtelepítések aszálykár felszámolásához is megkapjuk a Kormány segítségét.

Befejezésül egy megjegyzés: bízunk abban, hogy Egyesületünk továbbra is tud segíteni az erdészet ügyének képviselőjével minden erdőgazdálkodónak és erdésznek egyaránt.

Répászky Miklós

Nem csak magánerdő hír

2003. július 7-én EGYESÜLETÜNK képviselőjében részt vettem a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban „Aszály és fagykár rendezésének megoldása” címen összehívott szakmai érdekképviselőket (kilenc országos szervezet) tanácskozásán.

A magyar erdőgazdálkodókat képviselve feladatunk tűztük ki, hogy elérjük:

Az aszály- és fagykárt szenvedett erdősítések és csemetekertek bekerüljenek a 2003. évi aszály által sújtott mezőgazdasági területek listájába.

Az erdő hasonló elbírálást kapjon a kár rendezése és mérséklésére kerülő intézkedések során, mint bármely mezőgazdasági növényfélése, különös tekintettel az erdő sajátosságára, a közcélúságának megfelelően.

Az ÁESZ Igazgatóságai által összesített előzetes felmérés szerinti károsított terület jelenjen meg a Minisztérium listájában és kerüljön azzal együtt a július 8-i kormányülés elé.

Hangsúlyozzuk, hogy a magyar erdő hallatlan nagy értékű, a közérdek jelentős igényt támaszt iránta, s hogy az erdősítés a jövőnk záloga.

A Minisztérium tájékoztatója (*Mábr Ferenc* államtitkár úr) és az egyeztetés – javaslatok megbeszélése után az államtitkár úr összefoglalójában a következőket mondta: ... és az erdősítések fontosságára és a vidékfejlesztésben szánt jelentős szerepére való tekintettel, valamint a szakmai érdekképviselő indokai alapján (az Országgyűlés Mg.-i Biz. előtt is) figye-

lembe veszi és a kár mérséklése és felszámolása címén a monokultúrák természetesen kerül rendezésre!/.

Döntés született arra vonatkozóan is, hogy különböző megoldással lesz a 0-20, a 20-30, és a 30% feletti aszály/fagy/-kárt szenvedett táblák – erdőrészek rendezésének iránya megoldva.

Bátran kijelenthetjük, hogy Egyesületünk hathatós és bátor kiállása következtében sikert értünk el, különösen ha a 2002. év eredménytelenségét is figyelembe vesszük.

* * *

Tisztelt Állami és Magánerdő-gazdálkodók, Erdészek!

Egyesületünk kiállt és munkálkodott a jogi és egyéni tagjainak rendkívüli és sokunk megélhetési gondjainak a megoldásában, az erdészeti ágazat jobb támogatásának elérése céljából.

Ebben a munkánkban példaértékű segítséget kaptunk az erdészeti főhatóságunktól is. Köszönet érte!

Érdemes Egyesületünket, tagsági viszonyunkkal támogatni.

A saját jól felfogott érdekünk, hogy jelentősebb létszám és szervezet képviselőjében, nagyobb súllyal tudjunk hasonló helyzetekben is fellépni, magunk és az erdészet ügyét képviselni.

Szükséges, főleg a magánerdősök körében a további szervezőmunka.

A kormányülés az FVM előterjesztését kisebb módosítással elfogadta és a megoldás irányát támogatja.

Répászky Miklós

Vitatkozzunk arról, hogy mi az erdő és mi a faültetvény

Az „erdő” szó – tanultuk – az „eredni” szóból származik. Tehát ami ered, az erdő. Persze a köznapi szóhasználatunkban ezt a fogalmat le kellett szűkítenünk a (főleg) fás növényekből álló életközösségre. Ezek alapján erdőnek nevezhetjük azt a faállományt, amelyben a fák maguktól eredtek. Így például erdő a természetes újulat útján létrejött faállomány, függetlenül attól, hogy ez az állomány egy- vagy többkorú, elegendes, vagy elegendetlen, őshonos fajokból áll, vagy nem, mag- vagy sarj eredetű.

Mi a faültetvény? Nyilván a szó az ültetni igéből ered, ültetvény az, amit valaki elültetett. Így tehát minden olyan faállomány faültetvény, ami (a mai fogalmaink szerint) „mesterséges” úton jött létre csemeték ültetésével. Ide sorolnám a magvetéssel létrehozott faállományokat is, miután teljesen mindegy, hogy a mesterségesen odaajuttatott szaporítóanyag mag- vagy csemeteállapotban kerül a talajba. Tehát faültetvény az a faállomány, amelyet csemeték, suhángok, stb. elültetésével, dugványozással, magvetéssel hozott valaki létre, függetlenül attól, hogy ez az állomány egy-, vagy többkorú, elegendes, vagy elegendetlen, őshonos fajokból áll, vagy nem, mag-, vagy sarjeredetű.

Persze van néhány így meg nem határozott eset, például a mesterségesen létrehozott faállomány sarjaztatásával létrehozott állomány vagy a valamelyik fenti szempontból elegendes faállomány.

A mai, az erdészeten kívüli társadalom által általánosan elfogadott meghatározások nagyjából megfelelnek a fentieknek. Gondoljunk az „ültetvény” szóra. E meghatározások további, alkalmazott meghatározásokat, illetve a hozzájuk társított fogalmak alkalmazásának kérdéseit vetik fel. Általánosságban ültetvénynek nevezük azt a növénykultúrát, amelyet mesterségesen hoztak létre valamilyen növényi termék előállítására céljából több évig élő növények (többnyire fás szárúak) felhasználásával. Amennyiben ez a definíció igaz, akkor az „ültetvény” szó analógiája alapján a „faültetvény” olyan növénykultúrát jelent, amelyet mesterségesen hoztak létre faanyag előállítására céljából fás szárú növények felhasználásával. Ez – egy további té-

nyező beiktatásával – egyezik az eredeti meghatározással. A kiegészítés, illetve a bővülés a faanyag, mint termék előállításának funkcióját jelenti. A párhuzam világos, az értelmezés helyes, gondoljunk a gyümölcs-, gyapot-, vagy akár az eukaliptusz-(fa)ültetvényekre. Az ültetvények létesítése és üzemeltetése tehát gazdasági kérdés (bár esetenként az üzemeltetés fő célja ettől eltérő is lehet, például városkörnyéki, mesterségesen közjóléti célra létesített faállomány esetében).

A régen tanult meghatározások alapján tudjuk, hogy az erdő feladatai között a faanyag megtermelésén kívül nagyon jelentősek a közjóléti és a védelmi funkciók. Mivel az erdő természetszerű növényegyüttes, nyilván alkalmasabb a közjóléti és védelmi feladatok ellátására (noha faanyagot is termel), mint a faültetvény. A faültetvény viszont gazdaságosabban termel fát, mint az erdő (noha védelmi és közjóléti szerepe is van). Nyilván – a fentiekből következően – az erdő elsődleges rendeltetése mindennél közjóléti és/vagy védelmi kellene

legyen, a faültetvényé pedig a fatermesztés.

Miért fontos ez? Azért, mert az erdő fenntartása közcél, tehát fenntartását közpénzből kellene finanszírozni és csak kiegészítő forrás szabadna, hogy legyen a fakitermelési árbevétel. A faültetvény üzemeltetésének forrása viszont (általában és a fentiekből következően) a megtermelt faanyag értékesítéséből származó árbevétel és a mezőgazdaságban általános támogatási rendszerben kellene támogatni, mint alacsony jövedelmezőségű – de nemzeti szempontból szükséges – gazdasági tevékenységet.

Még egy megjegyzés: nem helyes az „energiaerdő” elnevezés, a valóságot hívebben tükrözi az „energiatermelési célú faültetvény”, esetleg rövidítve „energia-ültetvény”(?) kifejezés.

Tisztelt Kollégák! Kérem, írjátok meg a fenti okfejtésről a véleményeteket a szerkesztőség címére vagy az alábbi címek valamelyikére:

Keresztes György

1300 Budapest, Pf. 212.

Keresztes@bp-erdo.hu

*Dr. Bondor Antal úrnak
Professor Emeritus*

Budapest, 2003. június 20.

*Nyugat-Magyarországi Egyetem
Sopron*

*Tisztelt Professzor Úr!
Kedves Tóni Bátyám!*

Kérlek, fogadd őszinte gratulációmát a Professor Emeritus cím elnyeréséhez. Egykori munkatársaid és a magam nevében jó egészséget kívánok abhoz, hogy a soron következő erdészemzedékek tagjait oktathasd az erdőművelésre, szakmánk szeretetére, a bivatástudat felismerésére és képviselésére.

Életem egy teljesnek tűnő pályafutás, hiszen szolgáltam a gyakorlatban, innen jutottam el a felső szintű minisztériumi vezetésig, majd lettél az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója és mindezek megkoronázásaként Alma Materünk professzora. E nagyívű karrier mellett mindvégig ugyanaz a kedves, barátságos, emberséges és finom humorral megáldott erdész maradtál. Sokat tanultunk Tőled szakmailag és emberileg egyaránt, akár könyveidet, tanulmányaidat olvasva, akár csak beszélgetve Veled. Példaértékű munkásságod elismerése a Tiszteletbeli Professzori cím.

Kedves Tóni Bátyám! Még egyszer nagyon jó egészséget, sok-sok erőt kívánok, dolgozz sokáig szakmánkban, oktass szeretettel és elbivatottsággal az ifjú erdőmérnökjelölteket – no meg bennünket is.

Baráti szeretettel és igen nagy tisztelettel köszönt

*Dr. Führer Ernő
főigazgató*

Csárdás vagy tangó?

Réges-régen aktuálissá vált összefoglaló volt az Információs Központban. Mondhatni legfelsőbb szinten ült le a természetvédelem és az erdőgazdálkodás képviselőiben a majd kéttucatnyi szakember, hogy informális megbeszélést folytassanak a két felet érintő kérdésekről. A természetvédelmet *Haraszty László* helyettes államtitkár, az Erdészeti Hivatalt *Barátossy Gábor* elnök, az ÁPV Rt.-t *Kolozsár István* ügyvezető igazgató és *Gémesi József* igazgatóhelyettes, az Országos Erdészeti Egyesületet *Cserép János* elnök, a Résztvevőtársaságokat vezérigazgatók és megbízottai képviselték.

Cserép János rövid megnyitója után *Haraszty László* tartott kötetlen előadást, nem rejtve véka alá, hogy azért kezdeményezte a beszélgetést, mert az elmúlt években megszorodtak az egymásnak címzett üzenetek, amely módszer természetesen nem vezet sehová.

És különben is, az Egyesülettel aláírt együttműködési megállapodás majdhogynem kötelezővé teszi a hasonló szinten és résztvevőkkel a lehető legszorosabb együttműködést.

Beszélni kell, mert véleménye szerint az EU-csatlakozással sem fognak az erdőgazdálkodók gondjai megoldódni. A suttogó híresztelésekkel kapcsolatban megemlítette, hogy a természetvédelem országos szinten mintegy negyvenezer hektár erdőterületet kíván még átvenni. Ezek a területek jórészt elaprózódott már védett területek határán, vagy azokkal szoros összefüggésben vannak. Ennél nagyobb területről szóló híresztelésnek merő kitalációknak nevezett.

Az őshonos fafajokkal kapcsolatban példaként megemlítette, hogy erdészekről származó információ szerint a hazai akácok harminc százaléka tölgy termőhelyen áll. A vadlétszámot érintve kifejtette, hogy az ismét túlszorodott nagyvadállomány a védett értékeket is károsítja.

A társadalmi elvárás változott az er-

dőkkel szemben, de elengedhetetlennek tartja a közös fellépést az ilyen jellegű igényeket kielégítő források kiharcolásához.

Két kis morzsa az ágazatunk, így az egymásnak szóló üzenetek helyett a közös lobbizás az egyedül célravezető magatartás. A természetvédelem célja nem a források megkaparintása, hiszen teljesen mindegy, hogy ki kapja a pénzt, a lényeg az, hogy mire fordítódik. Fontos a kulturált párbeszéd, s nem az egymásban ellenséget látó szemlélet. Az természetesen nem lehet a párbeszéd alapja, hogy ne növekedjen a védett területek nagysága, mint ahogy az sem, hogy csökkenjen, mert erre jogszabály van, az egyoldalú csökkentés lehetetlen.

A jelen lévő vezérigazgatók többsége szólt a felvetett gondolatokhoz, és részletesen kifejtették a vitás és mihamarább megoldásra váró ellentmondásokat, melyek jórészt a gazdálkodókat sújtják.

Gémesi József a megállapodások végrehajtásának fontosságát hangsúlyozta, mert csak kiszámítható közegben lehet felelősséggel gazdálkodni. Felvetette a védett területek revíziójának kérdését.

Kolozsár István szerint mivel változott az erdő hasznosítási foka, előnyös lenne, ha felmérnénk az ezirányú elvárások következményét. Jelezte, hogy az ÁPV Rt.-nek nincs az erdőgazdaságok felé profitérdekltsége. A társadalom fizesse meg az elvárásaiból adódó költségeket. Tarthatatlannak nevezte az Rt.-ken belüli bérszintet, különösen a kerületvezetők fizetését.

Barátossy Gábor megköszönte a helyettes államtitkárnak az erdészek felé kinyújtott kezét. Régen vártunk erre, mondotta. Amennyiben ezek a találkozók rendszeresek lesznek, akkor van remény a jelenlegi feszültségek oldására. Természetesen csak jogszabályi alapon lehet elmozdulni, aminek alapvető felté-

tele, hogy a természetvédelem kezelési terve készüljön el. Épüljön be az üzemtervekbe, nem kell külön apparátus a végrehajtások felügyeletére, hiszen az erdészek is végre tudják hajtani az előírt természetvédelmi elvárásokat. Nyilván nem vagyunk erdőellenesek. Példaként említette az elszaporodott vadállomány kérdésében teendő sürgős lépéseket. Konkrétan meg kell határozni azokat a mozgástereket, melyeken dolgozunk, ha kell, erdőrésztlet mélységben.

Mivel nem tudósítói minőségben voltam jelen, a megbeszélés részleteiről többet nem idézek, csak az összefoglaló alapkérdéseit említettem. Az volt a benyomásom, hogy a tánca kért erdészek örömmel fogadták a felkérést. Most már csak az a kérdés, hogy milyen táncot lejt az egymás kezét fogó pár. Hiszen a tangóban, ha az egyik fél előrelép, a partnernek a tánc szabályai szerint hátrálnia kell, és fordítva. Vagy jókedvű csárdást fogunk jární, ahol az egymás derekát fogók mindig azonos irányba lépnek, ahol lényegtelen, hogy az jobb-e vagy bal. Mindenesetre döntsük el mielőbb, mert a zenekar már hangol.

Pápai Gábor

A trópusi erdők és a növényfajok száma

Földünkön található növényfajok 85%-a honos a trópusi tájakon. Nagy részük még felfedezésre vár, hasznosíthatóságuk megítélése is várat magára. Ezért a trópusi erdők irtása és az ott szokásos váltógazdálkodás (erdők helyén mezőgazdálkodás, majd megfordítva) aggasztó. Hátrányos az is, hogy a kiveszőben lévő növényfajok jelentős része fontos emberi szükségletet is kielégíthet, tehát ezek elvesztésével is számolnunk kell.

(Forrás: *J. Evans: Plantation forestry in the tropics.*) Ref.: **Dr. Szodfridt István**

Erdőmérnököt keresünk!

Feltétel: szakirányú felsőfokú végzettség, a szakmai gyakorlat előny.

Juttatások: szolgálati lakás és gépkocsi.

Jelentkezés: kézzel írott fényképes önéletrajzzal, nettó fizetési igény megjelöléssel, a következő címre:

Szenerga Kft., 6601 Szentes, Pf. 19.

Harc az elsivatagosodás ellen

A sivatagosodás elleni ENSZ-konvenció augusztus 25. és szeptember 7. között tartja hatodik ülését Havannában. A havannai Palacio de Convencionesben rendezendő konferencia célja, hogy határozott lépésekkel vigye előbbre az elsivatagosodás elleni küzdelmet. 1999 óta ugyanis évente mintegy tízmillió hektár művelhető föld vesz el a mezőgazdasági területek fokozódó degradációjára és a sivatagosodás miatt főként azokban a térségekben, ahol a legszegényebbek 70 százaléka, 1,2 milliárd ember él.

(Heti Válasz; Forrás: www.greenfo.hu)

Hírek az Unióból

A hírek között gyakran lehet hallani az Európai Unió csatlakozási folyamattal kapcsolatban, hogy a 10 tagjelölt ország az Athéni Csúcsértekezlet után aktívan részt vesz a közösség munkájában. Ez a Közös Agrárpolitikát, a KAP-ot érintve azt jelenti, hogy a belépő országok miniszterei rendszeresen ott ülnek tanácskozási joggal a Tanács ülésén, elmondhatják, és el is mondják a véleményüket, képviselik országaik érdekeit.

Legutóbb több forduló miniszteri szintű értekezlet volt Luxembourgban a Közös Agrárpolitika reformjával kapcsolatban. A hajnalig tartó egyezkedések után jött létre a kompromisszum, aminek egyik fontos célja a fenntartható mezőgazdaság ösztönzése, támogatása, illetve a vidékfejlesztési intézkedések továbbfejlesztése, erősítése.

A KAP reform keretében, a vidékfejlesztési rendelet (1257/1999/EK a www.fvm.hu-n az Erdészet címszó alatt több rendelet mellett ez is megtalálható magyarul) módosítására is sor került.

Egy ilyen rendeletmódosítást hosszú előkészítés és egyeztetés előz meg, melyben már figyelembe veszik az új tagok véleményét is. A vidékfejlesztési rendelet erdészeti fejezete (VIII) is módosításra került. Ennek a módosításnak a kialakítása magyar közreműködéssel is készült.

Jelenleg még nincs meg a rendelet teljesen végleges szövege, még apróbb változások lehetnek, tekintettel a közösség több nyelvet figyelembe vevő szóhasználatára, de a Tanács által Luxembourgban elfogadott szöveg már megismerhető.

Ez alapján várhatóan az alábbi módosítások lépnek életbe:

A 1257/1999/EK rendelt 29. cikkelyének 3. bekezdése módosul, ami jelenleg az alábbi tartalmazza:

3. A támogatás csak magánszemélyek, azok társaságai vagy önkormányzatok és azok társaságai tulajdonában levő erdők és területek vonatkozásában adható. Ez a korlátozás nem vonatkozik a 30. cikk (1) bekezdésének hatodik fordulatában megállapított intézkedésekre.

Ez azt jelenti, hogy a közösségi támogatások közül a mezőgazdasági területek erdőtelepítése kivételével (31.cikk) a különféle erdészeti támogatások kedvezményezettjei csak a fentiek lehetnek, kivéve a 30. cikk (1) bekezdését: – *természeti katasztrófák és tüzek által károsított erdészeti termelőképesség helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése.* Azaz ez utóbbi esetben az állami

tulajdonú erdőterületek is kaphatnak támogatást.

Az új változás néhány jelenlegi és főleg több új tagországot érint, ahol jelentősebb állami tulajdonú erdőterület található.

Az új szöveg szerint a **támogatási korlátozás nem vonatkozik az erdőbe történő befektetésekre, amennyiben azok az erdők jelentős szociális és ökológiai értékének növelését szolgálják**, illetve, változatlan marad a természeti katasztrófák és tüzek esetére szóló korlátozásszerűség.

A rendelet (majd) azt is kimondja, hogy az állami területek esetében adott támogatás nem lehet versenytorzító és ezen erdők gazdasági célú feljavítására ez a támogatás nem vonatkozhat.

Ez a változás azt jelenti, hogy az erdők közjóléti és ökológiai célú beruházásai esetén az állami tulajdonú erdők is kaphatnak közösségi támogatást – amennyiben a tagország rendelkezik elegendő erre a célra felhasználható közösségi támogatási kerettel.

Azonban mindenképpen fontos jelzés ez, hiszen az erdők komplex szerepét ismeri el a vidékfejlesztésben és a természet védelmében.

A rendelet 31. cikkelyében eddig is szerepelt, hogy a mezőgazdasági területek erdősítése esetén az állami tulajdon erdősítésekor támogatás adható az erdő létesítéséért, de az ápolásért és a mezőgazdasági jövedelem felhagyásából következő jövedelem pótlására támogatás már nem adható.

A módosítás ebben az esetben arról rendelkezik, hogy az állami terület bérlője szintén kaphat támogatást az erdősítési költségeken felül, azaz az ápolásért 5 évig, illetve a kieső jövedelem pótlására maximum 20 évig.

Röviden; az állami terület hosszú távú bérlője is jogosult a magántulajdonosok számára elérhető támogatásokra.

Természetesen meg kell várni a rendelet hivatalos lapban megjelenő szövegét, illetve a rendelet végrehajtásáról szóló rendeletet is, de a fenti változások ismerete hasznos lehet a jövő tervezésével kapcsolatban.

A rendeletmódosítás kidolgozásával kapcsolatban említett magyar közreműködésről annyi elmondható, hogy a 2002. októberében a belga elnökség alatt tartott európai erdészeti vezetők értekezletén megkezdődött az ezzel kapcsolatos eszmecsere, melynek eredményeként már karácsony előtt egy háttéranyag ké-

szült a Bizottság számára. Ennek az anyagnak egyik „betétje” a már említett www.fvm.hu weblap erdészeti fejezetében „Az állami erdők közjóléti szerepe” felirat alatt elérhető. Ez a videoklip a *Windows media player* segítségével lejátszható magyarul, illetve az angol oldal az angol nyelvű „eredetiben”.

A megbeszélések, egyeztetések tovább folytatódtak a görög elnökség alatti erdészeti vezetők értekezletén is. Természetesen a fő szerep a minisztereké volt, akik végül Luxembourgban megszavazták a tervezetet. Jelenleg is folyik a már említett aktív megfigyelői státusszal kapcsolatos munka Brüsszelben nemcsak miniszteri, hanem munkabizottsági szinteken is.

Napjainkban az erdők tűz és légszennyezés elleni védelmével kapcsolatos új kibővített tartalmú rendelet a „Forest Focus” – „Erdők a Központban” – kidolgozása folyik. Ezt a munkát a Környezetvédelmi Főigazgatóság fogja össze a Mezőgazdasági Főigazgatóság és az Állandó Erdészeti Tanács részvételével.

Hasonlóképpen egy új rendelet kidolgozása van folyamatban az illegális fakitermelés és fakereskedelem visszaszorítása érdekében, amely a Tanács és a Parlament kezdeményezésére indult (a rendelet neve angol rövidítéssel: FLEGT) a Mezőgazdasági Főigazgatóság koordinálásával.

Talán ad egy kis bepillantást a kullisszák mögé az is ha tudjuk, hogy ezek a munkabizottsági ülések általában egy naposak. Ez azt jelenti, hogy a résztvevők nagy része reggel 3-4 órakor felkel, kimegy a repülőtérre, távolságtól függően 1-3 órát repül 9.30-10.00 órakor beül a tanácsterembe, majd egy ebédszünet után este 6 óra felé végez, kiballag a reptérre és szerencsés esetben már éjfél előtt ágyba is kerül. Másnap reggel (24 órán belül elkészíti a beszámolót) folytatja a munkáját és készül a következő ülésre. (A reggeli 6.10 –es és az este visszajövő 20.30-as brüsszeli járaton több ilyen akatatkás utast látni.)

Ezek a munkabizottságok főleg a mezőgazdasági területeket érintik a piacszabályozási kérdések miatt esetenként hente, illetve kéthetente vagy havonta.

Az erdészet esetében, ahol egyelőre nincs közös erdészeti politika, ott csak a rendeletalkotások közepette van hasonló helyzet, amikor sűrűsödnek a különböző szintű és munkacsoportú ülések, mint most.

Remélem ezzel a kis beszámolóval sikerült friss információval ellátni a kollégákat.

Szedlák Tamás

A nyár, Heves ...

Interjú Molnár László ügyvezető igazgatóval

Bár az Ünnepi Könyvhét előestéjén készült az interjú, a fenti cím nem Ady-költeményre utal. Mint látható lesz, utal fajokra, tájra, évszakra, hőmérsékletre. Tájra is, mert milyen a véletlen: az Egererdő Rt. rendezte idei Vándorgyűlés tágabb helyszínre, Heves megye a székhelye és egyik működési területe a POPLAR Magánerdészeti Kft-nek, mint integrátornak és Molnár László közgazdász, erdésztechnikus, ügyvezető igazgatónak, beszélgető partneremnek.

– Halló, szevasz! – Amikor a térképre néztem, nem volt semmilyen támpontom, hogy milyen erdészeti viszonyok jellemzik Pélyt és környékét.

– A tulajdont tekintve is változatos, de rendezettnak mondható. A Hortobágyi N.P. kezelte területen kívül magán-erdők, erdőbirtokossági társulati erdők találhatók a körzetben. A kiskörei oldalon is, de a Tisza keleti oldalán Tiszabura, Tiszaroff határában is a hullámtéri és az ártéri erdőgazdálkodás a jellemző.

– Az erdők és a fajok tebát nem okozhatnak meglepetést.

– Valóban, a nyáras kultúrerdők vannak túlsúlyban, a véghasználati korúak nagyobb részben az I-214-ből állnak. A védett területeken az erdőfelújítások viszont hazai nyárrakkal történnek már.

– És a nem védett területeken vagy erdőtelepítésekben mely fajok jutnak szerephez?

– Nemesnyár-klónok, köztük a Panónia, BL, Triplo, Kopecky-nyár is szerepelnek a palettán. Egyébként erdőfelújítást főleg a Hortobágyi N.P., a magán-, illetve a társas tulajdonban lévő erdőkben végzünk, erdőtelepítést pedig részvénytársasági megbízásból. Nem is keveset, évi 180-200 hektár első-kivitel teljesítünk. 1170 ha az általunk kezelt folyamatban lévő erdőtelepítések és erdőfelújítások állománya.

– Közben nyilvánvaló lett, hogyan kapta a cég a POPLAR nevet. Kicsit többet megtudhatunk-e róla?

– A latinos-angolos név 1997 óta jellemző a cégemre. Alapjait szellemi oldalon az egri Dobó István Gimnáziumban 1975-ben elért technikus képzéssel és a 2002-ben megszerzett közgazdász diplomával sikerült megteremtennem. A

volt Mátrai EFAG Egri Erdészeténél 6 év, majd tsz-nél 2 év szolgálat után, 1983-84-től a magángazdálkodás első lépcsőfokait jártam (gmk, mg. kistermelés), szereztem megfelelő gyakorlatot. Vállalkozóként vettem részt a 90-es évek közismert németországi viharkárfelszámolásában. Ez a munka a nyelvi ismeretszerzés révén is eredményt jelentett.

– Hogyan szerveződik a vállalkozásban végzett munka?

– Mind a Hortobágyi N.P.-kal, mind magán- és társult erdőtulajdonosokkal folyamatos munka-kapcsolatra törekszünk. Az eddigi évek alapján kölcsönös a bizalom, az elégedettség. Az erdőfelújításhoz, telepítéshez szükséges alapgépekkel, nyolc állandó kezelővel dolgozunk. A közvetlen munkairányításban két technikus kollégám: Ágoston Gyula és Bozó Péter dolgozik, a 40-es és 30-as éveikben járó szakemberek. A fakitermeléseket, erdővédelmi és kézi ápolási munkákat alvállalkozókkal szerződve hajtjuk végre. Éves szinten hozzávetőleg 50-60 fő dolgozik így a különféle munkáinkban. A fakitermelés tavalyi teljesítménye körülbelül 8000 m³ volt. A termelt választékok értékesítését is teljesítettük a szerződés alapján.

– A beszámolóiból megnyugtató stabilitás érződik. Gondolom, azért vannak „bökkenők”.

– Hát persze, mint a legtöbb helyen. Nem megoldott még pl. a természetvé-

delem kívánalmai szerint végzett és többletráfordítással járó munkák értékének térítése. Vagy az erdőtelepítésben keletkezett aszálykár mérséklése támogatással. A telepítés felé hajlókát kissé megrettentti az illető kockázattal járó vállalkozás. Idei gond, hogy a negyedével kevesebb költségvetési támogatás jut annál, mint amennyire jogosan szükség lenne.

– És amikor jól forog a kerék, az elég jelentős területű mesterséges erdőstítéshez hol jutsz erdőstítési anyaghoz?

– Hát bizony, nyakamba veszem a megyét, az országot, de jobban az Alföldet. Év közben is figyelem a termelési híreket, a partnereket, az árakat. Az éves erdőstítési anyag értéke közelíti a tízmillió forintot, tehát nem elhanyagolható a minőség sem.

– Jelentős a vállalt erdőtelepítési feladat. Hogyan tudjátok elérni a biztonságos eredményt?

– Nem hagyunk a véletlenre semmit. A termőhelyfeltárástól a teljes talaj-előkészítésen, szakszerű erdőstítésen át, a kellő ápolásokkal jutunk a befejezésig. A jelen időszakban is az ápolások vannak előtérben, kapálás és gépi sorköz talajápolásokat végzünk. Ha kicsit kegyesebb lenne az időjárás, akkor a természet oldaláról is biztosítva lenne a fiatal erdőstítés sorsa.

– A Tisza menti táj számos csodálni valója közül milyen érdekességet osztanál meg az olvasóval?

– A Hortobágyi Nemzeti Park közeli területén a réti sas fészkelőhelye található. Az ottani erdő rendkívüli kincse ennek a vidéknek, remélhető, hogy kiemelt védelme stabil állapotot teremt a nemes madarak életéhez, gyarapodásához.

– A hevesi táj viszont elképzeltetlenné a Mátra nélkül. Említetted, hogy nem tudsz eljönni az idei Vándorgyűlésre.

– Igen, mert azonos időpontban Lengyelországban rendezik meg az Erdész tájékoztató futó Európa-bajnokságot. És bár jó lett volna a mátrai találkozáson is jelen lennem, mint az OEE Magán-erdő-tulajdonosok Tanácsának elnökségi tagja, remélem, hogy ott azért tudnak pótolni.

– Sok sikert kívánva a gazdasági és a tájfutó versenyhez is, köszönöm az interjút.

Apatóczy István

Miről írtunk 100 éve, 50 éve?

Erdészeti Lapok 1903. évfolyama

Július

Kaán Károly: Állami beruházások (609–619. p.)

„... a magyar beruházási törvényjavaslat erdőgazdasági vonatkozó tételében csak az erdőfeltárás megkezdésének tényét tekintjük nagy horderejűnek, s főleg azt a körülményt tudjuk kiválóan nagyra becsülni, hogy az ország olyan sok oldalról és égetően jelentkező szükségletei közepett mégis másfél milliót sikerült az általános beruházási kölcsön keretében a kincstári erdőgazdaságnak biztosítani, akkor a mikor nálunk az ilyen beruházások gazdasági fontossága a köztudatba alig szivárgott.”

A favámok ügyében (672–673. p.)

„A magyar képviselőház közigazdasági bizottsága dr. Bedő Albert országgyűlési képviselő előadásában tárgyalta az új autonóm vámtarifának a fára vonatkozó teteleit és hosszabb vita után a vámmentesség mellett foglalt állást.

Pályázat

„A gróf Esterházy uradalmaknak Pápan levő igazgató-erdőmesteri hivatalánál ujonnan szervezett erdőgyakornoki, esetleg erdészjelölti állomásra, mely:

Évi 720, illetve 1200 korona készpénzfizetéssel.

Egy bútorozott szoba használhatóságával. Ezen szoba téli fűtésére szükséges mennyiségű tűzifával.

A fenti uradalmaknál meglévő nyugdíj-jogosultsággal van javadalmazva.”

Augusztus

Erdészeti Lapok Szerkesztősége: a magyar korona országainak külkereskedelmi forgalma fában, faárúkban, cserzőanyagokban és papírosanyagokban (754–755. p.)

Az Erdészeti Lapok Szerkesztőségének fenti című közleményéből kitűnik, hogy:

„Az Erdészeti Lapok hasábjain többször hangozott el az az intő szó, hogy a magyar erdőgazdaság művelőinek az erdei termékek értékesítésének kereskedelmi részével behatóbban kell foglalkozni. Kell ezt tenni erdeink jövedelmének közvetlen emelése érdekében, de meg kell tenni azért is, hogy a mikor erdeink jövedelmezőségének közvetett

emeléséről, illetőleg megvédéséről van szó, mint pl. vám- és kereskedelmi szerződések kötése előtt, vámtarifánk megújításánál, külföldi vám- és kereskedelmi intézkedések elbírálásánál stb., illetékes hivatalos és társadalmi tényezőink kialakult erős közvéleményre támaszkodhassanak. Különös fontossággal bír ez oly időben, a midőn az ország jövő gazdasági alakulása a legnagyobb változásokat hozhatja magával, a melyek eshetőségeivel akár közel állóknak tartjuk azokat, akár nem, okvetlenül foglalkoznunk kell.”

Az Erdő 1953. évfolyama

3. szám, szeptember

Genersich László: Az őszi erdőültetések előkészítése. (271 – 273. p.)

„Erdősítési tervünk végrehajtásának biztosítása érdekében szükségszerű előkészítő munkák megtervezése és

azok végrehajtása szakember előtt nem ismeretlen művelet. Örömmre fog szolgálni, ha a jövő erdejének felépítésében, közös ügyünkben, melyet e vonatkozásban is országépítésnek nevezhetünk, néhány alapvető kérdést felvázolva egy lépéssel előbbre jutottunk.”

Szemle (283–284. p.)

Diplomaszerző tervezés az Erdőmérnöki Főiskolán

„Minisztartanácsi határozat értelmében az 1952/53. tanévtől kezdődően az egyetemeken és főiskolákon oklevelet csak az szerezhethet, aki az Állami Vizsgáztató Bizottság előtt államvizgát tett, illetve – műszaki egyetemeken és főiskolákon, így az Erdőmérnöki Főiskolán is – diplomatervét sikeresen megvédte.”

A kordokumentumokat kifürkészte, válogatta és lejegyezte:

Riedl Gyula és dr. Sárvári János

Magyar szólástár

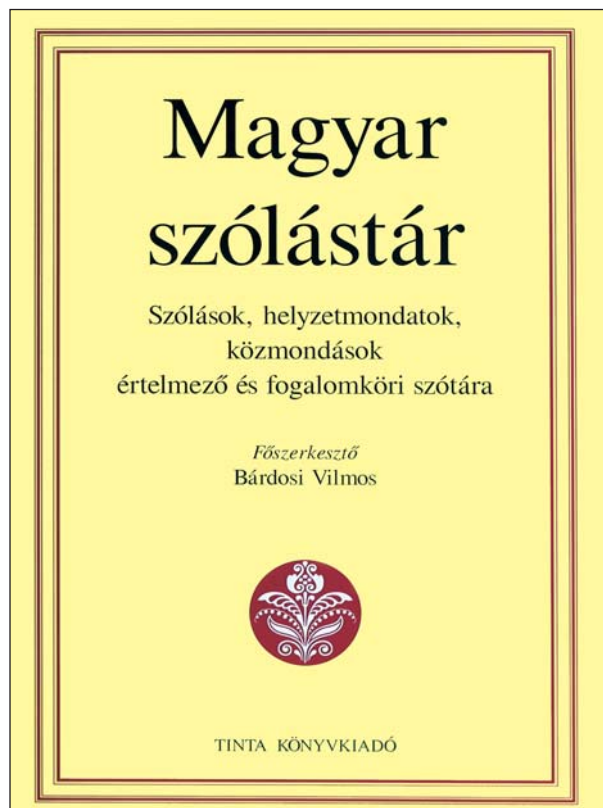
Szólások, helyzetmondatok, közmondások értelmező és fogalomköri szótára

Főszerkesztő: BÁRDOSI VILMOS

Szerkesztők: BALÁZS GÉZA, BALOGH PÉTER, HESSKY REGINA, KISS GÁBOR

A Magyar szólástár több mint 13 000 szólást (Kivágja a rezet), szóláshasonlatot (Szegény, mint a templom egere), helyzetmondatot (Most ugrik a majom a vízbe), közmondást (Ki korán kel, aranyat lel) tartalmaz és közreadja azok pontos magyarázatát, értelmezését. A magyar nyelv ilyen gazdag szólagyűjteménye legutoljára több mint 30 éve jelent meg. Nyelvünk irodalmi, népies vagy ma már kissé régi-es, de még közérthető fordulatain, szokásmondásain kívül legnagyobb számmal a mai köznyelvre jellemző állandósult szókapcsolatok szerepelnek benne.

A könyv most 20% kedvezménnyel megrendelhető a kiadótól.

Cím: TINTA KÖNYVKIADÓ 1116 Budapest, Kondorosi út 17.

Tel.: 371-0501, Fax: 371-0502

A Tihanyi-félsziget Európa Diplomát kapott

A díjat *José-Maria Ballester*, az Európa Tanács Kulturális és Természeti Örökség Igazgatóság vezetője adta át *Persányi Miklós* környezetvédelmi és vízügyi miniszternek.

Az 1965-ben alapított Európa Diploma Európában a kiemelkedő jelentőségű védett természeti területeknek, elsősorban nemzeti parkoknak nyújtott legmagasabb nemzetközi elismerés, afféle „kis világörökség”. A most elnyert Diplomával Tihany olyan elő-

kelő társaságba került, mint pl. az Abruzzo Nemzeti Park Olaszországban, a Donana Nemzeti Park Spanyolországban, vagy a Peak District Angliában. Ezekben a parkokban az egyedülálló természeti és táji értékek mellett közös a területek kezelésének kiemelkedő színvonala és magas látogatottsága.

Az Európa Diplomát az Európa Tanács adományozza azoknak a színvonalasan védett természeti területek-

nek, amelyek az európai természeti örökség megőrzése szempontjából tudományos és esztétikai értékeik alapján kiemelt nemzetközi jelentőséggel bírnak.

Európa 63-ik Diplomával kitüntetett területe Tihany. Magyarországon eddig az Ipolytarnóci Természetvédelmi Terület és a Duna-Ipoly Nemzeti Park területén található Szénás-hegyek nyerte el ezt az elismerést.

(KVM közlemény)

Büntetlenül irtják a brazil esôerdôket

Hihetetlen tempóban folyik a brazíliai esôerdôk irtása: 2001 és 2002 között negyven százalékkal nagyobb területet taroltak le, mint bármikor az utóbbi évtizedben. A legújabb mûholdfelvételek szerint – szemben a 2001-ben megtisztított 18 166 négyzetkilométernyi területtel – tavaly már 25 476 négyzetkilométernyi erdôség vált pusztasággá a termôterületet növelô farmerek fairtogya miatt – adta hírül a BBC.

A környezetvédô szervezetek növekvô aggodalommal figyelik, hogy a fakitermelés ütemének kívánatos csök-

kenése helyett immár drámai mértékben fogynak az esôerdôk, elsősorban az Amazónia déli részén gyorsan szaporodó szôjatermelô farmok érdekei és profitéhsége miatt.

Jó hír, hogy az erdôirtás mérséklését célzó javaslatait várhatóan már a jövô héten elôterjeszti a brazil kormány. Ám a BBC megjegyzi: az esôerdôk védelmét hosszú idô óta szorgalmazó Marina de Silva, az új környezetvédelmi miniszter nincs könnyû helyzetben. Az erdôirtást ugyan már pontosan nyomon követheti Brazília sok millió dollárt érô mûholdja

és radarfigyelô rendszere, ám a lelkes környezetvédô szervezeteknek a takarékos költségvetésbôl annyi sem jutott, hogy benzint vegyenek az autójukba, és lefûleljék az illegálisan tevékenykedô favágókat és farmereket. Emellett Brazília kaotikus igazságszolgáltatási rendszerében annyi a törvény adta kibúvó és olyannyira eluralkodott a korrupció, hogy a tettesek csaknem minden esetben büntetlenek maradnak.

Az amazóniai esôerdôk adnak ott-hont a világon élô valamennyi állat és növény harminc százalékának, ám Braziliában már 243 ezer négyzetkilométernyi területtel, vagyis öt százalékkal csökkent a fák élôhelye az utóbbi tizenöt évben.

(Magyar Nemzet)

Megjelent >>>>>>>

**Az FVM
Képzési és Szaktanácsadási Intézet**
1223 Budapest, Park u. 2.
Tel.: 06/1/362-8100

**Erdész-, faipari mérnök, szakirányú
pedagógiai végzettséggel és
tanítási gyakorlattal rendelkező kollégákat
keres szakreferensi munkakörbe.**

**Jelentkezés
részletes szakmai önéletrajzzal.**

Határidô: 2003. szeptember 10.

**Felvilágosítást ad: Pataki Tamás fôigazgató,
az intézet fenti címén és telefonszámán.**

Szlovéniai tapasztalataink

Az Erdőművelési és az Erdőhasználati Szakosztályok szokásos évi közös tanulmányútjukon 2003. május 6-9. időszakban Szlovéniában jártak. Az érdekes szakmai tanulmányúton nemcsak szakosztálytagok vettek részt, de a részvénytársaságok delegálásában más egyesületi tagok is, összesen 50 fő. A vendéglátónk a Slovenian Forest Service (az ottani ÁESZ) Celjei Erdészete volt. Kulturális programként a celjei várat (a Hunyadiakkal ellenséges Cillei-család ősi fészket) és Zice karthausi kolostor romjait néztük meg. A Celjei-medencét erdős hegyek veszik körül, melyekben a város törekszik erdőtulajdonhoz jutni, hogy a közjóléti funkcióknak minél szélesebb teret biztosíthasson.

A szlovéniai erdőgazdálkodásról általában

Az országnak az erdőleltár éves állapota szerint 1 135 000 hektár erdeje van, amely 56%-os erdősültségnek felel meg. Ezzel Finnország mögött a második legerdősültebb ország Európában. Műholdfelvételek elemzése szerint az erdősültség már elérheti a 60%-ot, s még ez is folyamatosan nő, mely elsősorban a mezőgazdálkodásra alkalmatlan felszíni formákból és talajokból következik. Az erdőgazdálkodást a Slovenian Forest Service szervezi és irányítja. Az 1994 óta működő szervezet a nálunk megszokott erdészeti igazgatási teendőkön túl az állami erdőgazdaságok tevékenységének bizonyos részét és a magánerdő-gazdálkodás szakirányítását is ellátja. Mindezek mellett vezeti a nyilvántartásokat, erdőleltározást, éves tervezést, erdőértékelést, termőhelyfeltárást,

tájtervezést végez, felelős az erdőkárok megelőzéséért, az erdei utak fenntartásáért. Az állami erdőkben a munkát kivitelező vállalatok végzik hosszú távú szerződések alapján. Az erdők 70%-a különféle bükkös erdőtípusból áll, 4-4%-ot borít jegenye- és feketefenyő, 1%-ot lucfenyő, 11%-on találhatók tölgyesek, a fennmaradó 10%-on lombfajok osztoznak. Az átlagos élőfakészlet 234 m³/ha, mely a II. világháború után folyamatosan növekedve érte el ezt az értéket. Az állami erdők aránya csupán 20%, a magánerdőké 80%. A magánerdőkben az egyéni tulajdon jellemzőbb, nem az osztatlan közös. A magánerdő-tulajdonosnak az éves terv ingyen készül, ez is az állam szolgáltatása. Minden 10 cm átmérőt meghaladó fát a kerületvezető együtt jelöl a tulajdonossal.

A természetszerű erdőgazdálkodásban alkalmazott módszerek

A természetszerű erdőgazdálkodásban alapelv a természet dinamikájának megértése, felhasználása. Mesterséges erdősítést általában csak a katasztrófák után alkalmaznak. Az erdőnevelésben cél az adott területre legjellemzőbb fafajösszetétel kialakítása. Vallják, hogy nem szabad a gazdálkodási módszereket túlságosan beskatulyázni. Legáltalánosabban a csoportos szálalóvágást alkalmazzák, de szükség szerint végeznek szegélyvágást, szálalást, mikro tarvágást, egyszerű felújítóvágást is. Tiszta módszerek az állami erdőkben és a nagyobb magánerdőkben fordulnak elő, a kis magánerdőkben a kombinációk a jellemzők. Jól érzékel-

hető volt, hogy erdőgazdálkodásuk nem vergődik a túlszabályozottság és a kategóriákba gyömöszölés fogságában.

Az erdő és a vad viszonyában szemléletük szerint nem az a lényeg, mekkora vadállomány van a területen, hanem ha nő a kár (ezt 5 mx5 m-es mintaterületeken kétévenként mérik), növelik a kilövést. A becslött vadlétszámot nem tartják a vadlétszám-szabályozás fontos elemének. A vadgazdálkodásban 10 éves tervek és éves tervek készülnek.

Terepi bemutatók

Csoportos szálalóvágás bükkös állományban Vitanje mellett Smolnikban

Egy-egy erdőrészletben a csoportos szálalás megkezdésekor és folytatása során a terület feltárásának koncepciója és a megjelenő újulatfoltok függvényében hoznak döntést a szakemberek. Az egy-egy évben véghasználatra kerülő csoportok mérete egy fahosszal jellemezhető, 15-30 méter, kivételes esetben 60 méter. Mindehhez persze nagyon jó feltártság kell. A hosszú távon fenntartandó térbeli és időbeli rendet előre kell látni, tudni kell, hol lesznek a közelítő nyomok. A meglátogatott erdészetenél 125 fm/ha a közelítő nyomok sűrűsége. A különböző korú, már felújult csoportokat összekapcsolják az utolsó véghasználatok. A faanyag (lábbon száradt és élő) 3-5 %-át hagyják vissza az erdőben.

Érteztünk egy körülbelül 0,5 hektáros korábban viharkáros foltot is. Ezt nem ültették be, hiszen hamarosan magától is felújul. Már most jelentkeztek a bükk és luccsemetek. Magukra nézve megállapították, hogy az erdészek sajnos sok esetben türelmetlenek. Az a rendező elvük, hogy csak a legjobb termőhelyen érdemes az elemi károk helyét beültetni, mintegy gyorsítva a fatermesztési folyamatot.

200 éves gyertyános-kocsányos tölgyes-égeres sík vidéki maradványerdő Prezival batárában

A tájra egykor jellemző, ma már alig fellelhető erdőtypust a helyi önkormányzat helyezte védelem alá. Kieső haszna miatt kompenzációt fizet az erdőtulajdonosnak. Itt is süllyed a vízszint, erős a nitrifikáció, időnként legeltetnek, tehát felújítási problémák jelentkeznek. Pedig látunk az állomány alatt többéves tölgy-újulatot is. Viszont az erdő szélén mély árok viszi el az egyébként fontos többletvizet.

Szálaló lucos-jegenyefenyves-bükkös magánerdő Nazarje határában

A szálalás a szlovén kollégák véleménye szerint is nagyon kifinomult és bonyolult feladat, ezért nem túl gyakran alkalmazzák. Viszont szálalással kis területen is (3-5 hektár) lehetőség nyílik tartamos erdőgazdálkodásra. A farm gazdáját mint mintaszerűen erdőgazdálkodó gazdát mutatták be. Az udvarán lévő, ma már néprajzi értéknek számító, több mint 200 éves pajta gerendázatából hajdani faóriásokra lehetett következtetni. De most is büszkén mutatta meg erdeje legnagyobb és legöregebb fáját, mely egy méretes jegenyefenyő volt.

A szálalás elvi alapjait az erdő belsejében egy ottani erdőtervező kolléga vezette fel. A szálaló erdőkre 250 mx250 m állandó hálózat rácspontjaiban készítenek felvételt. Itt mindent mérnek, ami 10 cm átmérő fölötti. Esetenként és szükség szerint a módszert növedék ellenőrzéssel is kombinálják (növedékfűró). A szálalás során kivendő fákat nem a célátmérő, hanem a jó állományszerkezet kialakítása szerinti szükségesség alapján határozzák meg.

A bemutató helyszínén mi is láthattuk, hogy a természetes újulat, ha nincs elegendő többletfénye, ernyő alakú lesz. Ha kap egy kis többletfényt, „futók” lesznek az újulat egyedei, megkezdik a gyors magassági növekedést. Ahol túl sok a vastag fa a felső szintben, ott a fiatalok fejlődése blokkolódik, nem alakulhatnak ki futók. Csekély állékonyosságuk miatt a hőtörések elsősorban ezeket szokták érinteni.

A szálaló erdőkben az erdőnevelés során minden egyes fát külön értékelnek. Ennek során a rendező elv: a helyes szálaló erdő szerkezet és forma beállítása és az értékes fák kitermelhetőségének megteremtése.

A szálalás szlovén kollégák által említett hátrányai: csak a hosszan árnytűró fajokra (B, LF, JF) tudják alkalmazni,

nagy a feltártság igény, könnyebb, ha a terep sík. Szakszerűtlen fakitermelés nyomán sérülhet a fiatal állomány. Állandóan dolgozni kellene az erdőben, de az alacsony faárak miatt a tulajdonosi kör elveszti az érdeklődését. Így a szabályos szálaló állományokban szakaszos szálalás alakulhat ki.

Gazdálkodás egy havasi völgyben

Magashegységi farmgazdálkodást láthatunk a Karavankák és a Szavinjai-Alpok között, a Rinka-vízeséshez vezető Logarska-dolinában. A völgy 1977 óta védett. A helyi birtokosok kapták meg a lehetőséget, hogy a területet társult gazdálkodásban kezeljék, s egyben ők valósítják meg a természetvédelmi kezelést is. Vezetőjük az ott lakó helyi erdész. 10 000 hektáron 560 lakos él a havasi völgyben. A magashegységi farmgazdálkodás 40 farmon folyik, melyek 110-140 hektár nagyságúak. A többi szikla, sziklafal, nem művelhető terület. A tulajdonosi közösség tagja az is, akinek esetleg csak kilométer magas csupasz sziklafala van. Fő tevékenységük az

erdőgazdálkodás és a turizmus. Az utóbbi 50 %-kal nagyobb jövedelmet ad, mint az erdőgazdálkodás. Energiaszükségletüket fából fedezik. 650 szálláshellyel rendelkeznek. A bevételeik belépődíjból, szállásdíjból képződnek. Természetvédelmi szempontból legfontosabb a forgalomszabályozás. A későbbiekben a völgyön belüli mozgást is saját járműveikkel akarják megoldani. Mezőgazdasági termékeiket közvetlenül a látogatóknak adják el, mert a nagy-és kiskereskedelmi árréssel már nem volnának versenyképesek. Módszereik továbbfejlesztéséhez a mintát az osztrák Alpokból veszik.

Összefoglalva megállapíthattuk, hogy a szlovén erdészek és erdőtulajdonosok a nálunk megszokottnál kevesebb stresszel élik meg mindennapjaikat. Úgy tűnik, csak az erdőfenntartás kötelezettségének kell megfelelniük.

Hasznos és érdekes tanulmányutunk házigazdája *Robert Hostnik* erdőmérnök kolléga volt, a Celjei Erdészet vezetője. A vele való kapcsolatfelvétel lehetőségét és a tanulmányút előkészítését *Csépányi Péter*nek köszönjük.

Bús Mária

A IV. Erdő és klíma konferencia Bakonybélben

„Elegendő, ha az igazság egyetlen egyszer, egyetlen elmében megjelenik, és többé már semmi sem tudja megakadályozni abban, hogy mindent hatalmába ejtsen és mindent feléigessen.” Talán nem tűnik túlzásnak Pierre Teilhard du Chardin gondolatát idézni az 1994. évi nosztalgikus Erdő és klíma konferencia kiötölő kapcsán. Az erdeink állapotának javítása érdekében meghirdetett összefogás mind az erdészek, mind az ökológusok, mind a meteorológusok közül sok szakembert toborzott egy táborba. A konferenciáról megjelentetett kiadvány 40 előadás címet tartalmazza, a végén egy ajánlással, amely a 80 résztvevő közös véleményét tükrözte. Ez az ajánlás utalt a globális ökológiai rendszer korábbi egyensúlyának veszélyeztetettségére, s arra, hogy milyen nagy ebben az ember felelőssége. Talán a lényegét leginkább a következő mondat fejezi ki: A problémák ismeretében újra kell fogalmazni az erdők és az erdőgazdálkodás szerepét és jelentőségét, mivel az erdő fontos tényező az élet számára kedvező klíma megőrzésében.

A második Erdő és klíma konferenciát három év elteltével rendezték meg Sopronban, amely iránt hasonló érdeklődés mutatkozott. Ennek a konferenciának a keretében avatták fel az egyetem botanikus kertjében Botway professzor mellszobrát, a termőhelyismeret-tan első nagyhírű professzorának 100. születési évfordulója alkalmából. A rendezvény értékelése során a Magyar Meteorológiai Társaság Választmányában fogalmazódott meg a vélemény, hogy ebben a témában még sok lehetőség van, érdemes ezt az eszmecsérét háromévenként megrendezni. Így került sor 2000-ben Debrecenben a harmadik, és 2003-ban Bakonybélben a IV. Erdő és klíma konferenciára, de ezenközben kialakult az a hagyomány is, mely szerint a helyszínt az ország keleti és nyugati felén váltakozva választjuk ki.

Bakonybél ideális helyszínnek bizonyult a konferencia megszervezéséhez. Amint ezt az Állami Erdészeti Szolgálat

Veszprémi Irodájának igazgatóhelyettese, *Bús Mária* által vezetett első esti sétánk alkalmával megtapasztaltuk, ez a település szervesen kapcsolódik a Bakony erdeihöz, még bencés hagyományaival is.

Az elhangzott előadások részben éghajlatunk múltjáról, jelenéről, általunk belátható jövőjéről, részben az erdő és az atmoszféra kapcsolatáról, az erdő mikroklímájáról, részben a meteoroló-

giai ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeiről, illetve az ember által előidézett környezeti változások erdeinkre gyakorolt hatásáról szóltak.

A központi témának talán a vizet jelölhetnénk meg, hiszen az előadásokban a legtöbbször erdeink vízgazdálkodásával kapcsolatos fogalmak jelentek meg. Szó esett az erdeink vízellátottságának változásairól, vízgazdálkodási szerepéről, a faállományokban, faegyedekben mozgó víz mennyiségi és minőségi változásairól, de még az energetikai témájú előadások is kapcsolódtak a vízforgalomhoz.

Örvendetes, hogy az előadások túlnyomó többségében meg lehetett találni a kapcsolódást a gyakorlathoz, s a szakmai kiránduláson is találkozhattunk a meteorológiai ismeretek gyakorlati alkalmazásának kitűnő példáival. Az előadások színvonalát, tudományos értékét a várhatóan ősszel megjelenő kötetből ismerhetjük meg, hiszen ez is ha-

gyomány az erdő és klíma konferenciák történetében.

Amint a bevezető előadás is a szakterületek találkozásairól és kölcsönhatásairól szólt, a három nap szinte a folyamatos párbeszéd jegyében zajlott. Június hatodikán, amikor elbúcsúztunk, minden meteorológus egy kicsit erdész, s minden erdész egy kicsit meteorológus is lett.

Dr. Vig Péter

A soproni Erdészeti Technikum szeretné felvenni a kapcsolatot az 1953-ban végzett diákjaival. Kérjük az erdőgazdaságokat, erdészeteket, kollégákat, hogy akik tudnak olyan erdész technikuszokról, akik 50 évvel ezelőtt a soproni iskolában végeztek, jelezzék azt nekünk a következő címen:

**NYME Roth Gyula Gyakorló Szak-
középiskola és Kollégium
9400 Sopron, Szent György u. 9.
Telefon: 99/ 506 470**

**Dr. Rónai Ferenc
igazgató**

**Sopronban tavaly végzett
környezetmérnök
(végzős vadgazdamérnök)
állást keres lehetőleg
Budapesten vagy környékén:
06-30-313-6750**

Helyreigazítás:

A júniusi számban megjelent Kurdi István cikkének címe helyesen: „Telepítsünk újra erdőt”, a szövegben a név helyesen Benedek Fülöp.

Egyesületi hírek

Erdők Hete megnyitó a Parlamentben 2003. október 3.

Az OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztálya kezdeményezésére, az állami erdőgazdaságok többségi részvételével, évente kerül megrendezésre az erdészeti, az erdőt, az erdőgazdálkodást és kapcsolódó erdészeti feladatokat népszerűsítő országos programsorozat a közvélemény formálására. Ez évben az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága és Erdészeti Albizottsága a Parlament felsőházi üléstermében „Erdészeti nyílt nap”-ot szervez, Egyesületünkkel közösen. A részletes program kialakítása előkészítés alatt van. Kérjük, hogy tagságunk zöld egyenruhában, minél nagyobb számban, képviselve az erdőgazdálkodókat, jelenjen meg a rendezvényen. Kérjük a naptárban az időpont előjegyzését. Kérjük továbbá az állami erdőgazdaságok vezetőit, hogy munkatársaikat a rendezvényre kiküldeni szí-

veskedjenek. Hasonlóan várjuk a magánerdő-gazdálkodókat és erdőtulajdonosokat. Kérjük, hogy az erdészeti intézmények és hivatalok is képviseltesék magukat a Parlamentben.

Az OEE Kárpát-medencei rajzversenyt hirdetett ez alkalomra, melyre szép számmal érkeznek a pályaművek. A legjobb alkotásokból kiállítás rendezünk a Parlamentben és a díjak is itt kerülnek átadásra. Várjuk a rendezvényre az erdészeti erdei iskola programjain részt vevő diákokat, pedagógusokat és természetesen a határon túlról érkező vendégeket. Kérjük a szakosztály-tagok szervezőmunkáját, segítségét, az előző évek gyakorlata szerint. További információk az OEE honlapján és a meghívóban kerülnek közlésre.

Várunk minden érdeklődőt rendezvényünkre.

Közgazdasági Szakosztály-ülés

A Közgazdasági Szakosztály május 6-án Alsóperén a HM VERGA Rt.-nél tartotta szakosztály-ülését.

Az első napirendi pontban Halász Gábor tartott előadást az NFA és az erdőkezelés címmel. Az előadásból kiderült, hogy az NFA szervezete felállt, a különböző adatszolgáltatóktól megkapták az általuk felügyelt földterületek adatbázisát. Jelenleg ezeknek a földnyilvántartásoknak az összefűzése van folyamatban. Az állami területek nyilvántartása zűrzavaros, van olyan terület, amely több helyen is nyilvántartott, van olyan, amely sehol sincs nyilvántartva. A vagyonyilvántartásnak földrésztlet alapúnak kell lennie és a Földhivatali adatok alapján kell nyugodnia. A vagyonyilvántartás alapján lehet majd a hasznosítási terveket kidolgozni vagyongazdálkodási, haszonbérleti szerződéseket kötni, egyes földrésztleteket eladni, elcserélni, felvásárolni. Az NFA-hoz tartozó földrésztletek tulajdoni lapján a Magyar Állam szerepel tulajdonosként, az NFA pedig a tulajdonos képviselőjeként. Az NFA-hoz került földek műveléséről gondoskodni kell, mert műveletlen föld után az NFA-t is megbüntetik. A védett és védelemre tervezett vagyongör nem került az NFA-hoz. Ez felveti a vagyongazdálkodó megvá-

Erdészeti feladatok támogatása

Levelek dr. Németh Imre miniszternek

Tagságunktól rendre érkeztek a különböző véleményekkel jelzések, hogy az Erdészeti feladatok egy részének kifizetése, felfüggesztésre került, egy az FVM Értesítőben megjelent közlemény alapján. Az erdőgazdálkodókat rendkívül nehéz helyzetbe hozták a közleményben foglaltak következményei, tetéző a kedvezőtlen kereskedelmi viszonyok negatív hatását és az erős forint által okozott bevételi kieséseket. A tagsági jelzésekre reagálva, Egyesületünk a MEGOSZ vezetésével egyeztetve, közös elnöki aláírásokkal, levélben (levelekben) fordult dr. Németh Imre FVM miniszter úrhoz, hogy támogassa a két szervezet tagságának kérését.

Az utóbbi levelünkre érkezett (FVM EH 31753/2/2003) válasz nem foglalkozik az alapvető kéréssel, nem ad kielégítő választ a tagságunk által felvetett problémára.

Ezért ismét, tisztelettel kérjük levélben Miniszter urat, hogy személyesen foglalkozzon az erdőgazdálkodók gondjával.

A levélben megírtuk, hogy „*Nem többelforrásokat kér tagságunk, csupán a Minisztérium által betervezett és a költségvetésben a Parlament által jóváhagyott támogatások kifizetését. Ismételtlen kéri tagságunk, hogy Miniszter úr előlegezze meg a mintegy 1,3 milliárd Ft támogatás összegét, mely a költségvetésben szerepel az Erdészeti feladatok soron. Az erdőgazdálkodók pedig a tervezett befizetéseiket az év során minden bizonnyal teljesítik, hiszen ezért bagyta jóvá a Parlament az FVM előterjesztését, hogy az APEH szedje be az elmaradásokat. Kérjük, hogy ne hozza nehez pénzügyi helyzetbe azon erdőgazdálkodókat, akik teljesítették befizetéseiket és az év során szakmailag indokolt erdészeti munkáikat időben elvégezték. Kérjük az FVM Értesítő 9. számában, az 1352. oldalon megjelent közleményt visszavonni és a normatív támogatást a pályázatok és az elvégzett munka szerint kifizetni.*”

A lapot Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

» **OBSERVER** «

OBSERVER BUDAPEST
MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738

rendszeresen szemlézi

OEE Titkárság
tel.: 201-6293, Fax: 212-7518
e-mail: oee@mtesz.hu
Internet cím: www.oee.hu

lasztásának rendeltetés szerinti kérdését. A jelenlegi vagyonkezelési szerződések megújítása szinte lehetetlen a védett és nem védett területek szétválasztása miatt. Az NFA által vásárolt erdőművelési ágú földrészleteket vagyonkezelésre az Állami Erdészeti Rt.-nek ajánlja fel az NFA, ha azok vállalják a vagyonkezelést.

A második napirendi pont keretében *dr. Mészáros Károly* tartott előadást az EU integráció hatása az erdőgazdálkodásra címmel. Az előadás kitért az erdő támogatási rendszerére, az EU-tagállamok erdőgazdálkodásának szervezeti felépítésére és ezeknek a magyar viszonyokkal való egy-

bevetésére. Magyarországon több szervezet (KVM, NFA, ÁPV Rt.) készíti a saját szemszögéből megközelítve az erdővel, erdőgazdálkodással kapcsolatos stratégiát, de egységesen még senki sem tekinti át a kérdést. Levonható következtetések az EU-csatlakozás kapcsán: változás biztosan lesz, de ez részben nem tervezett, csak sodródás, illeszkedési kényszer. A kezelő és az erdővagyon viszonya, a racionális gazdálkodási egység (a regionális erdőgazdálkodás a támogatási politika alapja) érvényesülésére kell törekedni. Az EU-csatlakozás után is fenntartható és fenntartandó az erdőgazdálkodás nemzeti támogatása. A

magyar támogatási rendszer nagyon sajátos, ezért hosszabb távon biztosan nem tartható. Az állami társaságok erdőgazdálkodásának támogatását költségvetési feladat finanszírozásával lehet biztosítani.

A harmadik napirendi pontban *Ormos Balázs* beszélt az OEE aktuális feladatairól, az elért sikerekről. Negyedik napi rendben a 2003. évi munkaterv került véglegesítésre.

A szakosztályülés zárásaként a szakosztály felvette tagjainak sorába *Ézsölné Csiszér Mária, Farkas János* és *Major László* tagtársunkat.

Takács Tibor
titkár

Őrségi tanulmányút

A HM Budapesti Erdőgazdaság Rt. helyi csoportjának küldöttsége nagy sikerű tapasztalatcserén vett részt az Őrségben a Szombathelyi Erdészeti Rt. meghívására május 12-13-án.

A csipkerekai vadászházban *dr. Pethő József* vezérigazgató fogadta a vendégeket és tájékoztatta őket az Erdőgazdaság munkájáról, eredményeiről. Ezután *Bakó Csaba* vezérigazgató-helyettes és *Keresztes László*, fahasználati csoportvezető vezetésével került sor a Szentgotthárdi Igazgatóság erdőművelési és vadgazdálkodási munkájának bemutatására. Kemestaródfán a „Bagóné” nevű erdő-tömbben sikeres makkvetéses erdőfelújítást, majd Iváncon és Hegyhátszentmártonban természetes felújítási területeket tekinthettek meg a vendégek *Bu-*

gán József, a Szentgotthárdi Igazgatóság erdőművelőjének tájékoztatása mellett. Parázs vita alakult ki a természetszerű erdőgazdálkodás, a „Pro Silva” szemléltetű erdőkezelés és a kisparaszti szálalás – melynek az Őrségben nagy hagyományai vannak – alkalmazhatóságának vonatkozásában. Közben Kutas Lajos, az Erdészet vezetője mutatta be az eredményesen működő csákánydoroszlói vad-disznóskert gazdálkodását és mondta el a létrehozása és működése által előidézett bonyodalmakat.

Délután – kulturális programként – a pityerszeri falumúzeum és az őriszentpéteri, Árpád-kori templom megtekintése következett Ottó atya kimerítő, érdekes és humorral fűszerezett tájékoztatása mellett.

A második napon a Vasvári Igazgatóság területén járt a küldöttség. Elsőként, egy vasvári városnézést követően, az ősbükkös, a szentkúti kápolna és búcsújáró hely – melyek a vasvári parkerdőben helyezkednek el – meglátogatása következett, majd a vasvári „Vaskaput” tekintették meg, amely a honfoglalás környéki időkben az ország nyugati gyeplőjének egyik ellenőrző pontja volt. A szakszerű történelmi és szakmai információkat *Zágorbidi Czigány Balázs* múzeumigazgató, *Orbán Lajos* erdészeti igazgató, *Galambos István* erdőművelési műszaki vezető és *Laki László* gépezési műszaki vezető szolgáltatta.

A tanulmányút fénypontját a virágzásának csúcán lévő Jeli Arborétum megtekintése jelentette, ahol a kert előéletéről *Molnár Péter* főerdész, a jelenéről pedig *Németh Imre* területvezető tájékoztatta a vendégeket.

A tanulmányút szabadtéri vacsorával zárult, amelyhez a csak felsőfokú jelzőkkel illethető, nyílt tűzön készült sültet *Galambos István* (egy jó erdőművelő ehhez is ért) és *Laki László* kolléga állította elő.

A budapesti erdészek korábbi farkaserdei, kőszegi és mostani őrségi, valamint a szombathelyiek lovasberényi, táborfalvai, bujáki és süttöi látogatása után a kölcsönös ismeretszerzés érdekében a résztvevők mindkét oldalról hasznosnak ítélték és közös megegyezés alapján fog – remélhetően – sor kerülni a jövő év első felében egy újabb tapasztalatcserére, ahol a szombathelyi kollégák ismerik meg a HM Budapesti Erdőgazdaság Rt. Uzsi Erdészeti Igazgatóságának munkáját és működési viszonyait, eredményeit.

Keresztes György

Ülésezett a Szeniorok Tanácsa

Az OEE Szeniorok Tanácsa ez évi első ülését 2003. február 25-én a B.pest Fő u. 68. sz. alatti helyiségében tartotta. Az ülésen részt vett a tagság 80%-a és a meghívott vendégek.

– A tervezett napirend keretében; a „Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram” c., [továbbiakban: NEP és NES] vitaanyagot ismertette **dr. Mészáros Károly dékán, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar Erdővagyon-gazdálkodási Intézet igazgatója**. Az előadáshoz **dr. Erdős László** korreferátum jellegű diavetítéssel kísért gyakorlati kiegészítést fűzött, alátámasztva az erdő, ill. ültetvény jelentőségét az agrárterületek hasznosításában.

Az aktuális téma szemléltető megvilágítása után **dr. Szász Tibor** írásban is átadott következő véleménye nyomán alakultak ki az észrevételek:

„Az anyag a tárgyhöz méltó megjelenítésben lényegét adja annak az ismeretanyagoknak, amit ma az erdőkről, az erdőgazdálkodásról egyetemi szinten tudni lehet. Ezt az összeállítók igyekeztek olyan nyelvezettel elkészíteni, hogy a nem szakemberek számára is érthető legyen. Valószínűleg csak figyelmetlenségből vagy elgépelésből ered egy-két téves megállapítás, mint pl. az 53. oldalon az A.1.1 pontban a bükk színes gesztűként említése.

Az anyagon látszik, hogy az egyes fejezeteket más csoportok készítették. A gondos összefűzés ellenére sem sikerült az ellentmondásokat és az ismétlődéseket kiszűrni. Példaként kiragadok néhány megállapítást. A 40. oldalon: „...A földhasznosításban fontos szempont, hogy ...a természetközeli erdőgazdálkodás fokozottan képes a természet- és környezetvédelmi célok megvalósítására. ...A nem őshonos fajok erdőben, ...és monokultúrákban ...lehetőség szerint a természetközeli alakítás a cél, ...a jövőben felszabaduló gyenge termőhelyi területeken a kis ráfordítást igénylő gazdálkodási rendszerek alkalmazására, mint pl. a természetközeli erdőgazdálkodásra kell törekedni.” A 48. oldalon: „...Cél az egészséges, természetes erdőállapot ...megvalósítása.”

Ezekkel a megállapításokkal nincsenek szinkronban a következők: Az 55. oldalon: „...Valósuljon meg az olyan erdőtelepítés és erdőművelés, amely lehetővé teszi tartósan jelentős mennyiségű papírfá kitermelését.” Az 54. oldalon: „...Az erdőtelepítések során messzemenően figyelembe kell venni a feldolgozó fajok és választék igényét.”

Az egyes fejezetek közötti ilyen ellent-

mondások kiiktatása érdekében, de az erdőgazdálkodási célok egyértelmű meghatározása érdekében is – akár törvénymódosítással – programra kellene tűzni a természetszerű és ültetvényszerű erdőgazdálkodás pontos definiálását. El kellene dönteni, hogy melyikre milyen törvények és szakmai előírások vonatkoznak. Fel kellene ezt követően mérni, hogy a jelenlegi erdőterületekből kell-e, ha igen, mennyit átsorolni az ültetvényszerűek közé, és a jövőben betelepítésre kerülőkből mekkora hányad jusson a természetszerű erdőgazdálkodásban kezelték közé. A kettőre más-más stratégiát kellene kidolgozni.

Célszerű lenne stratégiaként elfogadtatni, hogy a jelenleg állami tulajdonban lévő erdők nem privatizálhatók és a nemzeti földalapba bekerülő magántulajdonú erdők, ha azok állami erdőkhöz kapcsolódnak, vétessenek állami tulajdonba és kezelésbe.

Célszerű lenne a programba beépíteni azt, hogy külön a természetszerű, külön az ültetvényszerű erdőgazdálkodásra olyan anyagi ösztönzők kialakítása és bevezetése szükséges, amelyek garantálják a szakszerűséget a meglévő erdők kezelésében, az új erdők létesítésében, és amelyek általában segítik a NES és NEP megvalósítását.

Stratégiai célként kellene megfogalmazni az átlag-állampolgárok és erdőgazdálkodással foglalkozók oktatásának reformját. Az általános oktatással el kellene érni, hogy állampolgári kötelességének érezze minden magyar állampolgár a természet, az erdők óvását, és már gyermekkorban el kellene sajátítani az erdőben megkövetelt magatartást. A szakképzésnek pedig a fizikai munkától a felsőszintű képzésig lehetővé kell tenni az erdővel foglalkozók számára az adott tevékenységhez szükséges ismeretek megszerzhetőségét. A szakmai képzést nemcsak a szakmunkás, technikus és felső szintű, hanem az olyan erdőbirtokosok részére is, akik egy-két hetes tanfolyamokon a soron következő, erdőhöz kapcsolódó feladatok elvégzéséhez kívánnak ismeretekhez jutni.”

Az előadások és vitaindító észrevételhez véleményt nyilvánítottak még: *Kállai György* [NFA], *dr. Varga Péter* [AKII], *Zatbureczky Lajos*, *dr. Madas László*, *Halász Aladár*, *Jakabffy Ernő*, ill. írásban *Abonyi István*. Az elhangzottakra és felmerült kérdésekre az előadók, valamint *dr. Lengyel Attila* programkoordinátor válaszoltak, és elismerték, hogy a közreadott anyag még az első változat, amely az el-

hangzottakhoz hasonló konstruktív észrevételekkel válhat hasznossá, ill. teljessé.

A véleménycseréből leszűrhető volt, hogy a NES, ill. NEP kellően részletezett elemzésre épül és elismerést érdemel. Méltányolandó az igen széles társadalmi igényt megválaszolás szándéka. **Célszerű lenne azonban a stratégiai és a program jellegű elemeinek összefogottabb (árnyaltabb) megjelenítése**, rendszerezése. Ilyen vonatkozásban következzen néhány kiemelhető észrevétel:

- **A Stratégia meghatározó (lényegi) elemeit ajánlatos hangsúlyosabban megvilágítani** bizonyos taktikai jellegű részletekkel szemben.

- Az anyagban a szakmát **a piaci oldal erőteljesebben meghatározza**, tagoltabbá formálja, amely **jelenséget a tudomány** szakszerűbben és **előretekintőbben kellene ellensúlyozni**, a gyakorlattal még jobb összehangoltsággal.

- **Biztosítani kell a természetszerűség, ill. az ültetvény jelleg arányos érvényesülését**, termőhelyi optimalizálását az arány-eltoló hatás befolyásolásával, megfelelő **gazdasági szabályozók kidolgozásával** (állami vonatkozásban non profit forma, amely a természetvédelem irányába is csökkentené a feszültséget, itt támogatások, ill. a magánosoknál inkább hitelkonstrukciók és piaci eszközök stb.). Hatni kellene a tulajdonviszonyok világosabb, egyszerűbb rendezésére, a Közösségi erdők „preferálására”.

- **Ajánlatos lenne rámutatni az erdő kezelésének, gazdasági szerepének megosztott irányításából fakadó ellentmondásaira, összevonása szükségességére.**

- A stratégia egyik döntő eleme a **szakmai oktatás, képzés**, amelynek ki kellene terjednie az állampolgárokra is, mint az **erdő gondozási és faültetvény kezelési feltételét képező** ismeretterjesztés differenciált formáinak meghatározására.

- A fenntarthatóság irányelveiben kelő nyomatékkal **szerepeljenek a korlátlan igények kielégítése helyett az alapvető szükségletek kielégítésének feltételei**, úgy is, mint a **megújuló erőforrással való önkorlátozó gazdálkodás** szükségességére.

- Az erdőgazdálkodás, **vidékfejlesztés az agrárterületek hasznosítási lehetőségeivel** összefüggésben a fásültetvények, illetve az út menti és mezővédő **erdősávok arányának**, továbbá vízgazdálkodási jelentőségének célszerűbb összevetése, távlatai?

• Olyan feltételrendszer körvonalazása, amely által az **eszköz-intenzivitás helyett jobban** érvényesüljenek az **eszköz hatékonyság** viszonylatai.

• **A tudomány és kutatás fő irányainak elemzése stratégiai elem** az ERTI szerepének vázolásával stb.

A következőkben a Sz. Tanács állandó

tagjai közé beválasztotta *Balogh Ferencet*. Továbbiakban a Szenior Tanács állást foglalt abban, hogy az alapításkor meghatározott 25 fős keretben folytatja tevékenységét. Az ülésein való részvételt azonban meghívottakkal bővítheti, a tagság ajánlata alapján (tagonként 1 személy). Az állandó tagság az azokból választható, akik az

üléseken rendszeresen részt vettek és a legaktívabbak voltak.

A szervezeti kérdéseket követően javaslatok érkeztek a 2003. évi munkaterv kialakításához, majd az elnök az aktív részvételt megköszönve az ülést bezárta.

Dr. S. Nagy László
elnök

Az OEE **Tanúsítási Rendszerek Szakosztálya** 2003. május 28-án Budapesten az OEE klubtermében tartotta ülését 19 fő részvételével.

Az ülésen először *Pallagi Béla*, az Interdox Kft. projektmenedzserje és *Elek Miklós*, a NYÍRERDŐ Rt. minőségügyi és környezetirányítási vezetője tartott bemutatóval egybekötött ismertetést az ISOpack minőségirányítási programrendszer bevezetése kapcsán a NYÍRERDŐ Rt.-nél szerzett tapasztalatairól. A tervezés és fejlesztés együtt 5 hónapot vett igénybe, az Rt. 11 telephelyét átfogó rendszerként kialakítva. A programrendszer keretében minden minőségirányítási folyamat teljes mértékben megvalósítható. A rendszer moduláris felépítésű, amely a Belső minőségügyi audit; Beszállítók, alvállalkozók értékelése; Méréseszközök nyilvántartása; Vezetőségi átvizsgálás; Reklamációkezelés; Képzés; Minőségügyi dokumentumtár; Dolgozói elégedettség-vizsgálat modulokból tevődik össze. Minőségirányítási dokumentum csak azonosítóval ellátva, a programrendszeren keresztül, elektronikus aláírással hitelesítve jöhet létre, és további kezelése is a program által történik.

Az ismertetőt és a vele kapcsolatos véleménycserét mind az előadók, mind a szakosztályi tagjai kölcsönösen fontosnak és hasznosnak ítélték a további együttműködés szempontjából.

A programrendszer bemutatását követően a ZALAERDŐ Rt. minőségügyi és KIR vezetője tájékoztatta a résztvevőket az Rt.-nél megtörtént, KIR tanúsítványt megújító auditról. Felhívta a figyelmet azokra a szemléleti változásokra, amelyek a TÜV Rheinland InterCert tanúsító cégnél tapasztalhatók.

A KEFAG Rt. részéről hozzászóló *Lipák László* és a MEFA Rt.-től *Simsay István* is egyetértettek abban, hogy lényegesen felértékelődött a tevékenység **pozitív környezeti hatásainak** szerepe, ez döntő mértékben átértékeli az erdőgazdálkodók környezettel kapcsolatos megítélését.

Végül *Marosi György* szakosztályelnök adott tájékoztatást az Európai Me-

zőgazdasági Orientációs és Garancia-alap (**EMOGA**) Garanciarészleg intézkedéseire tervezett Nemzeti Vidékfejlesztési Terv jelenlegi állásáról. A résztvevők szomorúan állapították meg, hogy a már létező erdőkkel nem foglalkozik a dokumentum.

Iványi Miklós
szakosztálytitkár

* * *

Az OEE **Gépesítési Szakosztálya** 2003. május 6-án a Délalföldi Erdészeti Rt.-nél tartott ülést. Az ülés résztvevőit köszöntötte *Fazekas József* vezérigazgató-helyettes, aki ezt követően tájékoztatást adott a Délalföldi Erdészeti Rt.-ről. Ezután a résztvevők – gyakorlati bemutató keretében – a Délalföldi Erdészeti Rt.-nél alkalmazott új erdősítési gépekkel és a velük megvalósítható technológiákkal ismerkedtek. A bemutatott gépek a következők voltak:

– SAME SILVER-160 típusú univerzális traktor;

– WP-225 AGROMASTER típusú vízszintes tengelyű szárzúzó (munkaszélessége: 2 m);

– ELLETTARI-200 típusú tuskófűrő (a gép mechanikus meghajtású, 800 mm átmérőjű forgácsoló szerszámmal rendelkezik);

– ELLETTARI ELEFANTE-110 SUPER magajáró tuskófűrő (hidraulikus járszerkezet- és munkavégzőrész hajtású);

– CASE-MX-270 típusú nehéz univerzális traktor (teljesítménye: 225 kW);

– SWANAH-630B típusú félig függesztett nehéztrácsa (a trácsalevelek átmérője: 900 mm, a gép tömege: 8 t, a munkamélység: max. 40 cm);

– saját fejlesztésű suhángültető gép.

A bemutatott gépekkel megvalósuló alaptermotechnológiák a két traktorra épülnek. A SAME SILVER-160 típusú traktorra előre került felszerelésre a függesztett kivitelű WP-225 AGROMASTER típusú vízszintes tengelyű szárzúzó, mellyel a tuskózárandó területek sarjmentesítését, valamint nyiladékok folyamatos tisztítását végzik, teljesítménye napi 1-2 ha. A traktorra hátul felszerelésre került még az ELLETTARI-200 típusú tuskófűrő, mely az árterületi fa-

kitermelések utáni erdőfelújítási munkákhoz illeszkedik. A SAME SILVER-160 traktor és a felszerelt két munkaeszköz műszakilag jól megkonstruált és kiegyensúlyozott egységet képez mind a tuskóforgácsoláshoz, mind a bozótirtáshoz.

A CASE-MX-270 típusú traktorral összekapcsolt SWANAH-630B típusú félig függesztett nehéz trácsa napi 2-3 ha tuskós, gyökeres terület talajelőkészítési munkáinak elvégzésére alkalmas az árterületeken, illetve szikes területeken. E gépcsoport után közvetlenül dolgozik a saját fejlesztésű suhángültető gép.

A rendezvényen bemutatásra került még egy új fejlesztésű EPSILON E-110L típusú hidraulikus daru (Kuhn Kft.) és egy VOLVO FM-12-66R típusú erdészeti tehergépkocsi (VOLVO Hungária Kft.).

Az EPSILON E-110L típusú hidraulikus daru főbb jellemzői:

– nagy szilárdságú acélöntvény daruoszlop, végállásfékkel ellátott, kettős fordítóművel;

– ergonomikus magasülés, lehajtható rövidkaros joystick-os (keresztvezérlésű) vezérlőkarral;

– kettős-csuklós gémszerkezet, széles gémszerkezet választék, kettős mellékgém-kitolás;

– bujtatott tömlőzet;

– rendkívül könnyű és erős acélszerkezet a „végelem módszer”-rel történő tervezés segítségével;

– a járműiparban elterjedt, KTL-merítéses festési eljárás.

A VOLVO FM-12-66R típusú erdészeti tehergépkocsi háromtengelyes, összerúkhajtású, 309 kW motorteljesítményű, kb. 10 t hasznos teherbírású gépjármű.

A napirendi pontok vitájában *dr. Dózsa Gábor*, *Fejér Lajos*, *dr. Horváth Béla*, *dr. Mátrabérczi Sándor*, *Pósa József*, *Rákosi József* és *Szabó József* vett részt.

A jól sikerült rendezvényen – melyért köszönet illeti a Délalföldi Erdészeti Rt.-t – 26 fő vett részt.

Dr. Horváth Béla
szakosztályelnök

A Rákóczi-szabadságharc emlékei Kassán

Járasi Lőrinc írásában a Rákóczi-szabadságharc kitörésének háromszáz éves jubileumára hivatkozva javasolja, hogy kapcsolódjunk be a helyi megemlékező rendezvényekbe. A megemlékezéseken kívül az erdészársadalom nevében egy bizottság felkereshetné Kassa városában a nagyságos fejedelem nyughelyét és elhelyezhetné a tisztelet babérkoszorúját.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvait 1906-ban hozták haza Rodostóból és helyezték el a kassai Szent Erzsébet székesegyház sírboltjában. A sírboltban látható egy ezüst babérkoszorú, melyen a hazahozatalt anyagilag támogató helyeségek neve olvasható.

A dóm belsejében az északi kapu feletti festmény II. Rákóczi Ferenc életének dicsőítéséről szól. A dóm külső északi oldalán 1938. július 24-én leplezték le a *Löffler Béla* szobrászművész alkotott domborművet, mely II. Rákóczi Ferenc mellképét ábrázolja. A latin szöveg *Wick Béla* kanonok műve, mely magyarul így hangzik:

„Ennek az ősi székesegyháznak sírboltjában nyugosznak az Úrban II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek, édesanyjának Zrínyi Ilonának, fiának Józsefnek és három hűséges társának csontjai, akiket a kegyetlen balsors által reájuk mért két évszázados hontalanság után, a hálás utókor a hosszú száműzetés földjéről kegyelemteljesen visszahozott, és 1906. október 29-én a legfényesebb temetési pompával, szent áhítattal és méltó módon ebben a megszentelt sírboltban helyezett el csendes nyugalomra. Állj meg vándor, és tiszteld a nagy hősök nagy tetteit és dicső emléket. Ezt az emlékművet a város tanácsa és lakossága emeltette az Úr 1938-ik esztendejében.”

A Miklós-börtön mellett, a református templom északi oldalán található az 1930-ban megnyitott Rodostó-ház. Az épületnek csak a külseje másolat. Belső helyiségeiben bemutatják a Rodostóból több ládában hazaszállított eredeti faelemeket, díszeket, ablakokat. Az ab-

lakkeretek és a faburkolatok szegélyén szegfűs, rózsás díszítésen maga a fejedelem is dolgozott. A lépcsőház mennyezetére az 1906. évi temetés zászlaját erősítették.

Az 1906-os esztendő Kassa életében másik ünnepet is hozott. A dómtól délre eső Mihály-kápolna mellett leplezték le *Horvay János* és *Szamovolszky Ödön* közös alkotását, a „Honvédszobrot”. A szobor előterében egy 48-as honvéd állt, a mögötte álló kuruc vitéz bátorított.

A szobrot a cseh katonaság 1919. március 17-én ledöntötte. 1938 után a szobor ismételt elkészítését és felállítását tervezték. A háborús viszonyok között a szép elképzelés nem valósulhatott meg. A több évtizeden keresztül megmaradt szobor nélküli talapzatot is lebontották már.

Emlékezzünk történelmünk nagy személyére és az általa vezetett dicső szabadságharcra.

Schalkház Lipót

Bátor Albert (1934–2003)

Bátor Albert erdőmérnök, a barát, a kolléga, a fafeldolgozás kiváló szakembere 2003. április 22-én eltávozott közülünk.

Halálhíre váratlanul ért bennünket.

1934-ben született Gyöngyösön. Általános és középiskoláit szülővárosában és Nagykőrösön végezte.

Szakmai pályafutása 1958-ban kezdődött, amikor erdőmérnöki diplomát szerzett a soproni egyetemünkön. Első munkahelye a Pécsi Erdőrendezőiség volt, ahol 3 évig dolgozott mint üzemtervező mérnök.

1961-ben a Mátrafüredi Erdészethez került mint erdőművelési műszaki vezető, és ettől az időponttól kezdődően életpályája végig a mai EGERERDŐ Részvénytársasághoz, illetve ennek elődeihez kapcsolódik. 1963-ban Bogár József üzemvezető meghívására a Felnémeti Fűrészüzemhez kerül, amely ekkor az Észak-magyarországi Fűrészekhez tartozik – és ezzel végérvényesen elkötelezte magát a fafeldolgozással. Kezdetben műszaki vezető, majd üzemvezető-helyettes, később a Fűrészüzem vezetőjeként tevékenykedik éveken keresztül.

1977-ben az Erdőgazdaság központjába helyezik, és ettől kezdve 1992-ig, nyugdíjazásáig a cég fafeldolgozását irányítja mint fafeldolgozási osztályvezető.

Nagyon komoly munkát fejtett ki a cég nagy faipari beruházásainak előkészítésé-

ben és megvalósításában. Ezek közül csak a nagyobbakat említeném: a Felnémeti Fűrészüzem rekonstrukciója, a Petőfibányai üzem megújítása, a Gyöngyösi Parkettagyár beruházásai.

Szerény volt, nem törekedett látványosságra, de mi jól tudjuk, hogy kötelességtudása, embersége például szolgálhat a mai fiatalok számára.

Egerben, a Hatvani temetőben Juhász Gyula soraival vettünk Tőle végső búcsút:

*Szeretnék néha visszajönni még,
Ha innen majd a föld alá megyek.
Feledni nem könnyű a föld ízét,
A csillagot főnn és a felleget.*

Wágner Tibor

Borsodi Zsolt 1958 – 2003

Május 10-én, tragikus hirtelenséggel elhunyt Borsodi Zsolt, a Szántódi Erdészet igazgatója.

1958-ban Zircen született, ahol erdőmérnök édesapja a helyi erdészet vezetője volt. Másfél éves nyíregyházi kitérő után, tízéves korában Veszprémbe költöztek, ahol befejezve általános iskolai tanulmányait, a Lovassy László gimnáziumban érettségizett 1976-ban. Még ez évben sikeres felvételi vizsgát tett az Erdészeti és Faipari Egyetemen, de tanulmányai megkezdése előtt még katonai szolgálatot teljesített, ahonnan őrmesterként szerelt le.

Egyetemi tanulmányai során – bár minden szakterületen jól teljesített – inkább a bi-

ológiai tárgyakkal, erdőművelési témákkal foglalkozott szívesebben. Diplomamunkája: A Veszprém környéki kopárfásítások, az extrém termőhelyen végezhető művelési és telepítési kérdéseket dolgozta fel.

Jeles minősítésű erdőmérnöki oklevele megszerzése után, 1982-ben pályázat útján került a SEFAG Szántódi Erdészethez. Rövid ideig gyakornokoskodott, mivel az élet úgy hozta, hogy hamarosan erdőművelési műszaki vezetői állást kellett betöltenie. Az ágazatot nehéz körülmények között vette át. A rossz termőhelyen lévő fiatalosok ápolását és felújítását a szűkösen rendelkezésre álló munkaerővel kellett megoldania.

1988-tól fahasználati műszaki vezetői beosztást kapott, mely szakterületet később ágazatvezetőként, illetve 1994-től főmérnöként látott el. A nagy volumenű termelési feladatok levelezénielése és a fakitermelő vállalkozói réteg megszervezése fűződött nevéhez. Munkája mellett megszerezte az erdészeti gazdasági szakmérnöki végzettséget is. 1999. június 1-től az erdészet igazgatójává nevezték ki.

Minden megbízatását lelkiismeretesen, szívvel-lélekkel végezte. Fogékony volt minden új technika, úgymint az informatika és az elektronika iránt. Jó humora is éles esztét, villámgyors gondolkodását tükrözte. Ki egyensúlyozott, önzetlen, szerény, csendes ember volt. Ritkán gyúlt haragra. Bűjűt, bánatát nehezen és csak kevés emberrel osztotta meg, gyakran inkább magába fojtotta.

A Somogyi Erdészeti és Faipari Részvénytársaság dolgozója, egykori munkatársak, és az erdészársadalom nevében búcsúzzunk Borsodi Zsolt kollégánktól, emlékét megőrizzük.

„STIHL a világon az első”

Fakitermelők versenye STIHL fűrészekkel

A Budakeszi Vadaspark szomszédságában található szilfás tisztáson rendezték meg a második Országos Fakitermelő Versenyt. A versenyen 4 fős csoportok indultak, és kizárólag STIHL motorfűrészrel dolgozhattak.

A nevezéseket az ország STIHL kereskedőinél lehetett leadni, ami egyben garancia volt arra, hogy a legjobbak kezelték a világmárkát, gallyazták a négy méter hosszú versenyzésre preparált rönköket, majd méteres darabokra fűrészelték, mielőtt a kiírásnak megfelelően kettéhasították és összerakták.

A verseny egyben a szilfás rétre kilátogató érdeklődőknek is látványos szombati programot jelentett, ami nem volt tét nélküli, hiszen minden versenyző kapott egy védősisakot arc- és fülvé-

dővel, a motorfűrész kezelő párosok ráadásul vágásbiztos lábszárvédővel dolgozhattak, amit természetesen a verseny után is megtarhattak.

A verseny első öt helyezett csapata 500, 400, 300, 200, 100 ezer forinttal gazdagabban térhetett haza, ami nem jelentéktelen helyezési díj, ha figyelembe vesszük egy profi STIHL munkaeszköz beszerzési árát.

A STIHL cég gépei megbízhatóságát bizonyította, hogy a kiírás szerint tartalék motorfűrész alkalmazása nem volt lehetséges. De hogy ne gondolja senki, hogy a STIHL hibátlanul képviseli magát, a verseny alatt a cég díjtalan szervizelési lehetőséget ajánlott fel a versenyzőknek.

A versenypályákat sorshúzással döntötték el, és minden csapat kétszer ver-

senyezhetett. Érdemes még megemlíteni, hogy a verseny ideje alatt a motorfűrész csak a verseny nevezési lapján megjelölt motorfűrészkezelő használhatta.

Jó verseny volt, ami nemcsak a világhírű cégnek adott nyilvánosságot, reklámozva legfőbb termékét, de bizonyította, hogy a reklám, a folytonos népszerűsítés a csúcson is elengedhetetlen.

Egy biztos. A STIHL a világon az első!

Pápai Gábor

Helyezés	Pontszám	
1.	184	Baja
2.	196	Balassagyarmat
3.	204	Sümege
4.	206	Bakonyjárdó
5.	217	Komló

Verseny előtti utolsó megbeszélés

Zubek Csilla interjút ad az MTV-nek

A vezérkar

Hasítás felsőfokon

Merre menjek?

Erős munkában a zsűri

Pontozni csak igazságosan, szépen...

Petőházi Katalin a részeredményeket írja

A STIHL Kft. magyarországi központjának csapata

